

10
S-6674

~~K-a-160~~

BIBLIOTEKA
Zakt. Nar. im. Ossolińskich

8 VII 4079

1880

1880

P. Antonini.

4. 2. 1.

D 26674 II - f - 24

MATHIÆ CASIMIRI
S ARBIEVII.
LYRICORVM
LIBRI IV.
EPODON LIB. VNVS
ALTERQ.
EPIGRAMMATVM.

*Antuerpiæ ex Officina Plantiniana
Balthasaris Moreti, M. DC. XLVI.*

*à la vente de la bibliothèque de la ville de Paris
le 17 Mars 1787.*

Faint handwritten text in a cursive script, likely a library inventory or title page, mostly illegible due to fading.

Large, highly decorative handwritten signature or name in a cursive script, possibly reading "J. K. ...".

XVII-4079-T

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a library classification or date.

VRBANO VIII.
PONTIFICI
MAXIMO.

AD sacros pedes Tuos,
BEATISSIME PATER, venerabundi deponimus hoc Musarum delictum. Ita enim audeamus appellare MATHIAE CASSIMIRI SARBIEVI opus, postquam id Tibi probari intelleximus. Felix poëta, qui Tibi placere potuit. Nimirum de sæculorum omnium iudicio securus est, qui probatus est Tuo. Quidni ergo Tibi consecretur liber, à quo non minus, quam ab auctore, alteram quasi vitam ducit? imò qui Tuus est? quia Tuo exemplo, Tuâ in Vrbe, è Tuis potissimum laudibus natus est, & crevit? nusquam numine plenior, quam vbi diuinum Tuum spiritum æmulatur; nusquam maiorem laudem meritis, quam vbi virtutum ac laudum Tuarum famam posteritatis memoriæ commendat. Inuitavit quoque, vt opinamur,

4
Auctorem amor Tuus Orbi notus, quo
Poëtas antiquorum gloriæ æmulos mi-
rificè complecteris : quo vno cælestem
illum Spiritum, in multis alioquin aut
sponte languescentem, aut curis oppres-
sum, exfuscas, & eorum in Te stu-
dia animosque incredibiliter accendis.
Triumphat profectò, & porrò trium-
phabit tanto Mæcenatè Poësis. Nam
quis nunc eam spernere audebit, quam
viderit Maiestati Tuæ, quâ ad Deum im-
mortalem proximè accedis, in pretio
esse? quis non admirabitur artem illam,
ad quam Tuum illud cælo propè par
fastigium & par dignitati sapientia se de-
mittit? Eximium quid, & diuinum esse
nulla non ætas fatebitur, quod magni
æstimauerit **VRBANVS**. Itaque hoc
Tuo iudicio Auctori animos addidisti,
vt se maior iterùm prodiret, & fauoris
Tui patrociniò tutus lucem, quam fe-
liciter antè vidit, securiùs denuò aspi-
ceret. Si faues, quo vultu & animo so-
les, hoc Auctori satis est.

Sed ignosces, si aliena manus impa-
rem operi frontem præposuit, nec Tuâ
Sanctitate satis dignam. Non miserat
Auctor dedicationem vnâ cum opere
typis nostratibus excudendo; sed tamen
voluntatem nobis suam significauerat.

Bella

Bella interim per Germaniam grassantia Belgarum cum Polonis commercium penitus turbauerant. Urgebat typographus. Quid faceremus? Id ausi sumus, quod nec Sanctitati Tuæ, nec Auctori ingratum fore sperauimus.

Patere itaque è tristi bellorum tumultu, quibus tot iam annis infelices Belgæ atterimur, hoc pacis opus in conspectum Tuum venire; & orbem Christianum discordibus armorum motibus miserabiliter dissidentem, ad pacem, quod studes, & quietem reuocare perge. Nutus ille Tuus, quem solliciti cum populis Reges intuentur, spem nostram, secundum Deum, sustentat. Sed quoniam abripimur? Parce, BEATISSIME PATER; præsentis periculi feralis species iam oculis obrans gemitum exprimit. Scilicet ut naufragi ceterarum rerum immemores vndique opem implorant, ita nos pænè iam pereuntes filij amantissimum Parentem inuocamus. VRBANVM, inquam, inuocamus: quem nominare non possumus, quin gratissima melioris spei lux mœrentibus protinus oboriatur.

Ceterum Sarbiciuum nostrum, vel potius Tuum, si quo ad Te animo venit,

admiseris, & Societatem hanc Tuam
 à Tuo nutu pendentem, quo soles amo-
 re dignatus fueris; & illi, & nobis ad
 nouos conatus, adijcies ingentes ani-
 mos, & immortali iterùm beneficio,
 vt sapiùs aliàs, sacra Tibi pectora, in
 hoc Belgij cladibus suis intabescentis
 luctu, mirum in modum solaberis. Ita
 precatur ac vouet

SANCTITATI TVAE

deuotissima

Societas IESV Antuerpia.

MATH.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER PRIMVS.
 AD VRBANVM VIII.
 PONT. OPT. MAX.

O D E I.

*Cum infesta Thracum copie Pannoniã
 excessissent.*

A M minx scui cecidère belli :
 Iam profanatis malè pulsa terris
 Et Salus, & Pax niueis reuifit
 Oppida bigisq;

Iam Fides & Fas, & amœna præter
 Faustitas læto volat arua curru:
 Iam fluunt passim pretiosa largis
 Sæcula riuis.

Candidi soles veterisq; venæ
 Fontibus nati reuocantur Anni :
 Grandinat gemmis, rigoque cælum
 Depluit auro.

Meque veraci cecinisse plectro
 Inter Octobreis, tua festa, pompas,
 Prisca Saturni rediisse sæcla,
 Approbat orbis.

Aurei patrum niueique mores,
 Exul & serâ procul vsque Thule
 Candor, & pulchro remeare Virtus
 Audet Olympo.

8 MATH. CASIM. SARBIEVII

Lactis & fusi per aprica mellis

Garruli campos secuere riui:

Et superfuso tuncuere plene

Nectare ripæ.

Lærior vulgò seges inquietis

Fluctuat culmis, titubantque frugum

Vberes campi, nec auara iulcis

Inuidet æstas.

Pastor erranteis comitatus hædoa

Prouocat raucas calamo cicadas:

Mugiunt colles, & anhela fessis

Silua iuuençis.

Pace subsultant iuga, pace rident

Tetricæ rupes: leue separatos

Otium colleis amat, & sequestri

Gaudia pagi.

Te Ceres flauis redimita culmis,

Magne pacati Moderator orbis,

Te suis Æstas opulenta circum-

fundit aristis.

Supplici myrtus tibi seruit umbrâ,

Seruiunt lauri: tibi celsa longè

Quercus assurgit, tremuloque pinus

Vertice nutat.

Siderum Præses, Dominusque terræ,

Lucidâ Romam speculatus arce,

Regna tranquillet, cupidoque Patrem

Te velit orbi.

Laurus annosum tibi signet æuum:

Fata te norint, properentque Parcæ

Nescium carpi tibi destinatos

Stamen in annos.

Quæque formosos sedet inter igneis,

Sedulam pro te miserata Romam

Virgo, quam circum glomeramur albis

Astra choreis,

Curet effusas Latij querelas,

Virginum castas inuenumque voces

Curet, & votis procerum reclinem

Accommodet aurem.

Handwritten signature and text:
P. H. ...
Hæmi donavit mihi h. b.

AD AVRELIVM LYCVM.

Ne plus aqno de aduersâ fortunâ queratur.

O D E II.

Indignas, LYCE, nœnias,
 Et mœstum gemitu pectus, & hispidis
 Frontem nubibus expedi,
 Cùm Sol non solito lumine riserit,
 Et fortuna volubilis
 Fati difficilem iecerit aleam.
 Quod vexant hodie Noti,
 Cras lambent hilares æquor Etesis.
 Mœstum Sol hodie caput,
 Cras lætum roseo promet ab æquore.
 Alterno redeunt choro
 Risus & Gemitus, & madidis propè
 Sicci cum Lacrymis Ioci.
 Nascuntur mediis Gaudia Luctibus,
 Sic fatis placitum. suis
 Tempestiua fluunt fata periculis.
 Fessos duxit heri boues,
 Dat magnis hodie iura Quiritibus:
 Et quæ bobus ademerat,
 Imponit Gabiis & Curibus iuga.
 Idem Phosphorus aspicit
 Magnum, quem tenuem viderat Hesperus.
 Quod si seria ludicris
 Fortunæ placeat texere; rusticus
 Hesternam repetet casam,
 Ridentis populi non humilis iocus:
 Et quæis rexerat omnia,
 Findet laurigeris ligna securibus.
 Quod si defuerit salix,
 Fasces pauperibus subijciet focis.

AD VRBANVM VIII.

PONT. OPT. MAX.

O D E III.

VRBANE Regum maxime, maxime
VRBANE Vatum, Pegasus tibi

20 MATH. CASIM. SARBIEVII

Temo, volaturusque late
 Regna super populosque currus
 Iam dudum apud me est. eripe te solo,
 Obliviosis eripe nubibus
 Nomenque laudesque. O Deorum
 Concilio, patrioque quondam
 Promisse cælo! te super inclyta
 Terrarum & altas Acroceraunia
 Egressa nubes, te superni
 Colla super humerosque Pindū
 Attollere altè, non sine numine,
 Luctabor. Ibis sub pedibus pigras
 Vrbes relicturusque gentes,
 Attonitæ novus hospes auræ,
 Hæc vnde vasti littora Nerei,
 Amnesque camposque & iuga desuper
 Arcesque mirari, & natantes
 Oceano numerare terras
 Coram licebit: iam tibi barbarus
 Circum supinis collibus annuit
 Ænus, salutataque longè
 Attremis Acrocorinthus aulâ.
 Ter pronus Othrys, ter trepidæ latus
 Subsedit Oisæ, ter Rhodope niues
 Sacrasve submittere lauros
 Æmathij capita alta Pindi,
 Sacerque Phœbo Cynthus, & auiæ
 Acuta Cyrrhæ. laurigeris tibi
 Thyrsis coronatus Citheron,
 Et patulâ nemorosa pinu
 Pangæa gaudent brachia frondium
 Longè tetendisse, & procul obuios
 Currus adorare, & volanti
 Ardua supposuisse terga.
 Hinc ire pompas, hinc tibi præpetes
 Centum superbis ire curulibus
 V R B A N E Musas, atque aperto
 Ire fines tua facta cælo.
 Auditis? an me ludit amabilis
 Imago pompæ? iam videor pius
 Audire plausus, & frementes
 Cæruleum per inane turmas.
 Hinc & tepenti vectus ab Africo
 Apum sonoro exercitus agmine
 Leniter V R B A N V M susurro,
 Ter resonis fremuere pennis,

Ter veſta terris ac pelago ſuper
 Reſpondit Echo : ter lituis procul,
 Sparſæ ter V R B A N V M Camœnæ
 Pindaricis cecinere pleçtris.
 Audiuit ingens pontus, & inſulas
 Erexit omnes. illicet Africæ
 Plauſere & Europes, & vnâ
 Americas Aſiæque regna.
 Lætæque tandem, currite ſæcula,
 Dixere Muſæ : Currite candidis
 Horæ quadrigis : ite, magni
 Sæcula deproperate Menſes.
 Dixere Muſæ : protinus aurea
 Riſere longum ſæcula, ſæcula
 Auro laborata, & reuſo
 In pretium emicuere vultu.

AD CRISPVM LÆVINIVM.

Ne nimum adoleſcentia fidat.

O D E I V.

Vive iucundæ metuens iuuentæ
 CRISPE LÆVINI : fugiunt auaræ
 Menſium Lunæ, nimumque volui
 Lubricus æther.
 Tu licet multo pretioſus auro
 Gemmeâ veſtem moderere zonâ ;
 Et ſuper collo Tyrias amictet
 Fibula lanas :
 Iure Phœniſſis vaga penna criſtis
 Stare labenti dubitat galero :
 Iure, quo fulges timidum reſigi
 Palluit aurum.
 Quod tibi largâ dedit hora dextrâ,
 Hora furaci rapiet ſiniſtrâ :
 More fallenti tenerum iocoſæ
 Matris alumnum.
 Mobiles rerum dubijque caſus
 Regna mortalis tenuere vitæ :
 Sedulus metæ, properat fugacis
 Impetus æui.
 Tardiùs ponto volat Adriano,
 Quam ratem merſi pepulere remi.
 Et repentinis animoſa trudunt
 Carbaſa ventis,

12 MATH. CASIM. SARBIEVII
Omnibus mundi Dominator Horis
Aptat vrgendas per inane pennas:
Pars adhuc nido latet, & futuros
Crescit in annos.

LAVDES VRBANI VIII.
PONT. OPT. MAX.

ODE V.

NVper receptâ bella super Tyro,
Pugnâsq; serùm ludere distuli
VRBANE, nunc iurata lenem
Increpuit tibi Musa buxum.
Per te reficto ferro adamantinum
Offulsit auro sæculum, & vndique
Gazis coronatumq; gemmis,
Purpureo reuirescit æuo.
Quo foeta quondam nectare flumina,
Vltroq; septem balsama collibus
Manare, vinôve & liquenti
Melle vagos properare riuos,
Et spontè sero vespere turgidas
Ad septa narrant lanigerum pecus
Mammâs reportare, & comatum
Assyrio graue vellus auro.
Te Fas, Piumq; & Iustitiæ comes,
Vt cumque sacrum lætus agis pedem,
Candor coronat; Te fidelis
Propositi studiosa Virtus,
Te ponè flauo larga Ceres sinu,
Rerumq; plenis non sine cornibus
Felix Amalthee citatis
Rura subit populosq; bigis.
At Vis, & ater Luctus, & æneis
Stipata centum Bella furoribus,
Curæq; pallenteq; Morbi, &
Fœda modis simulacra miris
Cessère retrò. Te duce Faustitas
Secura frugum rura perambulat,
Turæq; per vasti tumultus
Carpathij volitant carinæ.
Te feriati cum pueris senes,
Nec non reclusæ cum nuribus canunt
Regem puellæ: siue reddit,
Siue citum rapit hora solem.

At nos recuruo poplite per vias
 Patrem colentes, ter niveum Tibi
 Nibum ligustri, ter rosarum
 Puniceum iaciemus imbrem.

AD PRINCIPES EVROPAE.

De recuperando Orientis Imperio.

O D E V I.

Nondum minaci cornua Bosphoro
 Decussit audax Pontus, & efferis
 Seruire Neptunus Gelonis
 Turpè gemit, resonasque fluctu
 Plangente ripas Thraca rebellibus
 Immugit vndis: Æmathiam pudet
 Frænos momordisse, & Pelasgos
 Odrysiis date colla loris.
 Mœrent tenaci compede Cyclades
 Pigræ moueri: mœret Achaïca
 Tethys, inæqualisque campi
 Perpetuo lacrymantur Hebro.
 Sempërne nigras Æthiopum domos,
 Vel, quæ superbus præfluit oppida
 Ganges, Abydenasque turreis
 Supplicibus tremuisse pinnis
 Formidolosam iuuerit Artacen?
 Seseque captum Bosporus omnibus
 Vndis, Erythraeque, & alto
 Ionio, Arabioque ploret?
 Vani futuri temporis augures
 Fecunda rerum sæcula discimus;
 Si non retractamus fideli
 Tela manu, tacitoque gaudet
 Vagina ferro: si clypei vacant,
 Hastæque, & arcus; non animi placene
 Parcet laborum, non magistræ
 Consilii, sine Marte, linguæ.
 Frustrà Nouembreis dicimus ad focos
 Pugnata Rhætis bella sub Alpibus:
 Frustrà renarramus Gelonum
 Versa retrò retulisse signa:
 Si non & ipsi stringere Noricos
 Audemus enses; quos malè barbara
 Non decolorauère terga,
 Sed Tyrio Latiale fuce

Illeuit aurum, non sine gemmeo
 Circumsonantis fulgure balthei, &
 Grato catenarum tumultu,
 Et sonitu phalerarum acuto.
 Formosa fortes arma timent viros,
 Frangique nolent, seu profugus Scythes,
 Seu creber è campis agetur
 Myrmidonum Dolopumque nimbus,
 Quicumque furas & caput induet
 Auro, Quirites; exuet Italum,
 Ciuisque Romanus negari
 Impauido patietur hosti.
 Nec qui capillum finget, & aureum
 Solem refusis crinibus allinet,
 Dicemus Umbram, qui frementeis
 Antiochi Annibalisque turmas
 Rursum efficaci diruat impetu,
 Alpesque, clausumque intrepidâ manu
 Perrumpat orbem. Sic citatis
 Sæcula degenerare metis
 Sancit futuri temporis Arbiters;
 Certoque prudens ordine segreges
 Metatur annos. Nunc seueris
 Artibus, ingenioque pugnae
 Affulget ætas, nunc melior foro
 Gestit disertis feruere iurgiis.
 Hæc Thracas, audacemque Bestum,
 Hæc Cilicas, pauidosque Seras
 Produxit ætas. Nos senio piger
 Effudit Orbis, dedecus vltimum
 Mundi, fatiscentisque naturæ
 Opprobrium. Malè nata proles,
 Quidquid bonorum restitit (heu nefas!)
 Morum, scelestâ deterimus notâ,
 Mentisque, & excelâ latrones
 Ingenij, violenta fraudum
 Tormenta, sanctis addere dotibus
 Laudamur vltro: nec scelerum pudet;
 Virtusque clamatur sagacem
 Flagitio violare dextram.
 Iras & enses vendimus, & manum,
 Hac, vnde nummis aura refulserit:
 Sparsisque tinnitus ad auri
 Sollicitâ vacat aure vulgus,
 Et quâ secundis iecit honoribus
 Benè ominatam mobilis aleam

Fortuna, mentitur caducæ
 Plebis honos, positoque fallax
 Accumbit omnis poplite ciuitas,
 Periura festo surgere cum ioco,
 Cum pompa stipantùm, & doloſi
 Præteriit breuis fulgur auri.

AD TELEPHVM LYCVM.

*Fortuna verùmque humanarum
 inconstantiam accusat.*

O D E VII.

E Heu, TELEPHE, ludimur;
 Fortunæ volucri ludimur impetu!
 Æternum nihil est, sacro
 Quidquid lenta tulit materies sinu.
 Statur casibus. Occidet
 Quod surgit: sed adhuc surget, & occidet
 Ritu præcipitis pilæ,
 Quæ cum pulsa cauâ reijcitur manu,
 Nunc leues secat Africos,
 Nunc terræ refugis absilit iſtibus.
 Vesper vespere truditur;
 Sed nunc deterior, nunc melior subit,
 Anni nubibus insident,
 Incertis equitant Lustra Fauoniis,
 Cæco Sæcula turbine.
 Hæc, quam Pieriâ decipimus Iyrâ,
 Iuncto fulminis effedo,
 Eheu, quam celeres Hora quatit Notos,
 Nec gratæ strepitum Iyræ,
 Nec curat miseræ carmina tibix:
 Et quamquam canitur leuis,
 Sese tota suis laudibus inuidet.
 Magnas intereâ rapit
 Vrbesque, & populos & miserabili
 Reges subruit impetu:
 Et sceptri decus, & regna cadentium
 Permiscet cœneri Ducum,
 Auratasque trabes & penetralia,
 Et ciues simul & super
 Euersis sepelit turribus oppida:
 Ac mundi procul arduas
 Stragesque & cumulos, ac Procerum pyras

16 MATH. CASIM. SARBIEVII

Festâ nube superuolat;
 Stellarumque rotam, & longa breuissimo
 Cursu sæcula corripit.

Dum nobis taciti diffugiunt Dies
 Eheu, TELEPHE, ludimur,
 Fatorum rapidâ ludimur orbitâ.
 An nos fallimur? an suam
 Rerum pulcher habet vultus imaginem,
 Et sunt quæ, LYCE, cernimus?
 An peccant fatuis lumina palpebris,
 Et mendax oculi vitrum?
 An longi trahitur fabula somnij?

Sæculi nostri socordiam persequitur.

ODE VIII.

A Ut nos auaræ vendidimus Tyro,
 Aut vsque Thulen misimus exules
 Cultus aurorum. non honoris
 Præcipiti libet ire cliuo:
 Non sceptrâ Pyrrhi, non Agamemnonis
 Leto pacisci: non Alyattici
 Veiente permutare saxo
 Vber, Achæmeniumque Tigrim.
 Nescit seuro liuida brachia
 Signare ferro, nescit idoneis
 Tyro reluctantem lupatis
 Frangere equum, metuitque toruum
 Tranare Lirim, cum niuibus satur
 Exæstuantî fræna licentiæ
 Permissit, emouitque ripam
 Afsiduz metuendus Vrbi:
 Quodd si procacem fregit equus gradum,
 Micatque neruis, & genibus tremit;
 At non Lupercæles iisdem
 Nescius assimulare saltus,
 Et cum peritum sifra citant pedem,
 Doctus choreæ. Frangite barbita,
 Neruosque, dementemque buxum
 Femineo prohibete cantu,
 Auditis? Istri littora personat
 Ferale cornu. iam capita Alpium
 Magnæque respondere montes
 Ausoniæ. nouat arma Mauors,
 Vrbeisque tectis elicit. ibimus?
 An nos Caleno mensa tenet mero,

Cœnæque regnorum redemptæ
 Diuitiis, populique censu?
 Quas cum recedens viderit Hesperus,
 Surgens eadem Phosphorus aspicit,
 Et ridet aspecto renidens
 Luna mero, radiosque tingit,
 Dum nos Lyxo regificis super
 Descripta mensis prælia pingimus,
 Fusoque metamur Falerno
 Moenia, diluimusque fossas,
 Surgamus. Indo lutea Nereo
 Sublucet Eos: iam radiantium
 Platus quadrigarum, & citatæ
 Oceanum pepulere plantæ.
 Surgamus, omnes prima vocat dies,
 Et Phœbus: at non noster ab Indiis
 Phœbus, Quirites, nec Latino
 Orta dies famulatur orbi,
 Totumque diris manè Othomanidis
 Impendit æther. prò pudor! Occidens
 Nobis, fatigatusque tantum
 Hesperium propè Phœbus axem.
 Turpi Latinis vespere seruiet?
 Surgamus: Octam Gadibus & Paron
 Addamus, Auroramque nocti, &
 Baëtra Tago, Tiberique Gangem.

AD NICOLAVM VEIERVM
 PALATINICVLMENSIS FILIVM

ODE IX.

I Bis, belligeræ regna Poloniæ
 Et gratæ repetes limina Patriæ:
 Quæ te voce diu, quæ prece flagitat
 Passis obuia brachiis.
 Ceu quem veliuolis præpes Etesis
 Navis diuitibus distinet insulis
 Dilectum iuuenem, quem modò barbara
 Auri corripuit fames,
 Mater sollicito spectat ab æquore,
 Et lentum pelagi damnat Oriona,
 Et ventos gemitu duplicat, & pigro
 Affundit lacrymas maris.
 Si fors edomito fletibus Æolo
 Indo sole niger filius aduolet.

18 MATH. CASIM. SARBIEVII

Et longi memores exilij notas

Caris deleat osculis,

At tu nec studio mercis idoneus,
Infamisque lucri, nec sitiens opum,
Quas septem geminis prodigus ostiis

Aut Ganges vomit, aut Tagus,

Inuises patrium limen, amantior
Insignes animi quærere copias,
Et vi consilij promptus, & vberè

Venâ diuitis ingenî.

Te rerum sapiens vsus, & imperî,
Te felix operum spiritus addecet,
Et vox se populo fundere largior

Plenæ flumine copiæ.

Fortunæ volucrum mitte licentiam:

Hoc appone lucro, quod tuleris simul

Quò te cumque feres: seu per inhospita

Rauci littora Bospori,

Et captum niueâ compede Nereum:

Seu pacis dubios Thracas, & asperum

Perfen, seu refugum visere Concanum

Legatus properaueris:

Virtutem solidi pectoris hospitam

Idem portat equus, qui dominum, neque

Aut campo melior ponè perambulat,

Aut mentis comes auidet.

Illam cana Fides, nudaque Veritas,

Et ferruginæ plebe Pecuniæ.

Circumfusus Honor, & sequitur propè

Albis Fama iugalibus.

LAVDES VRBANI VIII.

PONT. OPT. MAX.

ODE X.

Non solus olim præpes Horatius
Ibit biformis per liquidum æthera
Vates: olorinive latè

Cantibus, Æoliõe terras

Temnet volatu. me quoque desides

Tranare nimbos, me Zephyris super

Impunè pendere, & sereno

Calliope dedit ire cælo,

Et quâ licebit nubibus & sacrum

Vulgare cælo carmen, eburneam

Lyram

Lyræque suspendens, tubæque
 Colla super, niueisque læues
 Plumis lacertos, me nec inhospita
 Sistent oborti littora Nerei,
 Rupesve inaccessæ ferarum, aut
 Verticibus scopulorum acutis
 Armata Tethys, me iuga Caucasi,
 Me canus Atlas, me mare barbarum,
 Lateque deiectis vterque
 Audiet Oceanus procellis,
 Vt se quieto cuncta silentio
 Strauere latè! Pieriæ simul
 Fontes Amymonæ, & canoris
 In numerum cecidere lymphis
 Dodum fluentis murmura Penei,
 Sacroque Nisæ è vertice tympana,
 Lyræque, buxiæque, & remissa
 Cum lituis cithariæque pleetra
 Fregere nubes. Hinc tibi Gloria
 Latè per orbem differet aureum
 V R B A N E nomen: quæ corusco
 Concutitur Iouis aula curru,
 Septemque sese sideribus pigrum
 Euoluit æuum, protinus vltimis
 Afris, coronatisque Serum
 Mœnibus, Oceanoque rubro
 Noscere magnus, iam tibi tinnulus
 Fert sinistra Nilus, iam Berecynthia
 Curetes æra, iam frementes
 Rauca crepant Corybantes arma,
 Te Vaticanis Maurus & Æthiops
 Affusus aris, te tepidi canunt
 Deuexa mundi, te remotæ
 Littora personuere Chrysæ:
 Magnusque latè diceris arbiter
 Cælumque, Terrasque, & Marias, & Stygas,
 Annemque Cocytii seuerum, &
 Elysiam cohibere Læthen.
 Tibi (benignæ si qua fides spei)
 Sternentur olim magnanimæ ad pedes
 Gentesque Regesque, ô caduci
 Præsidium, columenque mundi,
 Iam, nunc labantis pondera sæculi, &
 Depræliantùm funera Principum,
 Pronasque Regnorum ruinas
 Consilioque humerisque siste,

20 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Tardum sereni partibus ætheris
 Te Sidus addas ; neu properes citus
 Mensis reclinari, & fauentum
 Ambrosiæ accubuisse Diuum,
 Serò receptum Roma fleat Patrem,
 Tuisque longum viuere moribus
 Possint Quirites, possit ingens
 Curia, purpureique Patres :
 Diuque gaudens, & cupidus tibi
 Incumbat orbis: certus ames Remi
 Vrbemque, prolemque : ac merenti
 Quamquam audus tibi debet æther,
 Reposce Diuos præmia lentior,
 Paullumque differ sidera, dum Tagum,
 Dum Bætin, vndantemque bello
 Eridanum, Ligerimque places
 Dum fracta septem cornua montibus
 Submittat Hebrus, dum tibi Thessalum
 Ducat catenatus Tyrannum in
 Perniciem, opprobriumque fastus,
 Iam tum tropæis & senio grauem
 Aurata stellarum ad Capitolia
 Longis reuertentem triumphis
 Signiferæ vehat axis aulæ.
 Quò Musa vatem, non memor Icarî,
 Tollis relapsurum : his potius grauem
 Depone ripis, & dolosas
 Deme humeris digitisque plumas
 Tybrimque propter ducere languidos
 Permite somnos : & super ilice
 Lyran que pendentemque buxum
 Ambiguus fluitare ramis.

AD STEPHANVM PACIVM
 MAGNI DVCATVS LITHVANIÆ
 SVPREMVM THESAURI PRAEFECTVM
Equistris elegantia iactantiam reprehendit.

O D E X I.

Non auro, neque tinnulis
 Pugnandum phaleris, & chlamydem finis
 Et nodos, & inutiles
 Gemmas belligeris demite brachiis.

Quid

Quid Izuem galeam iuuat
 Plumarum volucrem ferre superbiam?
 Cur sparsas agitat iubas,
 Et conus tremulis annuit Africis?
 Cur tectum pauidam caput
 Ementitur auem, cum leue sibilis
 Aurarum, & Zephyri ioco
 Furtum Mygdoniæ proditur alitis?
 Tam grando chalybum imminet,
 Telorumque frequens aura volantium
 Imbelli galeæ insonat:
 Tam Martis tonitru mugit, & obuium
 Medi fulgur acinacis.
 Quid profunt phaleræ? quid galeæ iubar?
 Quid lætæ Zephyris comæ?
 Aut umbo clypei quod præcul æmulis
 Lucem solibus inuidet?
 Quid vultus nimum sedulus adspici?
 Quid pius pharetræ timor?
 Aurum frenigerâ rejice dexterâ:
 Ferro res eget & manu,
 Et magnis animis: hæc tuleris tria,
 Dicam Geryoni parem,
 Quem nec populifer prouat Hercules,
 Nec cælo nimius Mimas,
 Nec durâ Idomeneus, aut Sthenelus manu.
 Bellis adfit idonea
 Incomptæ facies lege ferocis,
 Quam fuci decor abstinent,
 Lasciuæque carens forma proteruiæ,
 Et ferri memores genæ,
 Hesternique potent vulnera prælij.
 Cristæ non facient virum,
 Non arguta suis colla coralliis.
 Thoracas Pavor & Metus
 Dicuntur Siculis fingere malleis,
 Et primi scopulis super
 Procudisse vagis scuta Cydoniis.
 Nos stultum tegimur caput,
 Et leto tenues obijcimus moras.
 At quos eruerit sibi
 Directis oculos inuida spiculis
 Mors affingere creditur.
 Fatis mille loci, mille patent vixæ:
 Sed signat iaculis locum,
 Qui vultum subitis dimouet i&ibus,

22 MATH. CASIM. SARBIEVII

Deuotumque mori latus

Obiectu tremulæ protegit ægidis.

Nudos bella pauent viros.

Audentes animos ipsa volunt propè

Declinare pericula.

Cùm consanguineæ ferrea Græciæ

Hector rumperet agmina,

Toruis sæpè genis turbidus obuios

Fati terruit impetus.

Quos fortuna timet, vitat, & a crium

Differt prælia mentium;

Et mors sæpè viris inuidet auream

Famæ pandere semitam.

Quod si belligerâ cesseris orbitâ

Post te fata citaueris,

Ostendesque neci, quâ fugies, viam,

AD PRINCIPES ROMANI IMPERII.

De recuperandis Græcia Prouincijs.

O D E XII.

AT non supino semper in otio

Perdemus æuam. Surgite Dardan

Ciues, triumphatumque captis

Imperium reparate Graiis,

Implete classeis, tendite carbasa,

Inferte remos, ite volentibus

Fatis Quirites: ite: ventis

Vestra tument animisque vela.

Est, qui locantem bella pecuniam,

Novisque rebus postulet vrilem

Neruum. quis erumpentis auri

Fluxit ager potiore venâ

Cuniculosi montibus Orici?

Ferro, Quirites, si lubet, additum

Mercemur aurum, qui vibrati

Glandibus emeruisse plumbi

Gazas potentium sciuerit urbium,

Hic magna paruo luera parauerit

Sumptu, nec exponetur aurum,

Nec Tyrizæ Cyprizve merces,

Quas non cruentus Martis emat chalybs,

Seu per reluctantum agmina Bistonum,

Et per recedentes Gelonos

Vulnifico pluit aura nimbo:

Seu fulminatis diruta molibus
 Castella densis bella tonitruis
 Emoliuntur, cùm caduco
 Mœnia concutientur igni,
 Capiq̄ue versis turribus annuent
 Arces, & omnis copia, & obice
 Centum catenarum gementes
 Diuitiæ pedicisq̄ue ferri.
 Iam pænè gazis Baëtra timent suis,
 Iam diues Aule. iam Cythereiæ
 Conchæ, Mycenæiq̄ue census,
 Et Tyros, & Genoëssa flauo
 Pallefcit auro. iam propè decolor
 Albet superbis Creta coralliis;
 Phthiæq̄ue, & interfusa Cypros,
 Ditibus ingemuere ripis.
 Est, quem comantùm gratia montium,
 Aut floridorum tangit amœnior
 Vultus viretorum, vel vda
 Mobilibus Cynosura riuis?
 Hunc empta multo sanguine recreent
 Tempe, vel acri Pelion aut Samos
 Asserta bello, vel virentis
 Silua Cragi, vel opaca leni
 Pangæa quercu: nec viridem Gnidon,
 Altamq̄ue Dymen spreuerit, aut retrò
 Spîsis coronatam salictis
 Olenon, vmbriferamq̄ue Tricen.
 Non lympha Cydni, non vitreus Meles,
 Lenisve puro Lydius agmine,
 Non mite cryftallum Lycormæ,
 Non gelidis Arasinus vndis
 Desiderantem non benè lubrico
 Soletur amni, si modò bellicâ
 E strage fumanteis capillos,
 Et tepidus linat ora puluis.
 Est qui supinâ certet amyftide
 Obliuiofum ducere Liberum?
 Hunc Lesbos, hunc vinosa Crete,
 Hunc Paphij rogat ora Cypri
 Laxare ferrum, nec Rhodòs abnuat,
 Nec, non seueri strenua Cæcubi
 Naxos; nec illaudata Thrachin,
 Aut refides Amathuntis arces
 Nolent cruentis ictibus afferi:
 Aut qui propinquis æthera rupibus

24 MATH. CASIM. SARBIEVII

Affectat Edon, aut maritus
 Vitiferis Aracynthus vlmis,
 Est cui supellex, & vigil ignibus
 Risit caminus, cui pecorum placent
 Armenta, cui latè reductus
 Hinnit ager, fluuijque balatz,
 Cantu sonori blandiùs Orphei?
 Illum iuuenis postulat hospita
 Pleuros, Cleonziq̄ue colles,
 Et pecorum studiosa Thræzen;
 Cæxque valles, vel Calydoniæ
 Dumeta siluæ, vel redeuntibus
 Saltata Gortyne capellis,
 Cùm roseus tegit arua vesper.
 Si quis virenti limina marmore,
 Saxoq̄ue postes, & laquearia, &
 Fingat pavementum; Caryston
 Et variam Salamina, iustis
 Reposcat armis. huic Phrygium propè
 Baccata longis Attica collibus
 Descendet in tectum, & videndæ
 Porticus adijcietur aulæ.

AD TARQUINIUM LAVINUM.

ODE XIII.

Non si sol semel occidit,
 Non rubris iterùm surget ab Indiis;
 Nec si quos celeris rotæ
 Sors non exiguo proruit impetu,
 Non lapsos iterùm leuet,
 Arguto docilis ludere cum ioco.
 Ne spem projice, TARQUINI:
 Cuius pænè retrò lambere puluerem
 Et vestigia diceris,
 Cùm fortuna leuem verterit orbitam,
 Effusam super & luto
 Fumantem poteris cernere purpuram.
 Tunc & risibus abstine,
 Neu turpi domino lumina paueris:
 Neu calces nimiùm, memor
 Fortunæ geminam sæpè iaci pilam.

AD IVLIVM FLORVM.

Curam Lyncei adolescentis illi commendat.

ODE XIV.

NVllus effrænæ rabiem iuuentæ
 Æstus Ætnæ superet camini :
 Nulla conceptos iaculantis igneis
 Ira Veseui.

Crescit infestis animosus ausis
 Ardor , & primæ iuvenile vitæ
 Robur aduersum sibi luctuosus
 Dissidet armis.

Sic vbi densis Aquilo procellis
 Bella montanis meditatur Euris,
 Et potens igni Norus, & sonorus
 Imbribus æther,

Hinc repentinos struit auræ monteis,
 Inde bacchantium patiens procellarum
 Ingemit litus, resonumque saxis
 Tunditur æquor :

Feruet hinc illinc inimica Tethys :
 Pacis incertus, dubiusque belli
 Fluctuat pontus, cui militares
 Instruat vadas.

Mollior læsi tamen ira ponti,
 Lenior motis Aquilo procellis,
 Puberum, I V L I, quatiente cæcæ
 Turbine mentes.

Hic vbi pugna equitavit Ausler,
 Incitæ remis voltant carinæ,
 Quas leues auræ, facilisque veli
 Tradit Iapex :

Quæ semel certo metuendus arcu
 Fixit, aut recti timor, aut cupido,
 Rara pacatis agitata sidunt
 Pectora curis.

Fortius pugnes iuuenum domando
 Spiritu, quam si iuga feriaris
 Induas tauris, vel equina Pocco
 Fræna leoni.

Iure florentes moderaris annos
 Lyncei : duris meritò lupatis
 Corripis frænum, spatijque parcum
 Flectis ephebum.

AD EQVITES POLONOS,

*Cùm LADISLAVS Polonia Princeps, fuso
Osmano Turcarum Imperatore, victorem exer-
citiũ in hiberna reduceret.*

O D E X V.

C Redetis? io credite posteri
Fractos pudendo Bistonas impetu
Cessisse, & infaustis redemptam
Funeribus pepigisse pacem:
Quis tunc recentis Odrysiis timor
Affixit alas, cùm refugas metu
Præ se LADISLAVS phalangas
Fulmineis agitaret armis!
Quantus Gelonis, quantus erat feris
Sudor Corallis, cùm propè decolor
Ister, verecundusque captã
Bosporus erubisset vndã!
Cùm versa Thracum parma tremantibus
Frõnderet hastis, cùm celer Artacen,
Turreisque Byzanti probrosis
Concanus allouisset armis.
An nos repensam sanguine gloriam
Frustrã futuris emimus? an suos
Exempla diffingent nepotem
In proavos, similemque patri
Gnatum reponent? quatenus (heu pudor!)
Peior nefastis progenies avis
Suecreuit, & damnosa pulchras
Sæcula diminuere vireis.
Vel nos auitæ stemmata gloriæ,
Currusque, & enses, nuper & hosticis
Direpta delubris tropæa,
Æmonix monumenta pugnx,
Vramus igni; neu pudeat sacros
Mentita vultus frangere marmora,
Non æra; fumosasque patrum
Effigies, memoresque laudum
Ceras, profundo mergere Vistulã;
Vel, si supinx tædet inertix,
Martemque maiorumque pugnas
Egregiis iterare factis
Iuremus. O quem Gloria feruidis
Urbeisque terrasque & populos super

Euexit alis, ô caduci

Grande decus columenque mundi,

Pridem Geloni sobria sanguinis

Rursum Polonis deripe postibus

Et tela, Princeps, & timenda

Edoniis refer arma signis.

Temporum nostrorum ignauiam reprehendit.

O D E X V I.

Mercuri, nam te citharæ potentem

Viuido manes reparare cantu

Furua Cocyti stupuere pressis

Stagna fluentis.

Tuque Lesbóos imitata neruos

Musa, Diræum modulare carmen,

Quo Palatini reuocetur Orco

Turba Quirini.

Ite pugnaces Priami nepotes,

Pulcher Anchisæ Venerisque sanguis,

Ite, formosas Acherontis, ite,

Linguite ripas.

Quid iuuat nigras habitare vallis,

Ferream leto simulante somnum?

Quid iuuat subter sepelire magna

Sæcula terra?

Te Mari torui reuocant Sicambri:

Te pharetratæ Nomadum cateræ,

Te Numantini metuende poscunt

Scipio campi.

Æreis rursum fluitare turmis

Visa Carthago, peditumque nimbos,

Et Saguntinis, Siculisque bellum

Affundere portis.

Surge: non audis strepitum, & sonorum

Agmen, & tractas per humum catenas?

Non vides, quantam nouus ecce surgit

Pœaus in hastam?

Magna te poscunt, Asiæ sepulchra

Magne Pompei. Tibi Cæsar olim

Thraces, & ferrum, manicasque, & ignem, &

Tela minantur.

Bactra iam motis tremuere castris,

Martio nubes feriente cornu;

Iam minæ tristes equitum, & frementum

Hinnitus equorum.

Surge!

23 MATH. CASIM. SARRIEVII

Surge: quâ dormis, quatit acer urnam
 Ungulâ Medus: potes hoc sepulchro
 Esse securè piger, aut honestos
 Carpere somnos?

Ite, felices iterate pugnas,
 Ite Romani. iuuet arma notis
 Postibus demi, solitoque frontem
 Assurgere cono.

Bella nos pictis simulamus armis,
 Splendidè fortes, & inane pugnx
 Nomen, & docti vacuum duellis
 Ludere Martem.

Fortium cingi galeis auorum
 (Prò pudor!) seri fugimus nepotes,
 Heu peregrinis onerasse fortes
 Tempora gemmis!

Parua non magnam manus implet hastam,
 Desuunt grandes humeris pharetræ:
 Decidunt arcus, laterique iniquus
 Exprobrat ensis.

Prisca mutatæ pudet arma dextræ:
 Patrius quondam malè laxus hæret
 Filio thorax, nec auita norunt
 Tela nepotem.

Animi lenitate Principes maximè commendari.

ODE XVII.

Non viui paries vitri,
 CrySTALLIque fores, aut Marcoticis
 Aurum postibus illitum,
 Laudandum memori carmine Principem
 Clarabit, neque barbaras
 Decidet tumulo gloria laureas;
 Sed frons mitior aspici,
 Innubique nitens ore meridies,
 Et qui sospitat omnia
 Irati vacuus nube supercilij,
 Primo gratior Hespero
 Formosus roseâ vultus in Iride.
 Regum vultus imagine
 Regnorum legitur. pandite lumina, &
 Vultum pandite Principes:
 Iam vultum, & populi lumina vidimus.
 Irasci populum doce,
 Qui toruis nebulam nutibus addidit:

Idem

Idem supplicij piger
 Maturis faciem risibus explicet,
 Exdesque, & populi graues
 Iras, & procerum prælia, & asperas
 Regum contuderit minas.
 Vulgus bella fremat: te nihil attinet,
 Iædo turbida nubilo
 Mutari pavidis ora coloribus.
 Veris ianitor aureus,
 Qui campis liquidi pascitur ætheris.
 Stellatis Aries comis,
 pisti rura poli frænat, & arbiter
 Mundi prata perambulat:
 Iræque, & placidi lenior imperat
 Vrsis præsidet, & lupis;
 Demitque, & dominis cornibus annuit
 Toruis iura leonibus,
 Castigare vagos acer, & igneis
 Mundi cogere sepibus.
 Vultur degenerum parcior vnguium
 Albis parcit oloribus;
 Compescit volucrem Bellerophon equum:
 Nusquam monstra vagantia
 Chiron Æmonia figit arundine:
 Colludit Geminis Leo, &
 Taurum supplicibus conciliat iubis:
 Nusquam sidera mugiunt,
 Aut latrat Procyon, aut Libyco duplex
 Rugitu reboat polus.
 Labuntur tacito summa silentio:
 Tranquillaque tacent rotæ,
 Dum currus vigilum voluitur ignium,
 Tantùm lanigeræ facis
 Balatu resonat mundus amabili,
 Rixaque, & streptu vacat;
 Et se mundus amans, ipse sui propè
 Viuis lucet amoribus:
 Naturæque vterum, & parturientia
 Zonâ sidera subligat:
 Hanc flexis Aries cornibus inchoat,
 Rerum nobile vinculum, &
 Coniunx signiferi sibula balchei.

AD DIVAM ELISABETHAM,

*Dum inter Divos ab URBANO VIII.
PONT. OPT. MAX. referretur.*

ODE XVIII.

Diva, deuexo dominata ponto,
Cuius undosæ meminere Gades,
Cui Tagus seruit, liquidoque rura
Præfluit auro.

Pauperes olim coluisse sedes
Læta, nunc magnas habitare stellas,
Inter & gyros, & euntis inter
Sidera mundi,

Dum tibi Medæ pretiosa silux
Damna, per Thuscas adolemus aras,
Thureo Regem, populi que celes
Crimina fumo.

Ad caelestem adspirat patriam.

ODE XIX.

Vrit me patriæ decor,
Vrit conspicuis peruigil ignibus
Stellati tholus ætheris;

Et lætæ tenerum lumen, & aureis
Fixæ lampades atriis.

O noctis choreas, & teretem sequi
Iuratæ thyasum faces!

O pulcher patriæ vultus, & ignes
Dulces excubiæ poli!

Cur non melliferi luminis hospitem,
Cur, heu! cur nimium diu

Cælo sepositum cernitis exsulem?
Hic canum mihi cespitem,

Hic albis cumulum sternite liliis,
Fulgentis pueri domus.

Hic læti pedicæ exuor, & meo
Secernor cineri cinis.

Hic læti spoliū ponite corporis,
Et quidquid superest mei;

Immensum reliquus tollor in æthera,

AD PRINCIPES ITALIÆ.

De recuperando Orientis Imperio.

O D E X X.

P Vlchro, Quirites, puluere gaudeat
 Impubis ætas, & strepitum, & minas
 Iam nunc, & audaces tumultus
 De tenero meditetur vngui:
 Visoque primùm sanguine gestiat
 Inter cadentum signa, neque eligat
 Quo lassa post pugnam reclinet
 Colla toro, solidisque somnum
 Commendet armis, aut clypeo super
 Effusus, aut se cespitis explicet
 Per summa, non parcus iuuentæ,
 Et decorum pretiosus emptor.
 Hoc septus olim milite, Bistonum
 Vallata saxo diruit oppida
 Regnator Æpiri, & timendus
 Parrhasiæ moderator oræ.
 Heu quantus armis, quantus adest equis,
 Quantusque sudor depopulantibus
 Pangæa Dacis, cum refusi
 Ferrea diluies Gradiui
 Tumultuosi turbine prælij
 Concussit Æmum: cum Rhodopen propè,
 Sacrisque LADISLAVS armis
 Attonitum patefecit Hebrum,
 Et bellicosum Strymona vindice
 Turbauit hastâ, qui calidas adhuc
 Strages Gelonorum, & natantùm
 Scuta virùm, galeasque voluit.
 Magnum illa terris intulerat metum,
 Pæceps alienas rumpere copias,
 Taboq̄ue fumanteis & igni
 Ausa cohors operire campos.
 Si non honesti lata periculi,
 Bellique metas rumpere pertinax,
 Egisset armorum cupido
 Non humiles iterare pugnas:
 Manes auorum quis benè prosperis
 Excuset armis? quæ manus impigrum
 Læti Musurmannum paternis
 Immolet inferias sepulchris;

Quæ nunc (pudendum) illudere perucax
 Perfultat armentum, & miserabiles

Delent peremptorum ruinas

Hinnulei, timidæque damæ?

Eheu cicatricum Hesperiam pudet,

Et mollis ovis, & turpis inertix,

Irxque, quæ procudit arma

Immeritis inimica regnis!

Quisquàmne tandem (dicite posteri)

Vlturus Urbis nomen & Imperi?

Affulget ensis, atque ab vllò

Scuta tholo galexque pendent?

An (quod vereri crediderim nefas),

Futurus ensis Dardanius adhuc

Proscindit agros, aut Latina

Arua metit, veridesque siluis.

Frondent sagittæ? non ego Romulam.

Damnabo pubem veridicus sacri

Vates Gradiui, iam cruento

Sparsa mari fluitare tela,

Videre totis iam videor Thetis

Pugnare remis, iam Latix procul

Turmæ, repercussâque circum

Æra micant galexque lymphâ;

Iam plana Triton personat æquora

Clangente cornu: iam video novas

Latè per Ægeum moueri

Cycladas, Æmoniamque longè

Inauspicato fidere lugubrem

Mœrere Lunam: iam profugæ retro-

cedunt Tyrannorum phalanges,

Pænè metu glaciante Pontum.

AD VRBANVM VIII.

PONT. OPT. MAX.

ODE XXI.

Pone surgentes super orbe curas,

Magis pacati Moderator orbis;

Mitte Threïssas calidâ phalangas

Feruerè rixâ.

Mugiant canò, sine, bella ponto,

Cùm procellosos struit antra montes,

Cùm gemunt cautes, refugique Calpe

Vapulat vndâ.

Regna Rhæteis resonant triumphis,

Rumor

Rumor auratâ volitans quadrigâ.

Grata demittit benè feriatâ

Omina terris.

Occidit iustæ reus hostis iræ,

Hostis hibernæ dominator oræ,

Quâ coronatis sinuantur altæ

Turribus Alpes.

Quâ niuis latè, saturæque flauent.

Imbrium valles: vbi mitigatus

Sole vicinos iaculante montes

Liquitur humor.

Ire captiuo patiens fluento

Ister assertâ famulatur vndâ:

Corripit fluctus, & vtroque Rhenus.

Margine seruit.

Te genu nixi didicere Medi:

Laxat intentum tibi Maurus arcum:

Te pauent Seres, humerisque Parthi

Scuta reponunt.

Fingit effuso tibi nomen auro

Indus argutâ resonante lymphâ:

Te sonant septem vaga fabulosi

Ostia Nili.

VRBANI VIII. PONT. OPT. MAX.

P O E S I S.

O D E XXII.

Q Vis temperatæ flumine copiz

Siticulosus insluit auribus

Facundus amnis, & sequacis

Agmine luxuriatur vndæ?

Rursùmne toruum cantibus Æacum

Delenit Orpheus, quo duce Thraciæ

Aurita reprauere saxa, &

Æmonix salière rupes?

An Dædalei pectinis arbiter

Vates amicâ Pierias lyrâ

Triumphat aureis, & disertos

Eloquij referauit annes?

Qualem pudicis Peneæ fontibus

Admurmurantem Thessaliæ iuga

Mirantur, aut præteruoluto

Attonitus stupet Æmus Hebro:

Qualémve puris Parthenium vadis

Dignantur alto muta silentio

C

Pangra,

Pangæa, vel circumsonantem
 Castaliis Heliconæ ripis
 Parnassus audit, dum noua gaudia
 Iam iam futuri veris auentibus
 Enarrat agris, & virentem
 Exilio remeare Maium.
 O quis Latinæ fons opulentæ
 Exuberanti viuus impetu
 Bacchatur, & lymphata secum
 Corda rapax animosque voluit!
 Qui nunc profundo voluitur alueo
 Sententiarum, nunc gracili fluit
 Torrente linguæ, nunc apertis
 Ingenij spatium aruis,
 Suique latè pronus & insolens
 Exire ripam, non tamen obuiam
 Captiuus algam, nec tenaci
 Ire piger per aprica limo:
 Sed clarus auro fertur, & Atticis
 Ludit smaragdus, non sine consono
 Lipientis electri susurro, &
 Murmure prætereuntis auri.
 Non stagna Cirræ, non ego Phocidos
 Desiderarim: te propè vitrea
 V R B A N E Dirce, te fluenta
 Virginei comitantur antri:
 Olimque simplex collis & inuius,
 Nunc hospitalis, te duce, Dardanæ
 Parnassus immigrauit aulæ,
 Et Latij rediêre vates.
 Magnusque tanto Pindarus æmulo
 Minor videri gaudet, & Apulæ
 Miratur heredem Camœnæ
 Pegaseos vacuare fonteis:
 Seu dithyrambo liber, inutilem
 Verbis catenam demis, & affluis
 Impunè; seu rursus seuro
 Verba placet cohibere nodo.
 Sed non profanæ gloria laureæ,
 Umbrata Graiis tempora frondibus
 Adcomit, at conchyliatâ
 Pulcher honor redimit coronâ,
 Et dedicatam purpura laureæ
 Furata frontem subrubet. hætenus
 Florete Vates: iam Latino
 Vester honos adoleuit ostro.

AD LÆVINVM HIELVM.

Laboris commendatio.

O D E X X I I I.

NAm quæ purpureis fumet honoribus
Formoso melior de grege victima,

Quàm cui solliciti vomeris aspero
Vsit colla labor iugor.

Condit regna labor. Fabricio bene

Findenti patriis iugera sarculis

Frondent in mediis scepra noualibus

Pulchræ mæsis adoret,

Rastrisque & rigidis parce ligonibus;

Vncum, Licetor ait, reijce sarculum:

Quæ seuit Cererem, Regna metet manus.

Glebæ fraude superbior.

Iam nunc emeritos solue iugo boues,

Iam nunc nobilium colla Quiritium

Æqui flecte memor, parcus & abstinent

Romani pater Imperi.

Fortunæ memores nunc, age, victimas

Iusto mitte Ioui. quæ modò mugit

Sacris Pontificum digna securibus

Aras illinet hostia.

Numquam puniceis hispida crinibus

Martis belligerâ pendula fraxino

Auri deciduis vestierat iubis

Gratum pellis Iasona;

Si non difficiles imperij boues

Egisset dominâ vertere dexterâ

Ferratis chalybum faucia dentibus

Colchi littora Phasidis.

Quamquam fulmineo pectoris halitu

Sorberent animosum agricolam boues,

Et fumi fluuium & noctis inhospita

Circum nubila funderent;

Nec quidquam viridum è semine dentium

Bellator iaculis campus inhorruit,

Et latè peperit castra virentibus

Cristatus galeis ager.

Quippe ad Thessalici fulgur acinacis,

Natali immoriens occubuit metu

Tempestat peditum, & densa micantium

Hastarum interiit seges.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER II.
 AD FERDINANDVM II.
 CÆSAREM AVGVSTVM.

O D E I.

*Cùm Thracum copia excessissent è
 Pannoniæ finibus.*

QVÆ regna, vel quæ dissociabili
 Secreta tellus æquore, quæ domus
 Euriq̃ue & Arctoi Bootæ
 Cæsarei sonitum triumphû
 Nesciuit? O quâ Rumor eburneis
 Genteisq̃ue & vrbeis præuehiur rotis,
 Audite Cæsar, te superbx
 Herculeas superasse laudes
 Fleuere Thebæ: te tumidus procul
 Formidolosi laudibus Herculis
 Plorauit Hebrus: te frementes
 Arcadiæ genuere valles,
 Non vstatæ monstra proteruix
 Strauisse latè, te Nemees iugo
 Dignatur Alcides, & Argis,
 Et domitâ tibi cedit Idâ.
 Non ille quamquam colla minantium
 Fumosq̃ue & igneis contudit anguim,
 Cristasq̃ue & immaneis hiatus
 Fulmineq̃ tremefecit icu;

Quam-

Quamquam gelati marmora Nerei,
 Surdisque murum littoribus mare
 Emensus, arcana refregit
 Regna Stygis, pedicasque captis
 Iniecit umbris immiserabilis
 Prædator Orci; cum spolio prius
 Taurique, & infani Leonis
 Mœnalias decorasset ornos:
 Non ille quamquam transtulit aureo
 Scalpenda cælo prælia, quæ procul
 Memnonique & Auroræ rubentis
 Regna legant, mediisque Vesper
 Miretur astris: non tibi debita,
 Auguste Cæsar, reddat adorea
 Palmas, triumphalemque laurum, &
 Populei diadema ferti.
 Te pronus ambit flumine supplicij
 Rhenuisque & Albis. Te restius sonat
 Tibiscus, & latè receptâ
 Danubius tibi seruit vndâ.
 Te bellicosus Thermodoontij
 Regnator Hebræ, te sibi destinat
 Peltatus Eurotas, & asper
 Argolicis Achelous hastis.
 Te militaris mœnia Daciæ,
 Te Cimber horret: te genibus minor
 Brennus, percussisque lætium
 Vindelici crepuère parmis.
 Te belluosi littora Bospori,
 Multoque canum frigore Caspium,
 Te Cydnus, & leuis Scamandri,
 Te refugi pauet vnda Xanthi.

AD PVBLIVM MEMMIVM.

*Vita humane breuitatem benefactis
 extendendam esse.*

ODE II.

QVæ tegit canas modò bruma vallis,
 Sole vicinos iaculante monteis
 Deteget rursus, tibi cum niuolæ
 Bruma senectæ
 In caput seris cecidit pruinis,
 Decidet numquam. cita fugit Æstas,

38 MATH. CASIM. SARBIEVII

Fugit Autumnus, fugient propinqui

Tempora Veris :

At tibi frigus, capitiq̄ue cani
Semper hærebunt, neque multa nardus,
Nec parum gratum repetita dement
Serta colorem.

Vna quem nobis dederat iuventus,
Vna te nobis rapiet senectus :
Sed potes, P V B L I, geminare magnâ
Sæcula famâ.

Quem sui raptum gemuere ciues,
Hic diu vixit. sibi quisque Famam
Scribat heredem : rapiunt avaræ
Cetera Lunæ.

AD SVAM TESTVDINEM,

ODE III.

Sonora buxi filia sutilis
Pendebris altâ barbite populo
Dum ridet aër, & supinas
Sollicitat leuis aura frondeis,
Te sibilantis lenior halitus
Perflabit Euri, me iuuet interim
Collum reclinasse, & virenti
Sic temerè iacuisse ripâ.
Eheu! serenum quæ nebulæ tegunt
Repentè cælum! quis sonus imbrium!
Surgamus, heu semper fugaci
Gaudia præteritura passu!

AD STANISLAVM SARBIEWSKI
FRATREM EQVITEM POLONVM.

ODE IV.

Si transacta retro sæcula respicis,
Si ventura vides; tristibus omnium
Incumbunt tumulis nigra silentia, &
Altæ obliuio gloriæ.
Frustrâ belligerum carmine suscitâs
Sarbieui SARA ÆTEM, & sibi conscios
Maneis esse vetas, qui benè barbaro
Pridem in puluere dormiunt.

Armo-

Armorum studio clarus auum nepos
 Ad vitam reducem splendidiùs dabis;
 Nos cantu dabimus, qui tacitos sacro
 Soles ducimus otio.
 Multi magna loqui possumus : ardua
 Raros aula vocant. Nobilium fluunt
 Infecunda Ducum sæcula; nec bono
 Succrescit soboles Patri.
 Ætat si pariat quælibet Herculem,
 Sit fecunda fati. sed sua sæpiùs
 Tellus monstra videt, Geryonem, aut Libya
 Antæum, aut validum Gygen.
 Cessant omnia: nec præpete curritur
 Ad maiora gradu. cum potioribus
 Seruant parua vicem. deterior subit
 Prauifama nepotibus.
 Si se quisque tamen vincere gestiât,
 Olim æquabit auos. Tu modo fortibus
 Inſta conſiliis, & rude nobili
 Urge propositum manu.
 Ipsa ad conspicuas nominis inclyti
 Ducent fata fores; quâ labor arduam
 Emunire domum pugnat, & aureis
 Sudor præfluit arcibus,
 Nunc seu Cæsareo miles in agmine
 Scandis turrigeræ mœnia Mantuæ,
 Seu te per Ligures, siue per ultimam
 Raptat Gloria Galliam;
 Iam nunc ad patriæ bella Poloniæ
 Magnam finge animam: iam doceat pius
 Pulchræ mortis amor laudibus aspera
 Commendare pericula:
 Mox seu viſta vocent Iſmara, seu Getes;
 Narratam patrio in puluere gloriam
 Exercebis eques, nec trepidam fines
 De te serpere fabulam.

E rebus humanis excessus.

O D E V.

Humana linquo: tollite præpetem
 Nubesque venti que. Vt mihi deuij
 Montes reſedere, & volanti
 Regna præcul populosque vastus
 Subegit aër! iam radiantia
 Delubra Diuſam, iam mihi regiæ

Turres recessere, & relictæ in
 Exiguum tenuantur vrbes;
 Totasque, quæ se cumque ferunt vagæ,
 Despecto gentes. O lacrymabilis
 Incerta fortunæ! ô fluentium
 Principia interitusque rerum!
 Hic ducta primis oppida mœnibus
 Minantur in cælum: hic veteres ruunt
 Muri que turesque: hic supinas
 Pœnè cinis sepeliuit arceis.
 Hic mite cælum, sed rapidæ ruunt
 In bella gentes: hic placidâ sedent
 In pace, sed latè quietos
 Dira lues populatur agros.
 Hic pœnè tellus tota micantibus
 Ardet sub armis: stant acies adhuc
 Pendente Fatorum sub ictu,
 Et dubio Furor hæsitauit
 In bella passu. Parte aliâ recens
 Iam mista Mauors agmina mutuum
 Collisit in mortem, & cadentium
 Cæde virum cumulisque latos
 Infernit agros: hic Marcoticæ
 Secura merces æquora nauigant,
 Portusque certatim frequentes
 Centum operis populisque feruent,
 Nec vna Marti causa, nec vnus
 Sunt arma moris. bellat adulteræ
 Ridentis è vultu voluptas,
 Inque Helenâ procus ardet orbis.
 Hic verba bellis vindicat: hic canis,
 Heu vile furtum! se mala comparant;
 Rarum sub exemplo superbit,
 Nec sceleris scelus instar omne est.
 Fous illinc belligerâ latet
 Sub classe pontus: iam Theris æneâ
 Mugire flammaram procellâ, &
 Attonitæ trepidare cautes,
 Et ipsa circum littora percuti
 Maiore fluctu. Siste barbari,
 Ferroque, neu simplex, & igni, &
 Naufragio geminate Fatum.
 Parùmne tellus in miseris patet
 Immensa mortes? hinc miserabili
 Quassata terrarum tumultu
 Stare pauent titubantque regna,

Vnaque tandem funditus obruunt
 Ciues ruinâ. stat tacitus cinis;
 Cui serus inscribat viator:
 CVM POPVLO IACET HIC ET IPSO
 CVM REGE REGNUM. Quid memorem super-
 infusa totis æquora portubus
 Vrbes inuadare, & repenti
 Tecta Deum sonuisse fluctu;
 Regumque turres, & pelago casas
 Iam iam latentes? iam video procul
 Mercesque differri, & natantem
 Oceano fluitare gazam.
 Alterna rerum militat efficax
 In damna mundus. Cladibus instruit
 Bellisque, rixisque, & ruinis
 Sanguineam Libitina scenam,
 Suprema donec stelligerum dies
 Claudat theatrum. Quid morer hæcenus
 Viator aurarum & serenas
 Sole domos aditurus, vsque
 Humana mirer? tollite præpetem
 Festina Vatem, tollite nubila,
 Quâ solis & lunæ labores
 Cæruleo vehit æthra campo.
 Ludor? sequaces an subeunt latus
 Feruntque venti? iamque iterum mihi
 Et regna decreuere, & immensæ
 Ante oculos perire gentes;
 Suoque semper terra minor globo
 Iam iamque cerni difficilis suum
 Vanescit in punctum? O refusum
 Numinis Oceanum! ô carentem
 Mortalitatibus portubus insulam!
 O clausa nullis marginibus freta!
 Haurite anhelantem, & perenni
 Sarbiuum glomerate fluctu.

Cato Politicus.

ODE VI.

V Su se minui si sinerent opes,
 Iam nunc plura petam, quam teneo: sed, heu!
 Auri stulta fames ipsa sibi negat,
 Quidquid omnibus abstulit.
 Laudo diuitias, quas animus dedit,
 Quas versat facili consilium manu;

42 MATH. CASIM. SARBIEVII

Quæ cum perpetuum crescere gestiant,
Numquam diminui dolent.

Rex aut Cæsar erit; cui Deus arbitram
Seu quid sustulerit, seu dederit manu,
Nullam parte sui maior abiuerit,
Nullam parte sui minor,

At Sors ingenio plebis inanibus
Illudit studiis: nam varias sinu
Cum disperfit opes, ridet inuili
Vulgum feruere iurgio.

Quantum magna libet munera iecerit,
Sulti diripiant; non ego mobiles
Voto digner opes, quas aliquis meam
Casus verterit in manum.

Quod si me meritis fascibus ambiunt,
Ipsam Fata domum, sed sine tristibus
Intrent inuidiis, ne volitent meæ
Circum limina regis.

A virtute datis utar honoribus
Tamquam deposito. cum superi volent
Quæ lætus tenui, lætus idoneo
Tradam sceptrum vicario.

Gratam cum populis egero fabulam,
Seu claro nitidus murice, seu togâ,
E scenam monitus cedere, non meis
Vltro vestibibus exuar:

Et qui conspicuus tot populis heri
Spectabar tacito non sine gaudio;
Ridens è mediâ plebe vicariam
Cras spectabo Tragœdiam.

AD PUBLIVM MEMMIUM.

ODE VII.

Esset humanis aliquod leuamen
Cladibus, si res caderent eadem
Quam moram surgunt; sed humant repente
Alta ruinæ.

Nil diu felix stetit. inquieta
Vrbium currunt hominumque Fata:
Totque vix horis iacere, surgunt
Regna quot annis.

Casibus longum dedit ille tempus,
Qui diem regnis satis eruendis
Dixit; elato populos habent mo-
menta sub ictu.

Parce crudeles, moriture PVBLI,
 Impio Diuos onerare questu,
 Densa vicinis nimum vagari
 Funera tectis.

Quæ tibi primùm dedit hora nasci,
 Hæc mori primùm dedit. Ille longum
 Vixit, æternum sibi qui merendo
 Vindicat æuum.

A D A S T E R I V M.

O D E V I I I.

AT nos inani pascit imagine
 Fortuna rerum. ludimur, A S T E R I,
 Umbris amicorum; & doloso
 Verba simul placuere fuco,
 Res esse stulti credimus. at simul
 Sors infidelem corripuit rotam,
 Gaudent recedenti Sodales
 Non eadem dare verba Diux.
 Plerumque falsis nominibus placent
 Humana. Rari pollicitis data
 Æquamus: & minor loquaci
 Relligio solet esse voto.

A D D E C I V M.

O D E I X.

AN nos sola parit D E C I
 Tellus? an patrio degeneres polo
 Mentimur genus, & domum,
 Quæ nos assiduis circuit ignibus,
 Et torpere domestico
 Stellatam sobolem non sinit otio?
 At si semideum genus
 Non falsis canimur fabula Vatibus
 Cælo ducere sanguinem;
 Cur nostræ resides (heu nimum diu!)
 Indormimus inertix,
 Natalique dies infodimus casæ,
 Dum pulchri fuga temporis
 Nil cunctante senes prætereat rotâ?
 O quisquis volet impiam
 Noctem paciferi rumpere sæculi;
 Primus Phasin & vberes
 Colchos, & veteris mœnia Thraciæ

Pulsis eripiat Getis:

Illum per populos garrula differet

Bigis Gloria candidis,

Et seris recinet Fama nepotibus.

At nos nobilium domi

Laudum liuor edet : quatenus (heu nefas!)

Quod Virtus erat, inuidi,

Fortunæ tenui nomine diximus.

Fatis omnia tradimus :

Et quam certus emit consiliis labor,

Stultæ plebis in agmine,

Laudem casus habet. nam simul abstulit

Nostris Gloria postibus,

Obliquo refugam lumine figimus;

Et læti malè, serias

Laudes non hilari deterimus ioco.

At tu cui placitas manu

Pulsat Fama fores. excute te toro,

Mensæque & patriis focus;

Et quacumque sequi iusserit, emica,

Ducentemque præi, neque

Præter succiduis passibus ambula.

Mox hinc Caucasum, hinc Athlon

Victor belligero corripies gradu:

Tunc quæ maxima fluminum

Seu cum Sole sacris fontibus exeunt,

Seu cum Sole cadunt, nihil

Indignata tui sceptrâ sub Imperi

Leni pace fluent; suum

Voluent cuncta tuis in manibus diem,

Curtunc ad patrios ego

Cantem bella focos, segnis & immemor

Sacræ transfuga Gloriæ?

Cur non te potius Græcia, barbarum

Cur exuta iugum Rhodos,

Visam non pavidis nauita puppibus?

Iam tunc carpere libero

Tempe læta gradu, iam liceat sacrum

Æmi scandere verticem:

Et nunc in vitrei margine Penei,

Nunc ad saxa biuerticis

Parnassi residem, Pindaricis iuuet

Rupes vincere cantibus,

Et pacare rudi prælia barbito.

Iam tunc inclytus & facer,

Ignotisque procul gentibus audiar

Magni carminis artifex:
 Tum quæ pessima præsentibus imminet,
 Absens vltioribus
 Abrumpam spatiis inuidiam; neque
 Occultus patiar mori
 Exul Pieriæ ciuis adoret.

O D E X.

MEo beatus, cetera vilibus
 Habere Fatis, & miserabili
 Permitto vulgo: quos secundo
 Per populos vehat axe Rumor,
 Quem donet astris Gloria, fortiter
 Ignarus: & quæ lex sapientibus,
 Idem meas nescire, & idem
 A populo didicisse laudes,
 Latere clauso certior ostio:
 At ne malignis Fama calumniis
 Me iactet arcanum probrosis
 Flagitium simulare te&is,
 Audax vel ipso viuere publicus
 In sole ciuis. Non ego ludicræ
 Dixi sacramentum Mineræ
 Innocuus sine cæde miles:
 Sed bellicoso strenuus ardui
 Amore veri, crimina sæculi
 Fraudesque & indeuota laudi
 Pectora desidiamque frango
 Vltore versu, quem nimis asperum
 Exsuscitando Numina gentium
 Regem esse nolebant veterno,
 Esse tamen voluere Vatem.

AD D. VIRGINEM MATREM,

*Cum illi templum IOANNES CAROLVS
 CHODKEVICIUS, signa contra Osmanum
 Byzantinum Imperatorem moturus, exstrueret.*

O D E XI.

HVc ð beatis septa cohortibus
 Regina mundi, sidereos, age,
 Molire passus, huc curuli
 Nube super Zephyroque præpes

Descen-

Descende, sacri conscia liminis:
 Quà dedicatis te Samogitia
 Dignatur aris, & patronæ
 Thuricremi famulantur ignes:
 Neu vota Virgo temne vocantium,
 Quamquam micantùm regia siderum,
 Romæque, Lauretiq̃ue sedes
 Dalmatico potior metallo:
 Quamquam niuosi ciuis Enipei
 Te non auaris ornet adoreis,
 Ditemq̃ue miretur superbis
 Heniochus radiare testis:
 Et qui supinis præcipitem rotis
 Solem recliues Americi vident,
 Et qui sub Eois renatum
 Suspiciunt remeare cunis.
 Videtis? an me ludit amabilis
 Imago Diuæ? iam videor pios
 Audire plausus, & sonanteis
 Cæruleum per inane currus,
 Tisteisq̃ue fumos, & nebulæ globum
 Latè serenas rumpere copias,
 Auroq̃ue florenteis, & igni, &
 Missilibus radiorum acutis:
 Spissæq̃ue nimbum lucis, & igneas
 Flictu rotarum feruere semitas,
 Ventosq̃ue, & obluetata longo
 Nubila dissiluisse sulco, &
 Effusa densis agmina desuper
 Errare gyris, non sine siderum
 Risu, renidentisq̃ue cæli,
 Sole cauas iaculante nubeis.
 Auditis? O quas prætereuntium
 Lyrasq̃ue cantusq̃ue audio nubium!
 Io triumphè! ter procellæ,
 Terliquidæ crepuère flammæ.
 Io triumphè! ter resonabilis
 Respondit Echo: ter Samogitiæ
 Saltus, supinatæq̃ue valles,
 Et trepidæ sonuère siluæ.
 O ergo nostris præses habebitur
 Regina terris: ite, recentibus
 Stipate donis, & precatu
 Indigetem celebrate Diuam,

AD FERDINANDVM II.

CÆSAREM AVGVSTVM.

O D E XII.

I Am minax Albis, domitusque latè
 Rhenus assertâ famulatur vndâ:
 Iam fluunt pronis tibi regna FERDI-

NANDÈ tributis.

Turma pugnaces populata Dacos
 Hausit imbellem galeis Tibiscum,
 Fessa bellorum, pauidumque telis
 Sepiit Istrum.

Ille terrarum fragor, ille magnæ
 Fulmen Europæ, Scythici tremendus
 Arbitrè ponti, piger obsoletis
 Abstinet armis.

Iam sacræ Leges, & amica Legum
 Iura ciuiles cohibent tumultus,
 Et Fides, & Fas, & aperta læto
 Gratia vultu.

Iura pacatis dominantur agris,
 Iura comescunt graue classicorum
 Murmur, & currus, & hiulca rauci
 Fulmina belli.

Pax vbi clausas moderatur vrbeis,
 Illa vittatis operatur aris;
 Illa vicinis studet æmulari
 Sidera templis:

Quaque pubenteis graditur per herbas;
 Hinc & hinc Diuam comitatus albo
 Messium fluctu Cerealis vndat
 Merges aristæ.

Longus herbofis spatiatur aruis
 Ordo Virtutum; niuexque iuncta
 Faustitas Paci legit otiosis
 Lilia campis.

Ite Rhæteis sociæ triumphis,
 Ite, delectos religate flores,
 Ite Virtutes, iterate nexis
 Serta trophæis.

Te Ceres flauis redimita culmis,
 Magne pacati Moderator orbis,
 Te Iouis quercus, & Apollinaris
 Umbra corymbi,

48 MATH. CASIM. SARBIEVIT.

Te volunt lauri, tibi se Latini
Arbor Alcideæ probat, & supinis
Annuit ramis, & amica circum
Tempora serpit.

Quo velis crinem cohibere seroto.
Mitte cunctari: tibi colla circum
Herculis ritu finat vsitatâ
Populus umbrâ.

AD IULIUM ROSAM.

Inuitat eum ad sacram Poësim in crepusculo.

D. VIRGINIS MATRIS *peruigiliâ*
décantandam.

ODE XIII.

Quid muti trahimus diu
Segnes excubias? suggere postibus
Dereptum, ROSA, barbiton.
Nos arguta manu fila docebimus;
Tu buxum digitis moue.
Et mutis animam suffice tibiis.
Nos cantabimus aureos
Stellarum vigiles, sistere lubricam
Mundi sollicitos fugam, &
Palantum choreas ducere siderum:
Tu rerum Dominam canes,
Et sparsam Zephyrorum arbitrio comam
Nudis ludere brachiis,
Et nimbos volucrum fundere crinium.
Addes & teretes pedum
Suras non humilem lambere Cynthiam;
Et futas chlamydam faces,
Indutiq; togam Solis amabili
Emirabère fistulâ:
Donec virgineis laudibus, & suis
Placatus reseret moras
Et curram madidis flectat ab Indiis.

AD D. VIRGINEM MATREM,

Cum illi dicata nauis in Indiam solueret.

ODE XIV.

Dua ventorum pelagique præses,
Quæ laboranteis super alta naueis

Summo

Summoues saxis, vteroque Nerei
 Eripis imo:
 Si tibi moti cadit ira ponti,
 Cum Thetis molleis imitata somnos
 Sternitur latè, bibulisque se re-
 clinat arenis:
 Mercium felix tua nauis esto,
 Quæ per vndanteis tibi læta fluctus
 Floribus remos, hilarique proram
 Fronde coronat.
 Illa seu primos aditura Seras,
 Siue longinquas Orientis oras;
 Proferet latè tua fabuloso
 Nomina mundo.

AD NARVIAM.

*Cuius in ripâ puer admodum primum
 Carmen Lyricum cocinerat.*

O D E X V.

Albis dormit in rosis,
 Liliisque iacens & violis Dies,
 Primæ cui potui vigil
 Somnum Pieriâ rumpere barbita,
 Curæ dum vacuus puer
 Formosi legerem littora Naruiæ.
 Ex illo mihi posteri
 Florent Sole dies, qui simul auræ
 Infregit radios lyræ,
 Iam nec scuta sonat, nec strepitum truci
 Gradiui; sed amabileis
 Ruris delicias: siue rubentia
 Vdo rore rosaria,
 Seu molleis violas, siue volubilem
 Leni flumine Viliam,
 Seu primo graciles vere Fauonios.
 At tu, NARVIA, quem puer
 Tum primum Calabrâ personui fides
 Ictu pectinis hoc habet
 Incisum viridi carmen in ilice
 Quem Phœbus citharæ pater,
 Quem lætæ citharis Pierides amant,
 Lætum barbita Naruiam,
 Lætum virgiuei semper ament chori.

Hæc (dum spontè virentia
 Viuent in teneri vulnere corticis)
 Addiscent pueri tibi,
 Addiscent tacitæ carmina Virgines;
 Festo mox eadem die
 Dum glebam solidæ lucis & igneas
 Electri lacrymas legent
 Partiti geminis lictora cœtibus,
 Alternis pueri tibi,
 Alternis recinent carmina Virgines.

Nihil stultò timeudum & concupiscendum.

O D E X V I.

ET me Latine non solitum loqui
 Insère Musæ. Nobilis Orphæi
 Non erubescendum nepotem
 Sarmaticâ redimite lauru, &
 Longâ sonantem nec tenui lyrâ
 Audite Vatem. Nil popularibus
 Ambire votis: nil timere,
 Nil nimium cupisse, magnis
 Edico primùm mentibus. Improbo
 Vt cumque ponis frena Cupidini
 Metumque dispensas; per omnes
 Inuidiæ potes ire fluctus.
 Præcogitati mitior ingruit
 Procella fati. Sæpius omnium
 Perstare sub rerum tumultu
 Anticipes, animumque in omnes
 Præmitte casus. seu pelagus super,
 Seu fulminantis porta tonet poli;
 Stabis, repentinamque mundi im-
 mobilis excipies ruinam.
 At nec futurum sollicitus paue
 In pace bellum. qui patitur mala
 Ventura præsentis timore,
 Bis miser est, dubiamque victus
 Est ante cladem. ne nimiam tamen
 Virtute pecces, neu mala fortiter
 Clamosus irrites; iuuabit
 Fortia continuïsse verba.
 Arcem modesti pectoris innocens
 Fortuna transit. Si reuoces tamen
 Tuoque non æquam duello
 Inerepites; redit, atque ab imo

Quæ præteribat mœnia succurrit.
 Stringenda iam tunc sunt sapientix
 Et arma libertatis. Infra
 Consilium cadet omne telum.
 Quod foruito cumque minabitur
 Fortuna neruo. seu genus impetat
 Seu fortè virtutem : vetabo,
 Feruidus impetuosa scedis
 Vindex reponas verba calumniis.
 Erit loquacis pulchra proteruix
 Vindicta, risisse, & sereno
 Magnanimum tacuisse vultu.
 Se quisque qualem nouerit ; arguat.
 Aut laudet intus. non ego ciuium
 Ab ore pendebo, aut proteruis
 Inuidix dabo terga telis.
 Hac lege iustus se teneat Timor :
 Nunc danda cæco iura Cupidini.
 Externa vestigamus: at se
 Rarus habet, vel habere quærit.
 Hic plenus auri, sed vacuus sui,
 Infamat omnes naufragus insulas :
 Quo viuat, heu stultè cruentum
 Alter emit sibi morte lucrum.
 Hic dum supremam lustrat Iberiam
 Et gestit hospes discere plurima;
 Se nullo dediscit, diuque
 Ipse sui vagus exul errat :
 Alter reducto lenius in otio
 Paullùm sepulto distat, inutilis
 Belli domique & ante letum
 Heu virides malè perdit annos
 Hic hæret aulæ ; se tamen improbus
 Suosque mores vitat in omnibus,
 Et (quæ suprema seruitutis
 Poena) palàm miser esse non vult.
 Interque diri tormina pectoris
 Agit beatum; vanus adultero
 Semœror in risu dolentis
 Dissimulat, variatque scenam.
 Liuescit omnis lætitiæ color
 Sub nube curæ. perpetuus licet
 Nimbus salutantum, & clientis
 Vnda fluat resfluatque vulgi.
 Omnisque seruet limina ciuitas
 Desertus à se cuncta sibi gemit.

52 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Deesse. torquent vrbis illum
 Diuitiæ, populiq̄e census,
 Desideranti cuncta potentia
 Commune nil est. esse suum putat
 Quodcumque pulchrum est. inuidendo
 Me mea pauperies ab auro
 Cautum remouit. Quæ pede proteram
 Sint plura, quàm quæ possideam manu;
 Hoc magnus, hoc æqualis vno
 Cæsaribus, dominabor. omnes
 Spreuisse tutò possumus omnia,
 Habere nemo; qui tumidus suo
 Se librat attollitq̄e regno,
 Esse suum populiq̄e nescit
 Æquale letum. viuimus impares,
 Pares obimus. hunc alios supra
 Altè curules, hunc Triumphi
 Extulerant: cinis æquat omnes.
 Et vrna, quæ nos colliget, omnium
 Mensura rerum est. demite sarcinas,
 Grandemq̄e fortunam lacerto, &
 Solliciti graue pondus auri:
 Dum non onustus, sed moriar meus;
 Iam nunc perennes diuitias mihi
 Nil concupiscendo parauit,
 Nil nimium metuendo, pacem.

AD APOLLINEM.

Magnificentiam CAESARIANAE libe-
ralitatis ab illo cani oportere.

ODE XVII.

Q Vis litterati munera Cæsaris,
 Fusasq̄e pronâ diuitias manu,
 Et tecta, quæ pecuniarum
 Auriferis micuere nimbis,
 Laboriosi carminis arbiter
 Æterni! O qui sacra biuerticis
 Delubra Parnassi, & canorum
 Imperiis Heliconæ frænas;
 Expergefactis ad sonitum lyris,
 Vndantis auri flumina concine,
 Quæ fusa FERDINANDIANIS
 Per populos labière riuis,

Non curiosis ille lignonibus
 Euisceratæ collibus Indiæ,
 Aut emedullato Liburnis
 Montibus infidiatur auro:
 Vsuque rerum, non opibus potens,
 Exuberantis flumina dexteræ
 Per sacra Musarum refundit
 Atria, Palladiosque posteis,
 At non, vt olim, fabula pauperes
 Ditauit agros; dum pretio grauis,
 Auriq̄ue tempestate diues,
 Nobilium pater vnionum
 Ganges auaro gemmea septies
 Tributa soluit Nereidum patri,
 Ripasque mirantisque campos
 Mygdoniæ lauit amne gazæ.
 Hinc illa magnæ regia Palladis,
 Fastigiatis Pyramidum iugis,
 Equâ leuabit inuidendum
 Mole caput, famulumque Musis
 Prætexet Albim: quæ procul exsulem
 Phœbum seueræ saltibus Atticæ,
 Cirrhâque, & vmbrosis reductum
 Thessaliæ reuocabit antris.
 Sic ille Gallus scilicet Hercules
 Plebem sonantum colligat aureo
 Nexu catenarum, & reuinctâ
 Attonitum trahit aure vulgus;
 Dulciq̄ue rerum defluus agmine,
 Ludit recusis in pretium sonis;
 Aurumque, & in vulgum caducas
 Flumineo ruit ore gemmas.

IN D. VIRGINEM MATREM
 CARMEN SÆCVLARE.

Parodia ex Q. Horatio Flacco.

ODE XVIII.

Reginam teneræ dicite Virgines
 Visentem roseis astra iugalibus,
 Dignatamque volantium
 Currus flectere siderum.
 Vos lætam citharis, & sonitu lyræ,
 Quem vel pierij verbere pectinis

54 MATH. CASIM. SARBIEVI

Fingit saucius aër,
 Vel motæ digito fides:
 Vos Marsæ iuuenes carmine tibix,
 Aut rauci strepitu dicite tympani,
 Pugnarumve loquaci
 Nympham reddite classico.
 Czcos illa metus, & Procerum graucis
 Iras, è miseræ limine patrix,
 Vestris mota querelis,
 Ad Medosaget & Getas.

DESACRO SALOMONIS EPITHALAMIO:

*Similis est dilectus meus caprea,
 hinnuloque ceruorum.*

O D E X I X.

Vitas sollicitæ me similis capræ,
 Quam vel nimbisoni sibilus Africi,
 Vel motum subitis murmur Etesis
 Vano corripit impetu.
 Nam seu prima metum bruma trementibus
 Incussit foliis, siue Diespiter
 Elisit resonis tela Cerauniis,
 Incertâ trepidat fugâ.
 Atqui non ego te querere desinam,
 Clamatura retrò, CHRISTE, Reuertere: &
 Rursus, cùm rapido fugeris imperu,
 Clamatura, Reuertere,
 O seu te Libani terga virentia,
 Seu formosa rubræ culta Bethulix,
 Seu pinguis Solymæ, siue procul caux
 Cingunt rura Capharnix;
 Tandem sollicitæ pone modum fugæ.
 Nam non effugies, te mihi sedulis
 Æther excubiis prodet, & aureis
 Prodet Cynthia cornibus,
 Te neglecta gemunt littora, te procul
 Suspirat tacitis aura Fauoniis,
 Te noctis vigiles, te mihi viuidis
 Signant sidera nutibus.

AD IOAN. STEPHANVM MENOCHIVM

Rectorem Collegij Romani Soc. I E S V,

*Cum Libros de Principum institutione
in lucem edidisset.*

O D E X X.

Qualis vbi Phrygiâ Iouis armiger educatus Idæ
 Audax hiulci fulminis satelles,
 Vere nouo teneras Aquilonibus experitur alas,
 Terrasque nescit, immemorque nidi,
 Magna patris relegit vestigia, fulminumque late
 Circumtonanteis visit officinas,
 Euincitque Notos, & inertibus euenit pruinis,
 Cæloque tenos nauigat per imbreis.
 Talis inassueto circumuagus ingenî volatu,
 Doctus paternæ strenuusque pennæ,
 Celsa super Procerum pallatia, despiciasque terras
 Summasque rerum peruagaris arceis.
 Quaq; Pater dubiis populos super immoratus alis
 Leges superbis diuidit Tyrannis:
 Hac neque consilij neque degener ingenî secutus
 Æquis adurges nisibus volantem.
 Ille tamen dominas frenauerat Insubrum secureis,
 Forumque gnauus rexerat Triumuir:
 Te rerum exfortem tenuit domus innocentis oî
 Ausum togatas exuisse curas.
 Nec te plebis honos, neq; litibus intonata centum
 Verbosa raucis bella sub patronis,
 Nec plorata reis subsellia, nec triumphali
 Adiudicatum curiæ tribunal;
 Sed iucunda tenent obliuia disfluentis xui,
 Et vrbis expers patriæque vita.
 Non tamen intereâ niueos sinis exfulare moreis
 Aulis potentum curiisque Regum,
 Præceptisque Numas & Legibus anteis Lycurgos,
 Valeriosque vincis & Catones,
 Dum prohibes tumidum popularibus Ambitum
 procellis
 Regni verendos obsidere posseis:
 Nec pateris mediis adistere Cæsarum cateruis
 Cæcasque Fraudeis, desidesque Luxus,
 Exsomniaisque Dolos, & dulcibus illitum venenis
 Aulæ nitorem, barbaramque Fastum,

Quin

D 4

1 | - u - | - u - | - u - | - u - | - u - | - u - | - u - |
 2 | - u - | - u - | - u - | - u - | - u - | - u - | - u - |

56 MATH. CASIM. SARBI EVII
 Quin etiam teneros virtutibus imbuis Quiriteis
 Sacrumque cunis aduocas Honestum,
 Ignotumque doces vagitibus alloqui Tonantem,
 Rudemque Diuis explicare palmam.
 Iamque nouos debet tibi Martia Roma Scipiones,
 Centumque Magnos, Maximosque centum,
 Et Belgæ Caroles, & Lechica regna Casimiros,
 Nouosque Dacus debet Emericos:
 Ferrea paciferum qui sæcula digerant in aurum,
 Mundi que pronas fulciant ruinas;
 Et Tiberi Gangen, & Gadibus asserant Hydaspem,
 Et regna primo differant Eoo.
 Quorum spontè fluens sub scœdera militaris Ister,
 Rumpat tenaceis Bosporo catenas.
 Quos neque fulmineâ de pectoris emouebit arce
 Inane regni purpuræ que fulgur,
 Nec quæ dispositis toga luxuriosior lapillis
 Furto pudentis erubescit ostri;
 Nec solum, nec quæ manus imperiosiore sceptro
 Mœstæ minatur annuitque plebi.
 Hæc aded longi cum perleget otij sequester
 VRSINVS, almi prima cura Phœbi,
 Tristibus ignotum tenon sinet immori tenebris:
 Sed te futuro consecrabit æuo
 Temporis egressum ludibria, turbinesque rerum, &
 Caliginosa szua iura leti.

AD ANDREAM RVDOMINAM
 E SOCIETATE IESV.

*Cum Româ in Lusitaniam abires
 in Indiam nauigaturus.*

ODE XXI.

ERgo minaci credulus Africo,
 Tumultuosi marmora Nerei,
 Pugnasque ventorum, & tyrannos
 Æoliz superabis aulæ?
 Nec te marinæ torua licentiæ
 Imago terret? nec timor æquoris
 Enauigandus, nec proteruis
 Ille frequens equitatus Euris?
 Sed contumaceis Æoliz minas,
 Iramque ponti spernis, & obuio

Mundi

Mundi furores irretortâ
 Fronte subis similiq̃ue vultu,
 Quo feriantis mœnia Tusculi,
 Aut otiosi iugera Tiburis
 Perambulaturus subibas
 Egelidos Anienis amneis ?
 Hoc ore motæ dira proteruita
 Subsudet vndæ. iam video procul
 Ad littus acclinata leni
 Æquora decubuisse somno,
 Et dormientis flamina Nerei
 Spirare pacem. scinde tenacium
 Moras rudentûm : perge classem
 Veliuolis animare ventis.
 REGINA terrarum & pelagi potens
 Formidolosos diruet obijces
 Periculorum, nec sinistris
 Ire dabit tua Fata velis.

L A V D E S

INVICTISSIMI POTENTISSIMIQVE
 SIGISMVNDI III.
 POLONIÆ SVECIÆQVE REGIS.

O D E XXII.

O Vam prono Rhodopen pede
 Lustro ? quæ vitrei littora Phasidis
 Viuo præuehor impetu ?
 Audaceisq̃ue Dahas, & facileis mori
 Colchos, & rapidum Scythen,
 Captiuumq̃ue gelu transilio Tyram ?
 O cani iuga Carpati !
 O formosa rubræ rura Druentix,
 Quam fontes Hypanis lauant,
 Quam lambunt gelidi flumina Vistulæ !
 Quis me, quis Moraquæ, precor,
 Quis me perspicuæ margine Vilix
 Siftat, quâ gelidum nemus
 Ridet mobilium fletibus annium ?
 O quæ sidera traîscis,
 O quæ nubiuagâ Calliope polum
 Præterlaberis orbitâ :
 Hic me siste, precor, quâ Getico piger

58 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Feruet sanguine Bosporus,
 Nymphæique domos, & caua barbaræ
 Plangit littora Tauricæ.
 Hic dulci scopulos carmine colligam,
 Hic Graiæ prece tibæ
 Aram de mediis surgere rupibus
 Suadebo. duce me retro
 Descendent resonis marmora collibus;
 Et longo procul ordine,
 Arrepent Pariis saxa laboribus:
 Musæamque pati manum
 Inscribique volent, & memores tui,
 SIGISMUNDE, pati notas.
 Sculpèris voluceri proterere impetu
 Thressæ cornua Cynthiæ:
 Scalpemus gemini fulmina prælij,
 Scalpemus refugum Geten,
 Et captum niueis Nerea vinculis.
 Huc & nocte bis & die
 Lectarum venient agmina Virginum,
 Et latè violis humum,
 Aramque & folio Solis, & aureis
 Pingent marmora liliis.
 Nos & manè ter, & vespere ter sacrâ
 Circùm valle sedebimus:
 Hic viuis dabimus cespitibus super
 Verbenas, & olentia
 Sacris thura focis, & rude sutilli
 Nectemus philyrâ caput.
 Dicemus ter io: ter recinent io
 Canx littora Thraciæ:
 Et victos iterùm carmine Concanos,
 Et plausus, & ouantia
 Permissis dabimus classica tympanis.

AD GERMANIAM

Ciuili bello ardentem.

ODE XXIII.

Quid iuuat densis glomerata turmis
 Bella ciuili tonuisse clade?
 Quid iuuat latè maduisse pingueis
 Sanguine compositè
 Tela Threïssi potiora pugnâ,
 Tela Germani cohibete, tela;

Tela

Tela molitur noua peruicacem
Cæsar in hoſtem.

Parcus irarum, modicusque ferri,
Lenis in ciues, ſine cæde fuſos
Thracas & victos ſine clade Cæſar
Sternet Alanos.

Pone crudelis ſimulacra leti,
Deme loricas, pharetrasque Rhæte,
Mollibus fleſcit ſua regna FERDINANDVS habenis.

Seruit extremi tibi poter Iſtri,
Cæſar irati moderator orbis :
Te repercuffis agilis Sicamber
Concrepat armis.

Condito mitis placidusque ferro
Orbis, ingentes ſeniſ ruinas
Firmat, & prono fugitiua ducit
Otia mundo.

Martis oblitus, calidæque rixæ
Findit obliquo iuga vomer vnco:
Et minax olim, modò iuſtus agrum
Demerit enſis.

Cæſis inſtratis reſupina criſtis,
Alitum vernis reſonat querelis,
Fœta nidorum : ſociant maritas
Scuta columbas.

Te vagum Solis comitata currum
Fama, per latas ſpatiata terras,
Narret Eois, doceatque ſeros
Nomen Iberos.

Audiet Dacos acuiſſe tela,
Tela Germanis inimica telis :
Audiet contos & iniqua pilis
Pila rotari.

At ſimul leni rapiente curru
Sparget inſonti ſera corda ſucco:
Demet & contos, & iniqua pilis
Pila recondet.

DIRÆ IN HERODEM.

ODE XXIV.

Deuota ſacræ progenies domus!
Fatale monſtrum! prodigialium
Monſtrum parentum! ſeu Libyſſa
Marmaricis lea paut antris,

60 MATH. CASIM. SARBIEVI

Seu te maligno fidere degener
 Pardus maritâ tigride prodidit,
 Furoris heredem paterni ;
 Siue gregis populator Afrâ
 Nudum sub alto destituit iugo ;
 Seu belluosis fluctibus exspuit
 Irata tempestas nocentem
 Alitibusque ferisque prædam ;
 Tuo seueras pectore marmora
 Duxere venas , marmora rupibus
 Decisa , quas Gætula cælebs
 Deucalio super arua iecit:
 Te sede primùm liuida regiâ
 Megæra fixit : Tisiphone dedit
 Sceptrum cruentandum, feræque
 Imposuit diadema fronti ; &
 Regale nuper cùm premeres ebur,
 Adfedit altis fulta curulibus,
 Et per Palæstinos Tyrannis
 Explicuit sua signa campos,
 Tremensque & atrum sanguineâ manu
 Telum coruscans , secum Odiâ , & Minas,
 Cædemque , & insanos Tumultus,
 Funeraque , & populorum iniquas
 Strages , & indignum Excidium retrò
 Lætentis æui traxit , & inelyta
 Regnorum , inexhaustasque longis
 Cladibus euacuauit vrbeis.
 Illam & parentum diragementium
 Lamenta , Questusque , & Gemitus retrò,
 Luctusque vicatim secuti , &
 Irriguis Lacrymæ cateruis.
 Quòd si caducis decidit annibus
 Præfagus imber , quid pluuias sequi
 Cunctantur vltrices procellæ,
 Et volucrum strepitu quadrigarum
 Incussus æther pigra tonitrua &
 Immugientium fulmina nubium
 Compescit , indulgentque metæ
 Aëriis vaga tela pennis ?
 At nil trifulcis Acroceraunia
 Deiecta flammis, nil Rhodopes iugum,
 Quassæve peccauere cautes
 Æmathiæ , nisi fortè dirum
 Inominatis marmora partibus
 Fudere monstrum : rumpite , rumpite

Monteisque, fecundasque Regum
 Fulmina præcipitate rupeis.
 Exspiret auras : occidat, occidat
 Funestus, execrabilis, efferus
 Sector; crematuramque taxum
 Ipse super cumulumque regnũ
 Summum cadauer fumer, & aëra
 Cælumque diro liberet halitu
 Fatale monstrum, dissidentium
 Ludibrium Furiarum, & Orci.
 Perrumpe tractus impenetrabileis
 Ignava tellus, desuper ardua
 Voluente saxorum ruinã:
 Quam pelagus super & refusis
 Bis terque Nereus Syrtibus insonet.
 Audimur. ingens sidera verberat,
 Spumamque, limumque, & rapaceis
 Oceanus glomeravit vndas:
 Iam nutat æther, iam barathrum propè,
 Vastisque campi dissidiis hiant:
 Iam fractus illabetur orbis
 Sacrilego capiti. i, profunda
 Inexpiato pollue Tartara
 Tyranne leto : solus & igneum
 Infume Cocytum, & frementem
 Sulphureis Acheronta ripis.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO:

*Fulcite me floribus, stipate me malis, quia
 amore languco.*
*Adiuvo vos, filia Ierusalem, ne suscitatis, neque
 euigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa
 velit.*
*Ecce iste venit, saliens in montibus, transfiliens
 colles. Similis est dilectus meus caprea, hinnu-
 loque ceruorum.*

ODE XXV.

ME stipate rosariis,
 Me fulcite crocis, me violariis,
 Me vallate Cydoniis,
 Me canis, sociæ, spargite liliis;

62 MATH. CASIM. SARBIEVII

Nam visi mora Numinis

Mi sacris animam torret in ignibus.

Vos o, vos ego filie

Cælestis Solymæ; vos Galaditides,

Vos o per capreas ego

Erranteisq; iugis hinnuleos precor,

Antiqui genus Ifaci,

Quæ saltus Libani, quæ viridem vago
Carmelum pede visitis,

Nymphæ nobilium gloria montium:

Ne vexate tenacibus

Acclinem violis: neu strepitu pedum,

Neu plausæ sonitu manus

Pacem solliciti rumpite somnij:

Donec Sponsa suo leues

Somnos ex oculis pollice terferit:

Donec Lucifer aureus

Rerum paciferum ruperit otium,

Summis ecce venit iugis

Formosæ soboles matris, & vnicæ

Formosi soboles patris:

Silvarumq; super colla comantium, &

Intonsum Libani caput,

Magnorumq; salit terga cacuminum, ac

Proceras nemorum domos

Prono transfiliens præterit impetu:

Veloci similis capræ,

Quæ visis humili in valle leonibus,

Per prærupta, per ardua

Sublimi volucris fertur anhelitu.

A D D. VIRGINEM MATREM,

*Cum fame, bello, celiq; intemperie
laboraret Polonia.*

O D E XXVI.

A Vrei regina M A R I A cæli,

Mæsiæ valleis, Hypanimq; latè

Nubium curru super & niuosis

Vilo quadrigis,

Aureus tecum Puer, & coruscis

Aureæ pennis properent cateruæ;

Et Salus, & Pax, & aperta pando

Copia cornu.

AD CLAVDIVM RVFVM.

*Sibi sepulchra & tumulos Regum
scholam esse.*

O D E XXVII.

Non me Democriti sales,
 Non me Cecropij porticus atrij,
 Non percussa docentium
 Delectant calidis pulpita iurgiis,
 Vel quæ pectoris impotens
 Clamosi celebrat turba Panætij;
 Vel quæ Pythagoræ senis
 Doctâ tulle crepant. Me veterum frequens
 Memphis Pyramidum docet:
 Me pressæ tumulo lacryma gloriæ;
 Me proiecta iacentium
 Passim per populos busta Quiritium,
 Et vilis Zephyro iocus
 Iactati cineres, & Procerum rogi,
 Fumantumque cadauera
 Regnorum, tacito, RVFE, silentio
 Mœstum multa monent. mihi
 Pompeij gelido sub Ioue segreges
 Artus, & lacrymæ carens
 Desertoque vagum litore funus, &
 Magni nominis ludigum
 Corpus, magniloqui verba Panætij
 Compensat breuius, neque
 Regales patitur quærere copias.
 Nolim Pieriis macer
 Insudare libris, aut tacito vigil
 Impallescere Socrati:
 Si Regum titulos; & tumulis super
 Fulgentem premo gloriam, &
 Calco nobilium nomina Cæsarum.

A D F A M A M.

LAVDES LADISLAI,
PRINCIPIS POLONIÆ SVECIÆQUE,
AB ILLA CANI OPORTERE.

O D E X X V I I I.

A Ge piæ moderatrix Dea mundi,
Quare pulso titubanteis pede nimbos,
Age, claras famulantùm quate pennas Aquil-
ionum :

Glacialis rege currum Cynofuræ,
Cata spissos super imbreis equitare,
Simul Euros animavit generoso tuba cornu,
Tibi plausus populari vagus aurâ,
Tibi pulchræ sociali vice laudes,
Famulantur salientùm comitatu chorearum,
Tibi septem Tiberinæ inga ripæ
Saliari cita gyro glomerantur;
Tibi longus per apricum salit ordo thya-
forum.

Age, sacrum glacialis iubar Vrsæ
Cane Medis, cane flavis Agathyrsis :
Cilicumque & pharetratis Nasamonum cane
turmis.

Tibi, Princeps, opulenti liquor Hermi
Graue nomen fluuiali linet auro;
Tibi carmen pretiosâ perarabit Tagus urnâ.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER III.

AD FRANCISCVM CARDINALEM
 BARBERINVM,
 VRBANI VIII. PONT. OPT. MAX.
 FRATRIS FILIVM.

O D E I.

BSISTE vulgus, nil humili fauat
 Cantare buxo, nil popularibus
 Neruis, verecundoque functum
 Barbiton ingeminare cantu.

Te Vaticanæ sidus adores,
 FRANCISCÆ, dicam. Te niueis super
 Cunis ligustrorum reclinem
 Pulcher honos, croceoque Phœbus
 Perfudit imbri. te roseus Pudor,
 Virtusque primùm non pueriliter
 Risere nascentem, & supinis
 Lilia supposuere membris.
 Tunc & iocoso murmure garrulus
 Arguta primis verba leporibus,
 Duiceis que vagitus ab ipsis
 Crederis edidicisse Musis.
 Tunc & caducis ningere liliis
 Molleis pruinis, & violaria, &
 Nubem rosetorum proteruo
 In puerum cecidisse nimbo,

E

Nec

Nec non feveri flumina Liberi
Manasse credunt, mellâque Dardanos

Errasse per vicos, & Urbem
Vberibus secuisse riuis:

Læuumque vernæ munere copix
Risisse Tibrin, & virides procul

Strauisse per ripam tapetas,
Oenotrios Aniene fonteis

Gratum allocuto, lenè cadentibus
In verba lymphis. Ite loquacibus

Per plana camporum fluentis:
Ite, novos iterate lusus,

Auræ cachinno molliter herbidas
Plangente ripas. nascitur, & vitæ

Sincerus, illimisque morum
Innocux fluit amne vitæ

Princeps amœnæ flumen Etruriæ:
Ille & profundi feruidus ingenî,

Frugemque virtutum, & Latinis
Restituet fata læta campis:

Auroque fufum tempus, & aureâ
Latè per vrbeis flumina sæculi

Diffundet, & reguata paruo
Rura Ioui, residesque glebas

Deliberato vomeris otio,
Bacchoque & albis frugibus induet:

Ripaque, miranteisque siluas
Hesperix linet amne gazæ.

A D D. M A G D A L E N A M,

Christi necem desentem.

O D E I I.

CVM tu M A G D A L A liuidam
Christi cæsariem, cum malè pendula
Spectas brachia, prò tibi

Pectus non solitis feruet amoribus!

Non es, qualis eras: tibi

Non mens semianimis restat in artubus:

Non fronti teneræ niues,

Non viuax roseis purpura vultibus,

Non notus superest color:

Sed mors marmoreis pingitur in genis,

Et vitæ gracilis via

Exili tacitè spirat anhelitu.

Non,

Non, me si satis audias,
 Plores perpetuum tristitia; tertia
 Cum lucem reuehet dies,
 Mutati referet munera gaudij.
 Nam quæ sole caret duplex,
 Ridebit geminis tertia solibus.

AD FRANCISCVM CARDINALEM
 BARBERINVM.

Clementiâ potissimum Principes ornari.

ODE III.

FELIX, qui dubio forte caput supposuit Ioui,
 Nutantiq; polo: nec trepidâ scepra tenet manu,
 Nec sperat cupidus, sed fruitur; nec pauidus tenet,
 Sed securus habet. Tu modici lenior imperi,
 Nec plausum tacitæ plebis emes, nec miserabileis
 Diuendes lacrymas nobilium cæde Quiritium;
 Te iustus populi clarat amor. cetera disfluent:
 Hoc vno veniet diues opum copia flumine.

AD EGNATIVM NOLLIVM.

*Aequo semper rectoq; animo aduersus Fortune
 inconstantiam standum esse.*

ODE IV.

Sive te molli vehet aura vento,
 Siue non planis agitabit undis;
 Vince Fortunam, dubiasque, NOLLIVM,
 Lude per artes.

Riserit? vultum generosus aufer.
 Fleuerit? dulci refer ora risu:
 Solus, & semper tuus esse quouis
 Disce tumultu.

Ipsè te clausam modereris urbem
 Consul aut Cæsar; quoties minantur
 Turba Fatorem quatient serenam
 Pectoris arcem.

Cum leues visent tua tecta Casus,
 Lætus occures: præeunte luctu
 Faustitas & Pax subeunt eosdem
 Sæpè penates.

Confessiones - 100 - 100 - 100 - 100 - 100

68 MATH. CASIM. SARBIEVII

Dextra fors omnis gerit hoc sinistrum,

Quod facit molleis: habet hoc sinistra

Prosperum, quem nunc ferit, imminenteis

Durat in ictus.

Ille qui longus fuit, esse magnus

Desinit mœror, facilem ferendo

Finge Fortunam; leuis esse longo

Discit ab usu.

AD PVBLIVM MVNATIVM.

*Mœrorem animi colloquiis & cœtibus amicorum
temperandum esse.*

O D E V.

SI quæ iuuabit dicere faucium,
Permitte, P V B L I, compositam malè

Loqui cicatricem, & latentes

Parce animo sepelire curas.

Secura ferri robora sæpiùs

Occultus ignis subruit: & super

Minora siluarum caducum

Traxit onus, nemorumque famam

Strauit virentem; quam tonitru leui

Quondam fauillâ lambere gestiit

Impunè. Te longus silendi

Edit amor, facilesque luctus

Hausit medullas. fugerit ocyus

Simul negantem visere iusseris

Aureis amicorum, & loquacem

Questibus euacuâris iram.

Olim querendo desinimus queri,

Ipsoque fletu lacryma perditur:

Nec fortis æquè, si per omnes

Cura volat residetque ramos,

Vireis amicis perdit in auribus,

Minorque semper diuiditur dolor,

Per multa permissus vagari

Pectora, nec rediisse quondam,

Pulsus superbit. Vise sodalium

Cœtus: & vdis sic temerè iace

Infusus herbarum lacertis,

Ad patrij leue murmur Hallæ,

AD MARCVM SILICERNIVM.

Veras esse diuitias, quæ à bonis animi petuntur.

O D E V I.

Numquam præcipiti credulus alex
Cum Fatis auidas composui manus,
Ut mecum taciti foedere prælij
Æquâ pace quiescerent.

Quid Fortuna ferat crastina, nesciam,
Heres ipse mei. Quas dedit, auferet,
Non auellet opes, quæ procul extimo
Semotæ spatio iacent.

Quæ possunt adimi, non mea credidiz
Numquam pauperior, si meus integer.
Regnum, MARCE, mei, si benè de meis
Vedigalia censibus

Intra me numerem. Pars animi latet
Ingens, diuitibus latior Indiis,
Quo non ter spatio longiùs annuo
Itur nauibus aut equis.

Sed mens assiduum visitur in diem
Hospes sèpè sui; non ebur, aut nouas
Mercatura dapes, ipsa sui fatis
Diues, si sibi cernitur.

In turpem seculi Auaritiã.

O D E V I I,

Frustrà querelis & gemitu parùm
Deliberato fleuimus, arcium
Portas & emunita seuo
Mœnia procubuisse ferro.

Tot ciuitatum clade super parum
Peccauit ensis, quando labantium
Infirma murorum reperto

Oppida suffodiuntur auro.
Eheu! secundum militis ad latus
Primus resedit sedulus artium

Fossor pudendarum, & decoros
Explicuit sine sole vultus
Vicina iuxta pocula lætior!

Cessère seruis tela ligonibus!

70 MATH. CASIM. SARBIEVI

Plebeius (heu nefas!) equestri
 Malleus associatur hastæ!
 Pax ipsa bello deterior subit,
 Cum vilis auri belligeras amor
 Pacauit iras, & repensis
 Prælia detonuere nummis,
 Pugnare dignos sole palam duces
 Celant opacæ nobilis obfides
 Auri cauernæ. iam caduci
 Desuper intremuere colles:
 Nolunt adeso iam dubiæ solo
 Pendere turres. excutit impios
 Tellus colonos, in ruinam
 Ambiguus agitata campis.
 Fugere turpes agricolas agri:
 Insons auaris littus ab vrbibus
 Migravit, & contaminatos
 Æquora deseruere porius.
 Natura magnis dum sepelit nefas
 Rerum ruinis, vitrea fontium
 Obleuit ora, vt nauigatos
 Sicaniæ Venetæque merci
 Puniret amnes. Vidimus Ausidum
 Nusquam repertas, arua per Apula,
 Quæsisse ripas, cum sequacem
 Distinuit malus error vndam,
 Haufitque nubes vallibus integras
 Turbo soluto plana per alueo,
 Regum piaturus penates
 Flagitiis, populi que noxâ.

A D ÆLIUM CIMICUM,

in Rusiam citeriorem profecturus.

O D E V I I I.

ÆLI, non sumus arbores:
 Vt quo quisque loco natus, inutili
 Duret perpetuum morâ.
 Nolis exruleas Sarmatiæ domos,
 Et canæ iuga Russiæ
 Intentata mihi, dum Zephyri vocant,
 Et siccæ niuium viæ:
 Non frustra properis imposuit rotis
 Currus Iapeti genus;
 Et terram pauidos linquere nauitas,

Pi&is non sine carbasis,
 Remorum celeri propulit agmine :
 Non frustra patiens equi
 Se sternit mediis trames in Alpibus.
 Magno dignum iter Hercule,
 Naturæ ingenium struxit, idoneis
 Dimensum iuga passibus,
 Quà se præcipiti Gloria vertice
 Lasso ostenderet Herculi;
 Dignatusque sequi pergeret Annibal,
 Regnumque ac Libycos manu
 Attollens populos Æoliam super,
 Et tristes nebulis domos
 Armatam Italiæ infunderet Africam.
 Non soli loca quærimus:
 Nusquam fixa satis Pergama transeunt,
 Teucrique & Dolopes migrant.
 Mutant magna suas regna vices : nihil
 Perstat, quo genitum est, loco.
 Cùm primùm geniti matris inertia
 Terræ viscera rupimus,
 Moti particulam traximus ætheris:
 Cælique ingenio patris,
 Cum matre immemores stare, cucurrimus.

P A N E G Y R I S

A N N Æ R A D I V I L I Æ
 C A S T E L L A N Æ T R O C E N S I S
 D V C I S S Æ N E S V I S I I.

O D E I X.

Q UO te Dearum nomine consecrem,
 Vicina cani Nympha Borysthenis ?
 Themisne, an vna Gratiarum
 De tribus excipiêre Diuis
 Scribenda Drie? cedit aquis tibi,
 Vt cumque pi&is fertur oloribus,
 Cretaque, & ianantem relinquit
 Oceano Cytherea Delon.
 Hinc & seверо migrat ab Algido
 Parùm serenis Cynthia cornibus,
 Quamuis anhelantùm laceffat
 Ira canum, teretesque rumpant

Virgulta damæ. Sed tibi dulciùs
 Tranquilla rident Palladis otia,
 Seu tela non mendax retexto
 Bella virùm simulare in auro
 Mensẽ fefellit, seu tibi Cælitum
 Vestire nudas spiritus incidit
 Aras, & aulæis, & ostro
 Pauperibus placuisse Diuis.
 At non inani fama canit tubã
 Te vi potentis non sine consiliũ
 Ventura tangentem sagaci
 Mentis acu celerique curã.
 Tristis videri prodit, & vnicẽ
 Sibi serenis peruigil in genis
 Lucet venustas: seu coruscum
 Cæsariem tibi pingit aurum,
 Non indecoræ nube modestiæ
 Extinguis aurum vilius aspici,
 Gemmasque nolentes latere
 Moribus ingenioque celas.
 Hinc inde rubris Creta coralliis,
 Illinc smaragdus fulguret India;
 Cùm pura Virtus fulsit, omnes
 In tenebris latuere gazæ.

AD MVSAM.

 LAVDES LADISLAI
 PRINCIPIS POLONIÆ ET SVECIÆ,

O D E X.

C Arminum præses citharæque Clio
 Dic, vbi molli resupina somno
 Feta rumorum cubet eruditis
 Fama sub antris.
 Rumpat ignavos, age, dic, sopores
 (Nam locum nosti) nimique fessa
 Somnij, tergat niueo morantem
 Pollice somnum.
 Thespio currum moderante loro,
 Solis auratas, age, dic, quadrigas
 Scandat, & claros gemino triumphos
 Differat orbi.
 Narret hibernis Helicem pruinis
 Barbaro nuper caluisse tabo.

Narret

Warret Arctoo rubuisse canum
 Sanguine Pontum:
 Prodigus laudes tibi fundet Indus
 Ostiis septem; tibi diues æris
 Accinet Lydus; tua voluet ingens
 Nomina Ganges.
 Te canent solis Garamantes aruis,
 Te Dacæ Princeps, pluuiæque pauper
 Maurus, & Cydni, vitrei que discet
 Potor Enipei.

LAVDES FRANCISCI CARDINALIS
 BARBERINI.

ODE XI.

Q Vis me citatus pectoris impetus
 Denso sedentem propulit aëre,
 Currusque nimborum morari, &
 Per medias equitare nubeis,
 Et plana terrarum, & populi casus
 Regumque turreis non sine gaudio
 Calcare sublimem, & superbo
 Regna super volitare curru?
 Rerumne falsâ ludor imagine?
 An picta mundi mœnia, & igneas
 Arces, coronatumque flammis,
 Et liquidum sine labe solem
 Præuertor? hinc & patria siderum
 Clarusque cæli baltheus aurei,
 Campique stellarum, & decemplex
 Perpetuo redit aula gyro.
 Quâ parte cæli Principis aureas
 Inscribo laudes? hinc adamantinis
 Æternis Orion in armis,
 Et gemino propè Castor igni
 Fortem reposcunt. hinc grauis Hercules
 Famæ propinquum postulat Herculem:
 Hinc noctis immunem & veterani,
 Parthasij vocat ora plaustris,
 Ac rem & timori cedere nescium
 Addam Leoni; quem penes igneæ
 Æstatis aruorumque cura, &
 Flava Cavis Cererisque regna?
 Iustam & tenacem propositi manum
 Mundi serenis partibus asseri

Expectat Autumni Virago :
 Quæ geminam sine fraude Libram,
 Æuique frænos, & celeres vehi
 Compescit horas; hinc tibi patrio,
 FRANCISCÆ, cedentes Olympo
 Pleiadas Hyadasque cerno:
 Illic laborat Phosphorus hospitas
 Laxare nubeis : hinc tibi lucidus
 Collumque repentisque cælo
 Scorpius abstinuisse chelas,
 Auroque comptum Marmaricus Leo
 Crinem totondisse, & radiantium
 Opima villorum, & iubatas
 Velle polo reuocare flammæ,
 Insculpta cælo gloria sospitat
 Heroas : anni cetera subruunt.
 Aulæque sceptroque, & columnis
 Excidium sua dixit ætas.

AD AVRELIVM FVSCVM.

Omnia humana caduca incerta hys esse.

O D E XII.

SI primum vacuis demere corticem
 Rebus, FVSCÆ, velis, cetera disfluent
 Vernæ more niuis, quæ modò nubium
 Leni tabuit halitu.
 Formosis refeces fortia; displicent.
 Externis trahimur : si malè Dardani
 Respondens Helenæ pectus amoribus
 Famofus videat Paris;
 Nusquam per mediæ prælia Nerei
 Ventorumque minas splendida deferat
 Graij furta thori. sed benè mutuo
 Rerum consuluit iugo
 Naturæ Dominus, quòd nineis nigra,
 Lætis occuluit tristia. qui bona
 Rerum de vario deliget agmine,
 Consulto sapiet Deo.

AD MOSCOVIAM.

Cum Principem Polonia Moschi in imperium accerserent.

O D E X I I I.

Moscua, cur iniquas
 Aureis frustra pharetris diminuis sagittas?
 Vulnera cur adacto
 Dirigis ferro? cohibe stridula contumaci
 Barbara tela neruo.
 Iam tibi Mauors facili molliit arma risu:
 Iam tibi mulcet iras:
 Iam tibi frontem lepido temperat in sereno:
 Iam cecidere tela:
 Iam pharetratis clypeus demigrat è lacertis.
 Quid lacrymosa toruam
 Exaras rugis faciem? quid melius supinis
 Fletibus astra poscas?
 Quid bono Diui melius mittere Rege possint?

AD HONOREM.

Cum FRANCISCVS BARBERINVS sacra purpurâ ab VRBANO VIII. Pont. Opt. Max. ornaretur.

O D E X I V.

TE clara Diuûm progenies, Honor,
 Marsæ canemus carmine tibiæ:
 Te meta votorum, & laboris
 Dulce lucrum, volucrisque vitæ
 Formosa merces. te decorum patrem
 Inter serenæ fulgura Gloriæ,
 Lunæque stellarumque cunas
 Imbre super radiorum, & auræ
 Virtus marito conscia Numini
 Effudit illustrem, & genialibus
 Toris coronarum reclinem
 Sidereâ religasse zonâ, &
 Non indecoræ sidere purpuræ,
 Gratæque risu lucis, & osculis

Handwritten notes in the right margin:
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

Miros anhelantem nitores
 Celsa super posuisse sceptrâ,
 Et molle fertur fascibus & mitris
 Aptasse fulcrum : quas stipulæ modo
 Prenfasse per ludum, & procaci
 Diceris arripuisse dextrâ.
 Te prorogati filia Temporis
 Germana Recti candida Veritas
 Non erubescendis adurit
 Ignibus; ingenuoque paruos
 Lucas honesto, seruidus ardua
 Curare rerum. Te patriæ parens
 Tranquilla Libertas, Fidelisque,
 Et duplicis studiosa mundi,
 Illiterato quæ procul otio
 Fecunda veri tempora diuidit,
 Arcemque Causarum, & corusci
 Præuchitur vaga regna Phœbi;
 Te, quæ propinquâ clade superbior
 Gaudet cruentis Diua periculis,
 Lassare Fortunam duello, &
 Per medias docet ire morteis,
 Illam impotentum exercitus imbrium
 Insana aquarum rumpere prælia,
 Vndas refringentemque flammâ,
 Attoniti pauet ita mundi,
 At non & æquo fœdere Comitas
 Non temperato pectore conserit
 Cultusque, tranquillamque morum
 Temperiem, similemque vultum;
 Sive æstuosus gurgis inhorruit
 Ciuilis vndæ, cum popularium
 Æstu procellarum, & dolosâ
 Carbasa diripiuntur vndâ;
 Seu rauca vulgi murmura lenibus
 Sedere ventis, cum placidum sibi
 Consensit æquor. Te decoro
 Nobilitas comitata gressu
 Centum vetustas nescit origines,
 Centumque retro per populos fluit
 Ceris auorum : nec seueræ
 Martis opes, Aquilæve desunt,
 Censuque & almæ vulgus adorex
 Anciliorum, & stemmatis, & togæ,
 Fascesque, laurique, & frementum
 Turba retro Titulorum inaneis

Exercet auras, non sine Plausibus,
 Faxque & aureo Nominis effedo,
 Quod turba mirantùm, & curule
 Frænigerâ trahit aure vulgus.
 Jamque & virentis vere puertiz
 Malas amictum, purpureus simul
 Autumnus irrepfit decoras
 Flore genas, per aperta latè
 Effulgurantùm culmina fiderum
 Effræna curru iungere fulmina,
 Nubeisq̄ue præteruectum & imbreis
 Quadriugis dare lora ventis
 Miramur omnis turba minor pedum:
 Supina curuo poplite ciuitas,
 Votisque, & obtutu sagaces
 Puniceum iaculamur axem:
 Vnde & coruscis oppida mœnibus,
 Pictumque velis æquor & insulis,
 Regumque turre barbarorum, &
 Attonitas specularis vrbeis.
 Tu regna ventorum, & pelagi grauem
 Compescis iram, tu vaga fiderum
 Cryftalla frænas. tu frementeis
 Lucis equos, vigilesque mundi
 Metaris igneis: te penes Æquitas,
 Et septa Tuscis Iura securibus
 Stipantur; annosque Leges,
 Et niueum sine cæde Iustum,
 Tecum supellex aurea, & asperi
 Gemmis tiaræ: te radiantium
 Nexus coronarum, sereni
 Regum apices, lituique circum,
 Et regiarum sidera frontium,
 Mitræque fulgent, & diademata
 Ad vsque formosam diei
 Inuidiam, opprobriumque sol's.
 At retro flauum lambere puluerem
 Liuor rotarum, & degeneri solum
 Mento cecidisse, & procacem
 Mœret humi posuisse vultum:
 Plenoque nusquam Diuitiz sinu
 Gazzque, & omnis turba Pecuniz,
 Et grando gemmarum, & refusa
 Per populos vagus imber auri.
 Tu lene Tormentum ingenio admoues,
 Mentisq̄ue dulcis nectare Gloriz

78 MATH. CASIM. S'ARBIEVII

Plerumque mulces : te feracem
 Consilij , facilemque vendi
 Emisse doctus circuit Ambitus,
 Fucoque & albis vestibis vnice
 Formosus, agnosci que duplex,
 Et placidæ sine nube rugæ,
 Risu serenæ frontis idoneus
 Mirè sagacem fallere curiam,
 Discrimen obscurum dolosis
 Artibus, ingenioque morum.
 Spes mille circum nubibus insident,
 Plenoque regni pectore turbidum
 Bacchantur : at turpes Repulsa,
 Et volucris fuga ridet auræ.
 Te quamquam anhelantùm ignea siderum
 Suspirat ædes , Principis aureos
 Inuise posteis. hinc ruinas
 Imperij, seniumque mundi
 Curare solers, desine tristium
 Tandem querelarum , & potiùs sacrâ
 Incude diffingas in aurum
 Sæna Ducum Procerumque tela.

AD APES BARBERINAS.

Melleum venisse Sæculum.

ODE XV.

Cives Hymetti , gratus Atticæ lepos,
 Virginæ volucres,
 Flauzque veris filiz,
 Gratùm fluentis turba prædatrix thymi,
 Nectaris artifices,
 Bonzque ruris hospitzæ,
 Laboriosis quid iuuat volatibus,
 Crure tenuis viridem
 Perambulare patriam,
SI BARBERINO delicata Principe
 Sæcula melle fluunt,
 Parata vobis sæcula ?

AD SEIPSUM.

ODE XVI.

Quid diu vanas feriente nubeis
 Vota fallaci iaculamur arcu ?

Quid

Quid loquor dudum mihi Consul ipse,

Ipse Senatus?

Ite mordaces procul ite curæ,
Me vocat notis Helicon viretis,
Me sacrum lauri nemus, & canorum

Phocidos antrum.

O vbi molles Heliconis vmbre,
O vbi Cydnus, violisq̄ue pictum

Thespiz rupis caput! ô sonori
Flumina Pindi!

Me quis ad vestros Aquilo recessus,

Aut quis alatâ Zephyrus quadrigâ

Deferat fessum, gelidosq̄ue Cirrhæ

Sistat ad antheis?

Vos mihi Romam, Phrygiisq̄ue centum

Pendulas saxis simulatis ædes;

Vos Auentinum Capitolijq̄ue im-

mobile saxum.

Hic vbi læui cecidère musco

Virgines vndæ, vitreoq̄ue garrit

Ore Clitumnus, nimiumq̄ue labi

Sedulus Almon:

Hippocreneis ablère riuis

Pegasi fontes, Aganippidumq̄ue

Murmur, & cantus, & euntis agro

Copia lymphæ.

Alter hic Liris fugit, alter Vrens,

Alter illimi Thrasimenus amne

Trudit electrum, liquidoq̄ue Plæue

Voluitur auro.

Hic ad Empusæ nemus, & virentem

Æsaris ripam studiosa florum

Aura colludens cumulo iocantis

Obstrepat vndæ.

Lenis hic auræ tepor, hic venustas,

Hic nitor rerum, meliorq̄ue cæli

Vultus, hic plenis agitata manant

Gaudia ripis.

Hic sales compti, facilesq̄ue risus,

Hic leuis circum iocus, & decentes

Gratiz plenos referunt resecto

Flore quas illos.

Hic mihi septem melius renident

Romuli colles, gracilesq̄ue venti

Lentiùs persflant gelidam supini

Tiburis arcem.

80 MATH. CASIM. SARBIEVII
Collis ð sacri decus, ð magistrum
Numen, ð Graiæ fidicen Camœnæ
Phœbe, si gestis procul arduo de-
scendere Cyntho,
Huc ades longi mihi testis otî :
Tuque (nam me quis prohibet?) reposita
Affer inprimis mihi, FVSCÆ, grati
Carmina Flacci.

A D T I B E R I M.

*Eum Beneficentia & Liberalitatis V R B A N I
V I I I. Pont. Opt. Max. Symbolum fore.*

O D E X V I I.

Tibri siste precor, nec rapidæ regna licentiæ
Iactaris temerè: neu Latij littora Nerei
Vndarum nimio deciduus plauseris agmine.
Quid per plana, per abrupta, per imperuia lubricū
Vectigal domino deproperas Nereidum patri?
V R B A N I patulæ credideris flumina dexteræ:
Tunc seu melle fluent, seu rutilis sæcula fontibus,
Fies auriferis nobilior fabula Lydiis.

LAVDES FRANCISCI CARDINALIS B A R B E R I N I.

O D E X V I I I.

Hic ille plenis Oceanus patet
Laudum carinis: ite loquacia
Pertransra, facundisque Musæ
Carmina deperate remis.
O qui loquentis flamine sibili,
Lenique sacre nubis anhelitu
Impellis antennas, Notorum
Alba super volitare terga
Doctus, procellas & biuges celer
Frænare nimbos, huc age Delphicæ
Lauru, coronatamque myrto
Pegasæ dominator vndæ
Inscende puppim. Quod timidi prius
Sulcemus æquor? quod pelagus situm
Fundoque virtutum, & refusæ
Per populos maria alta famæ

Vates profundæ nauita gloriæ
 Inuisat? illinc alta frementium
 Moles procellarum, & proteræ
 Fluctibus in tonuere lymphæ.
 Hæc illa parci nescia lictoris,
 Auara cæli, prodiga munerum
 Bacchatur, & pecuniarum
 Cæruleo pluit aura nimbo.
 Hæc illa magni pectoris indoles
 Sese ipsa rerum fluctibus erigit,
 Curasque & alternis natantem
 Consiliis animum remiscet,
 Vindex auaræ fraudis, & abstinentis
 Lucrantis auro regna pecuniæ,
 Rerumque prudens, nec cruentæ
 Laudis iners, animique parca.
 Hinc æstuantium mota superbia
 Subsedit vndarum, & procul arduum
 Ad littus acclinata blando
 Æquora decubere somno.
 Hoc illud alti Principis otium
 Clausum quieti veste silentij;
 Somnique curarum, & labore
 Empta quies, animique vesper
 Longi repensus merce negotij.
 Cum dulcis inter claustra modestiæ
 Sceptrumque & immensis reclinat
 Regnum humeris, onerique parcit,
 Obliuosus dissipat Hesperus
 Regum labores, damna fugacium
 Plerumque curarum reponunt
 Peruigiles sine nocte somni;
 Aulæ nitorem cum bene nesciæ
 Texere noctes, nobilium simul
 Pompam cateruarum retexit
 Clara dies; redire curæ.

AD MILITARES EUROPEÆ ORDINES.

De Prouincijs Græcia recuperandis.

O D E XIX.

SI quem cruentæ vultus adorex,
 Si fufus auro miles, & inlyti
 Vrant in argento triumphij
 Artifici simulante dextrâ,

F

Scul-

2 MATH. CASIM. SARBI EVI
 Scultæque laudes, & titulis super
 Afflata signis vita Corinthiis,
 Cultusque, moresque, & perenni
 Pæne loquax sua fama saxo:
 Hic si locari post genitis facer,
 Et per nepotum lucidus atria
 Quærit videri; destinatam
 Funeribus meditetur aram,
 Vultumque vultu fingat Achillei,
 Dextramque dextræ commodet Hectoris,
 Dignus Timanthæâ notari
 Arte, Syracosioque cælo:
 Ictique curâ merce perennius
 Lucretur æuum, quos sibi dempserit
 Caris redonaturus annos
 Coniugibus, puerisque caris.
 Hic si timendus gestit aheneis
 Horrere squammis, quem litui sonus
 Sæuique coniurata Martis
 Signa vocant, clypeo subire,
 Sparsumque crinem vericoloribus
 Mutare cristis, & rapidum vehi
 Dum per reiectanteis lacertos
 Ambiguz fluitent pharetræ:
 Illum palustri consita fraxino
 Poscit Methone, poscit Acarniæ
 Lacus, Tanagrei que saltus,
 Aut graciles Marathonis orni,
 Gnossosque telis, & resonum graui
 Stymphalon arcu: non chalybum radis
 Lemnos, nec inconsulta ferri
 Phocis erit, nec inermis Oea.
 Si rursus idem bella fidelibus
 Committat Euris; æquoris impiger,
 Veloque & cõluctante remo
 Ortygis equitabit vndis.
 Illi Cytori pinus, & hispidæ
 Cupressus Idæ brachia frondium
 In transtra, & hærentem carinam
 Contrahet; ærisonamque puppim
 Non imperito remige muniet
 Eubœa: remos Thespia suggeret,
 Ausamque despectare nubeis
 Veliferam dabit Ossa pinum:
 Aut qui comatas educat ilices
 Caycus, aut qui limpidus assitas

Mxander intercurrit alnos,
 Aut dubij vagus error Hebri.
 Nec si superbus poscat eques vehi,
 Pugnx scientes Ismara denegent
 Pullos, reliqturasque retro
 Aut Noton, aut Aquilona plantas,
 Si bellicosos prouat accolas
 Seruillis Æmi, sparsa sequi celer
 Vexilla, palantemque Lunam
 Æmonis agitare campis.
 Illum & colossis conspicuum dabit
 Venalis omni funere gloria, &
 Doctis renascentem metallis
 Orchomenos, vel amica viuum
 Non peieranti marmore Neritos
 Ementietur, nec Capitolia
 Mutum, Palatinæve moles
 Stare sinent sine laude ciuem.

AD AVLV M LÆVINI VM.

*Disnouij Poloni Equitis virtus, cuius interempti
 pro patriâ Cor, per summam barbariem, inter
 se partiti Turcay & depasti sunt.*

O D E X X.

E Heu! quod citharæ sciens,
 Et Bacchi calidis feruida iurgiis,
LÆVINI, tuit indoles,
 Imbellem strepitum, & docta procacibus
 Saltum fingere classicis,
 Auditoque choros cogere tympano,
 Et mensam clypeo super,
 Et plenum galeis ducere Liberum!
 Non hoc pectore Thracios
 Inter Sarmatici fulmina prælij
 Fudit **VISNOVIVS** globos,
 Et Thracum volucres contudit impetus,
 Ille & sanguineis super
 Fumantùm cumulis hæsit Iazygum, &
 Alci nauita sanguinis
 Portum non soliti nominis attingit.
 Illum Thraces Achaicis
 Rimati gladiis, pectoris inuia
 Dimouère repagula:
 Et cor, & tepidâ morte fluens iecur

Deuesci, & pia carpere

Ausi sacrilegis viscera moribus.

At non egregiam quoque

Libarunt animam, nec Marcoticas

Pauit fama libidines,

Aut secura Getæ dentis adorea.

Eheu, stringite posteri,

Ferrum belligera stringite dexterâ.

Heu primam gladij sitim

Pubes Odrysiis imbue cædibus,

Confossisq̄ue reciprocum

Rursum pectoribus reddite sanguinem,

Dudum in corpore Bistonum, &

Venis immeritum feruere barbaris.

AD PRINCIPEM QVEMDAM

AD THERMAS PROFICISCENTEM.

*Iucundam & honestam vitam fructuose
& anxie esse proponendam.*

O D E XXI.

Regias veto manus

Tagi serenâs imminere riuis.

Vtîli placet luto;

Fucumq̄ue nobis fluctuantis auri

Flauus allinit liquor:

Ex quo superbi dines amnis Hermi

Sordidum lauit Midam,

Rudique limum duxit è Tyranno,

Ite, mobili vitro

Albive Cydni, lucidive Xanthi,

Ite Principum manus,

Auri coruscas submouete labes.

Riuus integer vitæ,

Suzq̄ue purus consciusq̄ue lucis,

Præterit fidelius

Regumq̄ue somnos, Cæsarumq̄ue palmas.

Dulce purpuræ decus,

Tuam micantis innocens metalli

Amnis irrigat manum:

Midamq̄ue Princeps, Tantalumq̄ue rides.

Vitreus tibi latex,

Lymphâ sequaceis euocante lymphas,

Lubricâ placet fugâ,
 Quâ feruet Arnus, garrulumque pratis
 Vnda promouet pedem,
 Ripasque pingit, candidique fontis
 Vda voluitur dies.
 Hic thymbra poscit, hic amœniores
 Humor educat rosas,
 Et cana nardus, filiique Veris
 Hinc & hinc bibunt croci,
 Viuumque potant fluminis pudorem,
 Hic comata lilia
 Passisque Maius ambulat capillis.

AD CÆSAREM PAUSILIPIVM.

Ne nimium adolescentie fiant.

ODE XXII.

NE te, PAUSILIPi, fallat inanibus
 Ætas deliciis, quæ simul impigris
 Incertum rapuit curriculum rotis,
 Effreno citius labitur Africo.
 Mendax forma bonum deficientibus
 Annis præcipitat, vitrea concuti,
 Dilabi facilis, cerea diffuere
 Hornæ more rosæ, quam modò roscidum
 Cùm fouit tepidis manè Fauoniis,
 Dissoluit pluuiis vesper Etesijs.
 Numquam quod rapido pollice texuit,
 Audet compositum Parca retexere:
 Nec reddit refluo sæcula turbine.
 Felix ille, cui non breue temporis
 Momentum placuit, qui iuga mobilis
 Æui deposuit, qui sibi lucidam
 Iam nunc sollicito lumine patriam, &
 Arcem nobilium destinat ignium.

AD IVLIVM ARIMINVM.

Solis animi bonis nos belluis præstare.

ODE XXIII.

Non Hydaspes, ARIMINE, gemmis,
 Non domus flauâ laqueata cedro,

88 MATH. CASIM. SARBIEVII

Aurei torrens neque te beatum

Fecerit Hermi.

Mitte sectari, quis amœna præter

Prata, non parco fluat amnis auro.

Sit satis Virtus, animosa sedeis

Visere Diuûm.

Alter effultos adamante muros

Tollat, aut cæsas Sipylo columnas,

Fossor, inspectâ Styge, quas reuulso

Subruat Orco.

Ditior siluis habitat Sabæis

Ales Eois renouata bustis:

Ditior gemmis rutilo vagatur

Piscis Hydaspæ.

Alter Eois variam lapillis

Subliget zonâ retinente pallam:

Alter insignis Tyrio lacertos

Vinciat ostro.

Gratiûs læues variauit alas

Sparsa natiuis philomela guttis;

Pulchriûs Thressæ maculosa pingunt

Pectora Lynces.

Tonsa nos vestit pecus, & luporum

Terga mentimur, neque flaua vestem

Dedecet vulpes, & abacta cæso

Castore pellis.

Vna mortaleis numero ferarum

Eximit virtus, volucerque notas

Siderum sedes animus solutis

Visere pennis.

AD IOANNEM RVDOMINAM

In funere Georgij Rudominae fratris.

O D E X X I V.

Qualis trifulci fulminis impetus,

Quem Dædaleis feta vaporibus,

Pinguemve pabulata terram

Per medias rapit ira nubes,

Fastidioso cum semel excidit

Immurmurantium carcere nubium,

Per regna ventorum, per auras,

Et dubias Aquilone siluas.

Per arua latè, per iuga concito

Grassatur igni; iam capitis minor

Aut

Aut Æmus aut percussa Calpe
 Non humiles posuere fastus;
 Interque diras Dux equitat faces
 Communis omnes per populos Timor,
 Et pone strages, & supino
 Deproperata ruunt tumultu
 E nube Fata, non sine montium
 Clamore, longus quem glomerat fragor
 Volentis audiri ruinae,
 Et volucrum furiae Notorum.
 Talis superbis irruit hostibus,
 Mortis decore puluere sordidus,
 Et per Musurmannos honestam
 Explicuit R V D O M I N A pugnam,
 Illum futuræ laudis & inclytæ
 Mercede famæ Gloria mentium
 Regina, nundinata morti,
 Per medios rapuit Gelonos.
 Quam pone Virtus, & Decus, & comes
 Iniuriosæ Relligio necis,
 Per tela, per formidolosos
 Quadrupedantium onagrorum hiatus
 Exercitati militis, obuio
 Venale fato profuit caput;
 Sed visus haud venire paruo
 Magnanimus R V D O M I N A leto.
 Nam dum duelli lætior, hostica
 Opprobriorum murmura vindice
 Excusat ense; barbararum
 Immortuus aggeribus cohortium,
 Præsecta tandem colla volubili
 Lapsu reclinat. sed famulâ propè
 Decusque præsignisque Virtus
 Semianimem subière dextrâ:
 Mox expeditis corpore manibus,
 Depræliatrix Gloria siderum
 Occurrit, & fuluo reclinem
 Ire iubet super astra curru.
 At fama latè tergemino Tubæ
 Longæua cornu sæcula personat.
 Io triumphæ, viuit Astris
 Ille meus R V D O M I N A, viuit.

28 MATH. CASIM. SARBIEVII
AD IOANNEM RVDOMINAM.

In funus Ioannis Rudomina patris.

O D E X X V.

Q Vemcumque mendax fama Quiritium,
Et dedicatis densa clientibus
Corona, iuratisque stipat
Imperij comitatus armis,
Quamuis Lacœnâ picta superbiat
Sub veste tellus, & famulantium
Iuxtâ lacertosæ cohortes
Et clypeis radiant & hastis;
Nec peruicacis ludibrium Dex,
Nec concolores consilio Dolos
Vitabit, aut circumsonantes
Nobilium fugiet tumultus:
Nec concitato pectoris impetu
Nitente mentis remigio, soli
Ignauus heres, innatantes
Cœruleum per inane campos
Peruadet vmquam: quippe volubili
Negotiorum puluere sordida,
Gliscente curarum tumultu,
Mens humiles remoratur alas:
At quem supernis sedibus intulit
Mors, & profanis præcipitem procul
Furata terris, quò solutus
Præpetibus RVDOMINA pennis
Exerrat! ohe! quò per inhospitas
Afflata leni pectora flamine
Nubes, inaccessosque tractus
Et superas agit inter arces!
Non vsitatis ille volatibus
Præuectus vdas terrigenam domos,
Cœtusque vulgares, beatæ
Non humilis venit hospes aulæ.
Illum ministrâ Relligio manu,
Et delicato pectoris effedo
Euexit inconcussa Virtus,
Et superis dedit ire campis.
Exstructa quondam celsa fauentibus
Delubra Diuis Munificentia
Pensauit auratis Deorum
Hospitiis, famuloque cælo.

Hic vel corusco se propè siderum
 Curru locabit, vel propior Deo
 E nube reclinis curuli
 Sub pedibus sua fata cernet:
 Regumve toruos subter acinaces,
 Et regiarum sidera frontium,
 Et tot Tyrannorum videbit
 Suppositos radiare fasces.
 Et hæc stupebit, quæ propius micant,
 Obscura crasso serpere núbilo,
 Lateque casuras per vrbes
 Ora sagax oculosque ducet.

IN FVNERE ERNESTI VEIHERI
 PALATINI CVLMENSIS FILII,
 VITA IMMATURE FVNCTI.
 ODE XXVI.

Porreus imo nec scopulus vado,
 Cautèsvè pronis amnibus imperat
 Moras, neque vndantem morantur
 Fluminibus caua saxa lapsum:
 Nec irretento prætereuntia
 Tempus retardat sæcula cardine:
 Nusquam fatigatos Orion
 Soluit equos properante curru.
 Annos & horas præpetibus rapit
 Latona bigis, irrenocabilis
 Decurrit, effetamque prona
 Accelerat cariem iuventus.
 Apollinari nuper in agmine,
 Florentis æui limine vidimus
 Stantem V E H E R V M , lacrymoso
 Præcipitem cecidisse fato.
 Mox vt caducis artubus ingruit,
 Mors æstuosis torrida febribus,
 Ferocientes deuoluta
 Stamina diripuere Paræ.
 Candente bysso pensa fluentia
 Rupere nodos: occidis, occidis,
 E R N E S T E , ceu quondam procellis
 Exanimis cecidere nardi:
 Ceu dum per hortos cæruleâ manu
 Desiuit vduus Iuppiter, imbribus

90 MATH. CASIM. SARBI EVII

Sterni reluctantes acanthi
 Lassa solo posuere colla.
 Quid Mors superbo pectora turbine
 Infana victrix surrigis, inserens
 Terris triumphales cupressos,
 Et mutilam sine fronde taxum?
 Mentis pudicæ candor, & indoles
 Firmata faustis sub penetralibus,
 Cultusque diuinæ parentis,
 Fixa locant monumenta terris.
 Vidit benignis moribus aureum
 Felix Lyceum, vidit imaginem
 Virtutis ERNESTVM paternæ,
 Et similem proavis Nepotem.
 Sæui tropæum funeris ardua
 Virtus profundo præcipitat solo.
 Sublime Veihherana Virtus
 Sidereo caput æquat orbi,
 Illam secundis Gratia brachiis,
 Altusque curru Rumor eburneo
 Ad æstra sustulit videndam
 Attonitæ volucrem iuuentæ,

IN PRIMI LAPIDIS IACTV,

cum IOANNES CAROLVS CHOD-
 KEVICIUS *contra Osmanum Turca-*
rum Imperatorem signa moturus, Tem-
plum VIRGINI MATRI Crosensis
Societatis IESV Collegij extrueret.

O D E XXVII.

Diuûm locatus consilio Lapis,
 Et dedicati liminis arbiter
 Quàm ritè de cælo migrantium
 Hospitio superum coruscat!
 Non tot fremebat litus Olympiis
 Olim cateruis, Graia Corinthio
 Dum iustra certatim Tonanti
 Instabilis celebraret Isthmos.
 Te quippe Diuûm turba domesticum
 Marmor superni ciuibus ætheris,
 Magnæque maiestas Parentis
 Perpetuis habitabit annis.

I, perge felix, & latebras caue
 Telluris intra: quâ tibi tutior
 Templi superuentura moles
 Fortibus insideat columnis,
 Hic nempe quisquis sacrificas manus
 Inaugurato tinxerit vngue,
 Cælumque, solemnelque sacris
 Muneribus cumulabit aras,
 Et fronte plenum lætitiæ diem,
 Intaminatis pulcher honoribus
 Ostendet aris, & serena
 Per solidum feret ora vulgus:
 Plebisque denso celsus in agmine
 Diuina cælo tendet adorea,
 Quæ terra, quæ supplex adorat
 Compositis pelagus procellis.
 Nec verò surdis sideribus preces
 Conchyliato murice fulgidi
 Mystæ fereris, dum fauenti
 Pro CAROLO, Carolique castris,
 Optata Diuis vota litabitis.
 In ore vestro sollicitus suas
 Spes ille librat; & Tonanti,
 Et Patriæ sua sacrat arma.
 Effræna vestrâ detumeant prece
 Formidolosæ bella Propontidos,
 Et læuus Ister, & Gelonus
 Vipereo metuendus icu.
 Illuc citato Martis in effedo
 Toto vehatur CAROLVS impetu,
 Et concatenatos superbis
 Massagetas trahat in triumphis.
 Iuxta fauentium cura Quiritium
 Densisque Laudes agminibus Ducem,
 Et Plausus, & depurpuratis
 Gloria concomitetur armis.

AD ABRAHAMVM BZOVIVM,

De sacrâ Annalium Historiâ EVGENII IV.

ODE XXVIII.

Q Valem è niuosis Eridanum iugis
 Primo cadentem leniter agmine
 Festæ Napæarum cateruz
 Traijciunt, hilarique circum

Plau-

Plaudunt naratu: mox vbi prodigus
 Et temperati marginis immemor
 Prorupit, & præterfluentis
 Regna procul populosque iusta
 Errore lymphæ; degeneres simul
 Ripaque & immensi hospitio aluei
 Dignatus amneis, atque aquosum
 Immodico bibit ore cælum,
 Siluisque & aruis latius imperans
 Ripam euagantis seditionibus
 Metatur vndæ, iam natari
 Difficilis, nimiusque campi,
 Venti pauentem non bene sustinet
 Dorso phaselum, lætior arduas
 Subire bellantem carinas,
 Et galeis clypeisque longè
 Clarus videri, donec Iapygas
 Amneis auari fluctibus Adriæ
 Summisit, & maiore ponto
 Veliuolum dedit ire Martem:
 Sic te fluentem leniter aureæ
 Torrente linguæ, prima per Italas
 Clamata defatigat vrbeis
 EUGENII pia cura patris,
 Qui bella Regum, & illacrymabileis
 Rerum tumultus flectere prouidus
 Mundi laborantis ruinas
 Extulerat subeunte collo,
 Sacrique Veri solliciti Patres
 Quos infidelis littora Bospori,
 Rubræve submittere ponti
 Regna, Parætoniæve Nili,
 Lectum remotis consilium plagis
 Rerum potentem visere Tusciam, &
 Leges peregrinosque ritus
 Dardaniis sociare sacris.
 Hic tu profanis cassa furoribus,
 Doctisque narras prælia vocibus
 Pugnata, clamatumque Martem,
 Quæ vitrei ruit annis Arni.
 Nec otiosæ more licentiæ
 Exaggerato defluis alueo:
 Sed plana per rerum profundo
 Ore ruis, mediisque ripæ:
 Mox & citato plenior impetu,
 Linguæ sonoro flumine deuehis

Classemque & euagata longè
 Ambracio pia bella ponto,
 Quò nos auorum bella trahunt, retro
 Seri nepotes ibimus? ibimus
 Pulchros redordiri labores,
 Et veteres reparare palmas?
 Solusne palmas, solus Achaica
 Obliuiosi nocte silentij
 Abducit Abramus tropæa,
 Et veteres reuocat triumphos?

AD AMICOS BELGAS.

ODE XXIX.

Est & remotos non humilis furor
 Lustrare Belgas. Ducite Gratia
 E valle Permessi vagantem
 Pegason, alipedemque sacris
 Frænatæ fertis. Vt micat auribus,
 Vocemque longè vatis amabili
 Agnoscit hinnitu! vt Dearum
 Fræna ferox, hilarique bullam
 Collo proposcit! Non ego degener
 Ignaua cursu rumpere nubila,
 Terrasque despectare, & omni
 Vincere Bellerephonta cælo.
 Iam iamque retrò Carpaton, & præcul
 Frontem niualis respicio Craci,
 Turreisque Carcinæ & vetusti
 Transilio iuga Carroduni
 Canamque Peucen. iam Calaris supra
 Zethique pennas & Boreæ patris
 (Quamuis Erechthæam maritis
 Tolleret Orithian alis)
 Albiemque, Rhenumque, & liquidum nihil
 Tangente Mosam præuehor vngulâ;
 Iam iam coruscas Andouerpæ
 Cerno domos, dominumque Scaldim,
 At tu meorum prime sodalium
BOLLANDE salue! non tibi frigido
 Infusus amplexu, verenda
 Colla tero. iuuat vsque sacro
 Hærerè vultu, sidereum iuuat
 Multoque fetum numine cernere
 Pectus, redundantemque pleno
 Ore Deum, Rapit inde Mulsis

Dilecta

94 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Dilecta ceruix, & benè pendulo
 Attrita multùm pectora barbito
 Sublimis H A B B E Q V I. & Deorum
 Digne dapes superumque cantu
 Condire nectar, numinis in tui
 Sinu reclinem Sarbiuium sine
 Duxisse paullatim beatos
 Carminis eloquijque fonteis.
 Quis ille vates cominùs obuiis
 Occurrit vlnis? pectora candidi
 Nosco T O L E N A R I, flagranteis
 Nosco genas, animamque semper
 A Dîs recentem. da Pater aurea
 Arcana magni Numinis hospitem
 Audire, da grandeis bibisse
 Aurè sonos, animique totum
 Libare florem. Quis placidas faces
 H O R T E N S I A N T I nesciat ingenit?
 Aut quis D I E R I X I benignis
 Longè oculis animam eminentem
 Suique largam? Quo satis H O S C H I V M,
 Quo M O R T I E R I, quo pia V A L L I I, &
 L I B E N T I S amplexu coronem
 Pectora, quo mihi dulcis H E S I?
 Heu digna prisco nomina sæculo,
 Magnasque in ipsis conscia vultibus
 Portare menteis! quæ sereno
 Dulcè micans sedet ore virtus?
 Quæ fixa viuz gratia purpuræ?
 Qui candor alti proditor ingenit
 Saluâque maiestate blandum
 Alloquium, placidique mores!
 Fertur retuso Deucalion mari
 Dum merfa totis sæcula promeret
 Tetrus, renascentemque iactos
 In lapides animaret orbem,
 Mosæque Scaldisque ad vada nescius
 Informis auri sorte datam retrò
 Iecisse glebam: quâ repente
 Aurea profliere Sæcla, &
 Tersere gratis nubila vultibus,
 Irasque, puræ frontis idoneo
 Rifu remulsere, & fluenteis
 Sponte suâ pretiosiore
 Mores metallo, per Rhodanum per &
 Fudere Rhenum, protinus & solum

Vertere Fraudes; & remotam
 Inuidiæ petiere Thulen.
 Hinc ille Belgis, oris & eloqui
 Cognatus auro fulgor in omnia
 Se sponte mittens; ah maligno
 Nî noua progenies rigeret
 Contacta ferro, nec toties suos
 In sua Reges cœpta resorbeat
 Ciuilis ætus. quò perennis
 Quò miseros rapit vnda belli?
 Efferte vireis, arma domestico
 Efferte nido, magnanimum genus
 Belgæ Leones; terra tantas,
 Quæ genuit, malè pascit iras.
 Per vestra frustra viscera quæritis
 Finem laborum. bella diu strepunt
 Quæ tertio non rupit hoste
 Barbarici tonitru Gradiui.
 Auita restat busta recentibus
 Cingi trophæis: restat Achaicum
 Restat coronari tricenâ
 Carpathium Ioniumque classe
 Heu quàm patenti naufragum in æquore
 Nostri periret dedecus otij,
 Quantumque de nostrâ videres
 Phœbe cadens oriensque famâ.
 Iam tunc Athenis prisca reponeres
 Panætianæ regna scientiæ,
 BONÆque desacrata MENT I &
 Tempa tuis P V T E A N E Musis.
 Felix & alti Socrate non minor
 Veri magister. Quæ tibi porticus
 Feruentis vndaret iuuentæ
 Agmine, quæ populis theatra?
 Qui te tonantem bella Demosthenem
 Heroës alto peâore ducerent,
 Aut quæ Melitæo Sophocles
 Pulpita succuteres cothurno?
 Tunc me per omnes duceret Ædonas
 Dacosque Thracasque & Lelegas pium
 Vocis B O E L M A N N Æ tonitru, &
 Magniloqui graue fulmen oris.
 Quò Spes inani me rapit aëre
 Et vector ales? quidquid id est, tamen
 Me vate mox iras perosis
 Sæcla fluent meliora Belgis.

AD QUINTVM ARISTIVM.

ODE XXX.

Sic est, A R I S T I: nouimus ardua
 Sperare tantum, quis iuuenum prior
 Magnum repentino laceffat
 Carpathium Ioniumque bello?
 Immensa magnæ tempora gloriæ,
 Angusta vel spe vel facimus metu,
 Votisque prensamus futura
 Non manibus, sed euntis æui
 Occulta postquam nos rapuit fuga,
 Bellamus omni consilio senes
 Nullius exempli, & perennem
 Desidiæ trahimus catenam
 Per posterorum sæcula. Succute
 Ignaua bello succute sæcula,
 Quicumque plus à Diis honesti
 Nominis ingenijque ducis.

AD BALTHASAREM MORETVM
PANEGRIS LYRICA.

ODE XXXI.

Mvas amantis gloria BELGII,
 Et LIPSIANÆ sidus adoreæ
 MORETE, non tibi pudendo
 Ad citharam veniente saxo
 Grandem virenti Scaldis in aggere
 Pono columnam; quam neque turbidus
 Auster, neque emotus refuso
 Subruat Oceanus profundo:
 Sed quam recentes cum violis rosæ,
 Omnisque circum copia narium,
 Latè coronent, aut perennis
 Pampinus ambitiosiore
 Irrepat herbâ: quam procul ardua
 Pronis adorent laxa Cerauniis,
 Septemque qui fulcit Triones
 Carpatus, & Rhodope niualis
 Columna cæli, iam mihi nubibus
 Digressa moles æthera succutit,
 Currusque stellarum & tonantes
 Siftit equos, solitoque maior

Intrat

Intrat trecentis astra decempedis ;
 Vnde & Latinis celsior Alpibus,
 Canamque Pyrenen & Afræ
 Despicias iuga celsa Lunæ.
 Quæ prima, vel quæ testibus vltima
 Incido saxis ? nominis inelyti
 Caligat in portu, & tuarum
 Oceanum pauet ala laudum,
 Inusitatis summa nitent bonis :
 Parumque lucet Gloria, quæ simul
 Illustrat insignes & imos,
 Et proprio magis igne pulchra est.
 Ignota Thuscis nomina Cæsarum
 Squallent sepulchris: quas tulit extimus
 Splendor, verecundis sepultæ
 Noctibus occubere laudes :
 Et sæpè Famam Liuor ab aureis
 Detriuit aris. non Acherontius
 Offundet ingratas, MORETE,
 Inuidiæ tibi vesper umbras:
 Sed ipse Liuor nominis in tui
 Occumbet ortu, tu dominus tui
 Diuesque, non debes caducæ
 Ludibrium opprobriumque Diuæ,
 Ex quo monentis munere LIPSI
 Multo sonantem Socrate porticum
 Tyro celebrasti; perennem
 Doctus emi bene posse laudem
 Impendiosæ merce scientiæ :
 Et ipse sacro plurimus otio
 Palles, & externis amicus
 Ingeniis breue per nepotes
 Extendis ænum. Tu tacitam libris
 Demis senectam : sæcula Gratiæ
 Musæque, & impubes Apollo, &
 Mercurius tibi debet annos,
 Postquam diserti flumina sæculi
 PLANTINIANÆ margine copiæ
 Latè refudisti. Sacrorum
 Cuncta sedet tibi turba vatum ;
 Omnisque chartæ vlriginis æquore
 Arundo sudat. Vranies tibi
 Nocturna certatim laborant
 Otia, peruigilesque Lunæ.
 Nam si quid vda fluxit arundine,
 Torrentis æui corripit impetus,

Si non recudentis metalli
 Duxit onus, celeresque plumbo.
 Tardauit alas; dum gracilis liber
 In certa ductis cornua paginis
 Increuit, argutumque chartæ
 Sub grauibus genuere prælis
 Multo sonandis carmine legibus,
 Ni me Camœnæ Pindaricas vetent
 Transire Gades, & vagantem
 Herculeæ moneant columnæ
 Cœptam canoro non sine carmine
 Finire molem. Sunt alij tibi
 Calles, neque vnum concitatis
 Gloria currit iter quadrigis;
 Namque & beati nobilis ingenij
 Claudis capaci sæcula pectore,
 Heresque Veri, seu quod olim
 Socratici monuere cœtus,
 Seu quod trienni nunc geminat potens
 Stagira circo: plurimus eloqui,
 Pennæque felix; nec latere
 Aut humili placuisse vulgo,
 Sed ciuis omni nobilium bonus
 Nosci Senatu, te Latij Pater,
 Qui nunc & Europes recline
 Portat onus dominæque Romæ,
 Doctis clientum cœtibus inserit
 V R B A N V S. iot tu placitum (pedi
 Iam stantis inscribo columnæ)
 Principibus populisque lidus.

A D A M I C O S.

Se ad sacra studia animum appellere.

O D E X X X I I.

Vixi canoris nuper idoneus
 Vates Camœnis: iam citharæ veter
 Sermone, defunctumque longo
 Barbïton ingeminare cantu.
 Iam feriatâ fistula cum lyrâ
 Dependet vncō: rumpite tinnula
 Vocalis argenti, sodales,
 Fila, superuacuosque neruos.
 O quæ coruscant in atria fiderum
 Seruas, & aurei lzue perambulas
 Mundi pavementum, molestæ
 Pelle Themî studium Mineræ.

99

MATH. CASIM. SARBIEVII
SOCIETATIS IESV
LYRICORVM
LIBER IV.

AD EQVITES POLONOS.

*Cum montem Carpatum redux ex Italiâ
inuiferet.*

O D E I.

ETERNA magnis carmina Carpati
Inscribo faxis. Discite posteri,
Castisque descendum puellis
Et pueris geminate cantum.

Frustrâ, Poloni, cingimus oppida
Muris, & arceis addimus arcibus;
Delubra si squalent, & altis
Cœlituum viret herba tectis,
Frustrâ caduci fulminis artifex
Moles ab altâ turre remugiit,
Si mœsta respondere cantu
Templa negant, Superâque pridem
Sacro stupefcunt æra silentio.
Quodd si nec idem sit Superis honos
Templis in iisdem, nec sub vnâ
Lege superstitionis
Per ora vulgi relligio fremat;
Ciues iisdem non benè claudimur
Portis, & infelix eundem
Instruimur acies in hostem.
A plebe Numen separibus malè
Placatur aris. scimus vt impias
Vastata Graiorum per vrbeis
Sacra suis periêre rixis.

100 MATH. CASIM. SARBIE VII
 Fumant propinquæ templa Bohemiæ :
 Concussa Regni viscera Pannonæ
 Fleuere collatis in vnam
 Viribus incubuisse stragem.
 Hinc inde læuos despice Carpato
 Polone campos, quos pecorum ferax
 Draufque Sauusque, & bicornis
 Frugifero secat Ister amni :
 Quanto careret corpore Thracius
 Regni tyrannus, si benè mutuas
 Menteis & obligata Diuis
 Barbarus extimuisset arma !
 Atqui timendæ Panno potentia
 Vallarat altis oppida mœnibus ;
 Pontemque dedignatus, omni
 Danubius famularis vnda
 Cingebat Vrbeis. sed quid inutill
 Possent scelestæ præsidio manus,
 Quas ira non læti Tonantis
 Riserit, indigetisque Diui ?
 Iam nunc Polonis fata Quiritibus
 Edico vates : Dum tibi consona
 Votisque cantuque & Saxo
 Thure calent precibusque templa,
 Omnis recuruo Lechia poplite
 Dum, Virgo, primâ, dum mediâ die,
 Dum te salutamus supremâ,
 Et dubio tibi lucis ortu
 Septena coràm flamma Decembribus
 Collucet aris; dum tibi patrium
 Pœna dicit supplicesque
 Accumulat pia turba ceras;
 Noster niuoso Vistula Carpato,
 Nosterque ab ipso fonte Borysthenes,
 Labentur in Pontum, nec Austrum
 Aut Gothicam metuemus Aræon.
 Errorne mentes, ambiguas rapit
 An clamor aures? vox grauior cauâ
 Respondit è nube, & serenùm
 Non dubij micuere Diui.

A D STANISLAVM LVBIENSKI
 EPISCOPVM PŁOCENSEM
 REGNI POLONIÆ SENATOREM.

O D E I I.

Sunt & nouarum non vacæ mihi
 Laudum pharetræ: prome reconditum
 O Musa telum: quem sonoro
 Pieridum iaculemur arcu?
 Sit meta Præsul, cui modò Plocia
 Centum Poloni margine Vistulæ
 Eduxit armenta, & smaragdis
 Grande pedum, Tyrioque vitas
 Inscribit ostro. se speciosius
 Plerumque doctæ Palladis artibus
 Indulget, & Musis amicam
 Gaudet Honor redimire frontem.
 Pulchro ligari fœdere gestiunt
 Libris Tiaræ. Romuleas super
 Aras Honori, & dedicatis
 Thura ferunt eadem Camœnis
 Arsisse quondam: sed vigil ambitus,
 Si possit, ipsas Cælitum solo
 Permiscet aras, atque ab alto
 Astra rapit Superosque cælo.
 Vester, Camœnæ, vester ad inclyras
 Stat Præsul aras. vos adamantinam
 Sparsistis electro Tiaram,
 Quâ vitreo pretiosus amant
 Pingit feracem Naruia Mœsiam:
 Vos & bicorni Palladium caput
 Præsistis auro, & gratulatâ
 Carmina personuistis vndæ,
 Vos pectus altum, consiliis simul
 Absterfit atræ nubila patriæ,
 Mulcetis, & fastidioso
 Excipitis reducem Senatu:
 Quondam & perenni viuere nobilem
 Donastis xuo, cum tulit aureos
 Ad astra mores, atque auaro
 Egregij monitus P S T R O K O N I
 Inuidit orco, candidus eloqui,
 Verique diues: vos, miserabili

Bellis inhorrescente Regno,
 Consiliis faciliq̄ue rerum
 Firmastis vsu; ne popularibus
 Fatiscat vndis, neu malè pendulis
 Dextramq̄ue ceruicemq̄ue rebus
 Subtrahat. ille meis legetur
 Pars magna chartis; seu tenui lyrâ
 Dicam Geloni fœderis otia,
 Maiore seu pleçtro Lechxi
 Arma virumq̄ue canam Gradiui.

AD CÆSAREM PAVSILIPIVM.

Regnum sapientis.

O D E I I I.

L Atè minaces horruimus Lechi
 Regnare Thracas. latiùs imperat,
 Qui solus, exemptusq̄ue vulgo
 Certa sui tenet arma voti.
 Imbelle pectus parce fidelibus
 Munire parmis; neu latus aspero
 Lorica cinctu, neu decorum
 Arcus amet pharetræq̄ue collum,
 An Cimber, an te lectus ab vltimis
 Pictus Britannis ambiat, an Geta,
 Nil allabores; ipse miles,
 Ipse tibi pugil, ipse Ductor.
 Exile regnum, PAVSILIPII, sumus;
 Sed se obsequentem qui sibi subdidit,
 Hic grande fecit; si suasmet
 Ipse roget, peragatq̄ue leges.
 Armata Regem non faciet cohors,
 Non tincta vulgi purpura sanguine,
 Aut noblli stellatus auro
 Frontis apex, teretiq̄ue gemmâ.
 Rex est, profanos qui domuit metus:
 Qui cùm stat vnus, castra sibi facit;
 Casumq̄ue fortunamq̄ue pulchro
 Prouocat assiduus duello.
 Non ille vultum fingit ad improbi
 Decreta vulgi, non popularia
 Theatra, non illum trophæa,
 Non volucris mouet aura plausu,
 Beatus, à quo non humilem grauis
 Fortuna vocem, non tumidam, leuis

Expressit vñquam, curiosis
 Dum tacitus premit ora fatis.
 Ad prima si quis vulnera non gemit,
 Solo peregit bella silentio :
 Celare qui nouit sinistros,
 Ille potest benè ferre casus.
 Ille, & caducis se licet vndique
 Suspendat auris pontus, & in caput
 Vnius & flammæ, & vñdam, &
 Vertat agens maria omnia Auster,
 Rerum ruinas, mentis ab arduâ
 Sublimis aulâ, non sine gaudio
 Spectabit, & latè ruenti
 Subijciens sua colla cælo
 Mundum decoro vulnere fulciet;
 Interque cæli fragmina, lugubre
 Telluris insisset sepulchrum, ac
 Incolumis morientis xui
 Heres, ab alto prospiciet, magis
 Hæc magna quàm sint quæ pedibus premit,
 Quàm quæ relinquet; iam tum Olympi
 Non dubius moriturus hospes.
 Quò cum volentem fata reduxerint,
 Nil interest, an morbus, an hosticus
 Impellat ensis, quò supremum
 Vrget iter. semel aduehemur
 Quam nauigamus semper in insulam:
 Seu lata magnis strauimus æquora
 Reges carinis; seu Quirites,
 Exiguâ vehimur phaselo.
 Illo beatum margine me meus
 Exponat asser. cur ego sistere
 Eterno reformidem quietus
 Lictore, si peritura linquam?

*Celebris POLONORVM de Osmano Tur-
 carum Imperatore victoria, pralio ad Chocimum
 Dacico, anno DOMINI M. DC. XXI.
 VI. Non. Septemb. commisso parata.*

Galesi Agricole Dacici Cantus inducitur.

ODE IV.

Dives Galesus, fertilis accola
 Galesus Istri, dum sua Dacicis

Fatigat in campis aratra,
 Et galeas clypeosque passim, ac
 Magnorum aceruos eruit ossium;
 Vergente serum sole sub Hesperum
 Fessus refedisse, & solutos
 Non solito tenuisse cantu
 Fertur iuuenos: Carpite, dum licet,
 Dum tuta vobis otia, carpite,
 Oblita iam vobis vireta
 Emeriti, mea cura, tauri,
 Victor Polonus dum posita super
 Respirat hastâ, sic etiam vigil
 Szuusque. Prò quantis, Polone,
 Moldauici tegis arua campi
 Thracum ruinis! quas ego Bistonum
 Hic cerno strages? quanta per auios
 Dissiecta late scuta colleis?
 Quæ Geticis vacua arma truncis?
 Hac acer ibat Sarmata (Thracibus
 Captiuus olim nam memini puer.)
 Hic ære squallenteis, & auro
 Concanus explicuit cateruas,
 Heu quanta vidi prælia, cum Dacis
 Confertus hastis campus, & horridi
 Collata tempestat Gradiui,
 Ambiguus fluitaret armis!
 Suspensa paulum substitit alitis
 Procella ferri; donec ahenea
 Hinc inde nubes sulphurato
 Plurima detonasset igni.
 Tum verò signis signa, viris viri,
 Dextræque dextris, & pedibus pedes,
 Et tela respondere telis,
 Et, clypeis clypei retundi.
 Non tanta campos grandine verberat
 Niualis Arctos, non fragor Alpium
 Tantus, renitenteis ab imo
 Cum violens agit Auster ornos,
 Hinc quantus atque hinc impetus æreo
 Defusus imbri. Miscet opus frequens
 Furorque, virtusque & perenni
 Immoritur brevis ira famæ.
 Diu supremam nutat in aleam
 Fortuna belli. stat numerosior
 Hinc Bessus, hinc contra Polonus
 Exiguus metuendus alis.

Sed quid Cydones, aut pauidi Dahæ,
 Mollesque campo cedere Concani,
 Quid Seres, auersoq̄ue pugna
 Parthus equo, Cilicumq̄ue turmæ,
 Contra sequacis pectora Sarmatæ
 Possent fugaces? hinc ruit impiger
 Polonus, hinc Lithuanus; atro
 Quale duplex ruit axe fulmen:
 Aut qualis alto se geminus iugo
 Deuoluit amnis, raptaq̄ue cum suis
 Armenta siluis, atque aperto
 Præcipitat nemora alta campo.
 Heu quale sæuus fulminat æneo
 Borussus igni! non ego Liuonum
 Pugnas, & inconsulta vitæ
 Transierim tua Russe signa,
 Vobis fugaces vidi ego Bistonum
 Errare lunas, signaq̄ue barbaris
 Derepta vexillis, & actam
 Retrò equitum peditumq̄ue nubem;
 Virtute pugnant non numero viri;
 Et vna siluam sæpiùs eruit
 Bipennis, & paucæ sequuntur
 Innumeras aquilæ columbas.
 Heu quæ iacentùm strata cadauerum,
 Qualemq̄ue vobis Ædonij fugâ
 Campum retexere? hinc Polonam
 Mordet adhuc Othomannus hastam:
 Hinc susus Æmon: hinc Arabum manus
 Confixa telis: hinc Caracas iacet
 Conopeis subter Lechorum
 Non bene pollicitus minaci
 Cœnam Tyranno. Spes nimias Deus
 Plerumque fœdos ducit ad exitus,
 Ridetq̄ue gaudentem superbum
 Immodicis dare vela votis.
 Quò me canentem digna trahunt equis
 Non arma tauris? sistite barbaræ,
 Non hæc inurbanâ, Camœnæ,
 Bella decet memorare buxo,
 Maiore quondam quæ recinent tubâ
 Seri nepotes; & mea iam suis
 Aratra cum bubus reuertî
 Præcipiti monet axe vesper.

P A R O D I A

ex IOANNIS KOCHANOVII *Poëtarum
Polonorum Principis Libri II. Ode XXIV.*

*cum Scythæ citeriorem Podoliam inopinatè inua-
sissent, populariter decantata.*

O D E V.

A Terna labe, nec reparabile
Polone damnum: Podoliam Getas
Impunè vastare, & dolendas
Ponè Tyram numerare prædas,
Eheu pudendum! Threicij canes
Egère præ se non popularium
Armenta damarum, paternis
Non iterùm reditura iustris.
Pars impudicis vendita Thracibus,
Pars Tauricanos iussa sequi Scythas.
Eheu Gelonorum Polonis
Strata canum caluère nuptis!
Manus latronum ruris & oppidi
Ignara, nostras irruit (heu pudor!)
Urbes, quibus pellita raptas
Plaustra vehunt reuehantque gazas.
Neglecta quondam sic pecorum lupi
Armenta vastant; quæ neque peruigil
Seruat Magister, nec fidei
Cura canum comitata gressu.
Quantum Gelono pectoris addimus,
Si versa turpi terga damus Scythæ,
Iam pænè laturo probrosas
Ciuibus Imperioque leges!
Heu rumpe somnos, & vigiles age
Polone curas, nec reuocabili
Diffide fortunæ, aut fugaci
Anteueni tua fata tergo.
Tibi refuso nunc age sanguine
Pulchri Gelonus nominis eluat
Labem, & colonorum cruentis
Damna riget lacrymosa riuis.
Surgemus? an nos distinet aurea
Mensæ supellex? quos manet (heu dolor!)
Hæc mensa conuiuas? is auro
Nempe bibat, cui dulcè ferrum est.

Nervum

Neruum recusis in pretium scyphis
 Bello paremus. quæ malè per vias
 Sparsit platearum, tuendis
 Hæc eadem neget arca muris?
 Hæc munerati, nos potioribus
 Seruemus ausis. pectora non priùs
 Quàm vulnerantur scuta : frustra
 Exanimem tegit umbo dextram.
 Me prisca lætat fabula : crescere
 Per ipsa Lechum damna, sed heu! recens
 Ne me refellat fama, Lechum
 Damna suis cumulare damnis.

P A L I N O D I A

*ad Parodiam IOANNIS KOCHANOVVII,
 Cùm Victoria de Turcis parva venuntiaretur, ac
 paulò post STANISLAVS KONIECPOLIVS
 Exercituum Regni Poloniarum Duxtor Campe-
 stris Scythas prosperis prælijs fudisset.*

O D E V I.

Æ Terna laudum nec violabilis
 Polone merces ; sanguine Concanos
 Pacem redemisse, & reuictam
 Vno Asiam Lybiamque bello.
 Extrema latè quæ rigido subest
 Europa cælo, cornua fregimus
 Lunæ, cui iustrat subactas
 Sol oriens moriensque terras.
 Io triumphæ : Lechiadæ Duces
 Egere præ se signa fugacium
 Latè Gelonorum, Polonis
 Non iterùm reditura campis.
 Pars iussa pacis viuere legibus,
 Pars fœderatâ cedere Daciâ :
 Io : Corallorum Polonis
 Signa ducum micuere templis.
 Gens quæ niuali deuia Caucaaso,
 Vndasque terrasque & dubium manu
 Concussit orbem; non decoro
 Anteijs sua fata tergo.
 Nocturna quondam sic humili meant
 Sub astra gressu degeneres lupi,

102 MATH. CASIM. SARBIEVII

Si quando venantium tumultu
 Auia personuere iustra,
 Quantum cruenti pectoris & Gotho
 Dememus hosti, qui modò Liuonum
 Terras repentinâque cinctam
 Terruit obsidione Rigam!
 Sed ne secundis heu nimium pij
 Credamus armis : sæpè suum leuis
 Fortuna victorem reliquit;
 Et medios secuit triumphos
 Contemptus hostis. sic Lacedæmonum,
 Sic bellicosi mœnia Romuli
 Creuere contemptu, & perennes
 Gentibus imposuere frænos.
 Dat ira vires quæ tumido dolet
 Ab hoste temni : sunt & inermibus
 Iræ columbis, sunt echinis,
 Sunt apibus sua tela paruis.
 Hic ipse qui nunc improbus æreas
 Tutum fluenti Danubio Getes
 Nectit catenas, cum secundis
 Podoliam populatus armis
 Spernet Lechæ robora dexteræ;
 Me vate, tinget sacrilegâ Lechos
 Ceruice mucrones. potenti
 Sic Nemesti, placitumque fatis.

AD CÆSAREM PAUSILIPPIVM.

*Diui Davidis Regis & Vatis Lyrica Poësi
 Latinam non esse parem.*

O D E V I I.

IEsse quisquis reddere carmina
 Audet, Latini pestine barbiti,
 Audet redordiri superbæ
 Turrigeras Babylonis arces.
 Quantum Poloni è vertice Carpati
 Ruptis inundat Vistula fontibus;
 Se fert, inexhaustusque tanto
 Isacius ruit ore Vates.
 Vt cumque Pastor duxit in auias
 Armenta valles, aut gelido super
 Iordane, muscosque Bethles,
 Aut liquidis Acaronis undis:

Dulci

Dulci renarrat carmine melleis
 Manasse retrò sæcla liquoribus,
 Viniq̄ue riuos, & vetustas
 Lacte nouo trepidasse ripas:
 Seu fortè miles belligeras lyrâ
 Transsumit hastas, & Superùm pio
 Scutumq̄ue loricamq̄ue Regi
 Induitur, femoriquè magnum
 Appendit ensem, qui malè pallida
 Vrat minaci sidera fulgure,
 Vrbesq̄ue Regesq̄ue, & tremendo
 Regna metat, populosq̄ue ferro:
 Seu Christianis grande nepotibus
 Euoluit æuum, huc adamantinis
 Decreta cæli fixa valuis;
 Siue hominum Superùmque Patrem
 Stellante mundi sistit in atrio,
 Cùm toruus alti nube superciliâ
 Dijudicandorum supremus
 Consilio stetit in Deorum.
 Illi & propinquus Terror in aureo,
 Et Fas, & Æqui strenua Veritas,
 Et Candor, assedère scamno,
 Et liquidæ sine nube Leges.
 Quis ducat æquo pectine futilem
 E luce pallam? quis sub ianthinâ
 Tentorio cæli sedentem,
 Quis rutilis diadema dicat
 Crinale stellis? quis memoret Deum
 Latè trahentem syrma per aureum
 Mundi pauimentum, sequaci
 Sidera conglomerare limbo?
 At quantus inter Niliacas chelyn
 Intendit vndas, cùm reducem Pharo
 Mosen, Erythræisq̄ue ducit
 Isacidum pia castra lymphis?
 Hinc ruptus atque hinc artificii lyrâ
 Pontus rigenti dissiliit freto, &
 Circùm pependerunt euntes
 Marmoreis maria alta muris.
 Vidère fratris te Deus æquora
 Vidère tonsis, & liquido pede
 Fugère: porrectas in altum
 Ipse timor glaciauit vndas,
 Et stare iussit, non humili sono
 Terrasq̄ue & ictos increpuit polos

110 MATH. CASIM. SARBIEVII

Armatus æther : hinc rubenti
 Fulgura dissilvère rimâ ;
 Interque crebræ verbera grandinis,
 Vndasque, flammisque, & trepidantium
 Duella ventorum, superbi
 Frænigeras Pharaonis alas,
 Currusque, & hastas, sanguineum mare
 Tam non inani nomine proruit
 Latè superfusum : cruentos
 Servat adhuc memor vnda fulcos,
 Tum verò victor quadrijugas super
 Sublimis auras se Deus extulit,
 Longeque frænatis tetendit
 Sacra Notis Zephyrisque lora.
 At læta circum flumina vitreis
 Plausère palmis, & velut arietes
 Succussa certatim supinis
 Culmina subsilière silvis,
 Hæc nos nec olim Sarmaticâ rudes
 Ausi Camœnâ : nec modò Dardanas
 Culti per arteis, fortiore,
 PAVSILIPPI, recinemus cæstro.
 Satis daturi, si Salomoniam
 Vitumque lenes tendere barbata,
 Castam Sunamitam, & pudicos
 Carmine sollicitamus ignes.

LAVS DANTISCI.

*Memoratur insignis Dantiscanorum de Classe
 Teutonicâ victoria, & fides erga Poloniæ
 regnum collaudatur.*

ODE VIII.

Q Væ puppis aut quis Pegasus vltimas
 Tibi dicatum carmen in insulas
 Portabit, ô sidus Borussæ
 Gentis, Hyperboreique latè
 Regina cæli; quæ vitrei super
 Sedisse felix margine Vistulæ,
 Terrasque liquentesque circum
 Oceani speculata campos,
 Iniecta septem fræna Trionibus.
 Doctâ relaxas & cohibes manu,
 Vtrumque pollens, siue tellus,
 Siue tuas tremas vnda leges?

Gazas tuorum non ego ciuium
 Canam profanus : non ego turribus
 Bulthim coronari, & trecentas
 Portubus aduigilare proras :
 Non, quòd Britannos nauiget, aut tuus
 Eoa remus verberet æquora :
 Non quòd tuis Ormusianæ
 Mercibus infremuere ripæ.
 Non, aut propinquas digna Palatia
 Æquare nubes, aut Superam canam
 Delubra, non imaginosis
 Atria conspicienda ceris.
 Olim reuidos consilio dolos
 Dicam PlauenI. cetera distuli
 Nondum ausus Amphion perennes
 Cantibus ædificare muros.
 Humana quidquid composuit manus,
 Humana rursus disijciet : iacet
 Ingens Alexandria, & altæ
 Mœnia procubuere Romæ.
 Natura cassos subruit æmulæ
 Artis labores. heu malè prouidi
 Casura mortales in altum
 Extruimus, colimusque, iisdem
 Mox obruendi! Troia premit Phrygas,
 Graios Mycænæ: sola Fides super
 Turrita terrarum sepulchra
 Euenit; & iacuisse gaudet,
 Quidquid caduco condidit omine
 Non sola virtus. oppida Ciuium
 Virtus tuetur, non ahena
 Claustra, Semiramidæe turres,
 Non sulphuratis feta tonitribus
 Tormenta, non arx clausa decemplicis
 Errore muri; sola diros
 Urbe Fides prohibebit hostes.
 Hac arte lato Teutonas æquore
 Vrbs magna fundis; quam neque callidum
 Perrupit anrum, nec dolosi
 Munera blanditiæque belli.
 Nam Fas, & Æqui prisca Seueritas,
 Simul potentium limina Ciuium
 Muniuit, & dona & repulsos
 Arma retrò retulere gressus.
 Mœstum locuto iam redeuntibus
 Signis Magistro; nunc ego (prò pudor!)

Ferar per Europen celebris
 Fabula, dedecorasse sacri
 Leges Gradiui, & degenerem dolo
 Armasse dextram, non ego (prò dolor)
 Ferro Borufforum nec auro
 Dedecores animos probavi;
 Vtrimque scœdus, classis in vltimam
 Disiecta Thulen, & profugæ rates
 Heu turpe vulgabunt Plauen
 Opprobrium: vice plus quaternâ
 Tentata nostris mœnia classibus
 Stetisse; & auri muneribus meas
 Ferrum regessisse in carinas,
 Non iterum reditura dona.
 Quem scœderatis nunc ego nuntium
 Mittam Sicambris? quos ego Teutonum
 Fastis recensebo triumphos?
 Quæ patriis spolia ampla fanis?
 Frustrâ pudendis Fama superstitem
 Narrat ruinis, ô ego naufragus
 Perisse dicar? donec alter
 Me melior puido triumphus
 Excuset orbi: si tamen hoc quoque
 Fortuna versâ iam negat orbitâ,
 Me vera non falso probrosam
 Naufragio Libitina condat.

A D R O M A M.

Eam bonarum artium nutricem esse.

O D E I X.

Secunda cælo Roma, perennia
 Quam iura dantem quadriiugo vehit
 Hinc Africa Europeque supplex,
 Inde Asia Americæque curru,
 Olim cruentis non sine præliis
 Frænare terras aspera, nunc potens
 Pacis sacramento quietæ
 Belligeras cohibere genteis.
 Nec omne terram prospicit vndique
 Cælum, nec omnis parturit omnia
 Tellus, & in magnis relucet
 Discolor ingeniis venustas.
 Te mite cælum, te genius loci,
 Et quæ bonorum copia plurimo

Se fundit è cornu, colendis
 Moribus ingenioque blandana
 Fecere matrem, non tibi nubilæ
 Mentis, sed album quæ generosius
 Bibere solem, sunt aperto
 Pectora candidiora cælo :
 Verique pugna, & niuei vigil
 Pubes Honesti : fulgurat indoles
 Vultuque, cultuque, & fideli
 Non dubius sedet ore Candor.
 Sunt & benignæ quæ bona pectoris
 Ornant Camœnæ, non veteres ego
 Vates, & ignotos amico
 Carmine sollicitabo maneis :
 Testis mearum viuida BENECII
 Thalia laudum : testis amœnior
 Argenteis GALLVTIORVM
 Barbitos insonuisse neruis,
 Testis feroci qui premit impetu
 Papiniani prælia pectinis
 DONATVS : heu testis Tragœdi
 Postuma Calliope STEPHOMI,
 Diuesque STRADÆ cultus, & integer
 GVINISIANVS candor, & aurei
 Lepos PETRVCII; aut qui Latino
 Dulcè fluit GODEFRIDVS ore.
 Quamquam nec armis desit idonea
 Campoque pubes : & tibi Thracium
 Depræliaturos Tyrannum
 Magnanimos Latium nepotes
 Cultuque & almis educat artibus;
 Qui regna Cypri, qui Rhodon afferant
 Armis, Palæstinosque colleis,
 Et Solymi iuga parricidæ.
 Vidi Latinas, vidi ego, ludicro
 Latè phalangas feruere prælio,
 Primi rudimentum Gradiui,
 Dum Ligurum Allobrogumque quondam
 VRBANVS acres non sine numine
 Componit iras, cum fera militum
 Ferrara vicinum quietis
 Eridanum monet esse ripis.
 Heu quanta bello robora ! non mihi
 Indictus olim vixeris, altiùs
 TORQUATE fraternâ sonari
 Dignæ lyrâ, Comitum propago

174 MATH. CASIM. SARBIEVI
TORQUATE Regum. te Latiis grauem
Bohemus armis, te validum leues

Sensere Daci, tu perempti

Non humilis socius BVQVOI,

Tunc Vaticano primus in agmine

Pugnam docebas: qualis adhuc rudem

Chiron Achillem, qualis alto

Æmona Protefilaus Æmo.

Dicent COLVMNAS qui grauioribus

Dicent Camœnis edomitum mare, &

Opima Naupacti trophæa, &

Aufonio pia bella ponto.

Non & sonandus non geminus pari

VR SINVS æstro? sed bene credidit

Imbelle plectrum, non pharetram,

Autabilem mihi Phœbus arcum.

AD Q. DELLIUM.

*Non tam populari exemplo, quàm potius rationis
ductu vitam esse instituendam.*

O D E X.

DELLI, si populo duce

Vitæ degenerem carpimus orbitam,

Erramus; procul arduis

Virtus se nimium seposuit iugis.

Illuc quod via tritior,

Hoc est certa minus. Longus inuelli

Error nescitur ordine:

Et mores populum, non ratio trahit.

Casu viuitur; & viam

Non metam premimus, quæ præeuntium

Per vestigia ciuium

Infanzæ strepitus plebis, & improbæ

Voces inuidiæ vocant.

Exemplis trahimur, & trahimus retrò;

Soli nemo sibi est malus.

Nulli vita sua est: dum vaga postero

Turbam turba premit gradu,

Sunt primi exitio sæpè sequentibus.

Me Parnassus & integer

Plebeiis Helicon cœtibus eripit

Sublimem: vnde vagantium

Errores animorum, & malè desidis

Vulgi

Vulgi damna patent, iuuat
 Ex alto intrepidum colle iacentia
 Despectare pericula, &
 Cautum non propriis viuere casibus.

AD SIGISMVNDVM LÆTVM.

*Gloria inanis despicientiam & silentium
 commendat.*

ODE XI.

LÆTE, quid cassis sequimur fugacem
 Gloriam telis? fugit illa Mauri
 More, vel Parthi, regeritque ab ipso
 Vulnera tergo.

Hospes vnus negat esse tecti
 Garrulus vulgi fauor: hinc inani
 Aure rumores legit, inde veris
 Falsa remiscet.

Hinc velut nidum positurus hæsit,
 Mox vbi vano vacuum tumultu
 Pectus illudit, tacitis in altum
 Subsilis alis,

Vera laus sciri fugit. ipse pulcher
 Se sua Titan prohibet videri
 Luce: qui totus potuit latere,
 Maior habetur.

Qui premit sacram taciturnitate
 Pectoris gazam; bene non silenti
 Tutus in vulgo, bene suspicaci
 Regnat in aula.

Præterit mutas bene cymba ripas;
 Quæ simul raucis strepuere iaxis,
 In latus cautam sapiens memento
 Auertere proram.

AD IANVM LIBINIUM.

Solitudinem suam excusat.

ODE XII.

Q Vid me latentem sub tenuilare
 Dudum morerur, càm mihi ciuium
 Amica certatim patefcant
 Atria, sxpè rogas LIBINI.

116 MATH. CASIM. SARBIEVI

Me plenus, extra quid cupiam ? meo
In memetipsum clausus ab officio,
In se recedentis reuiso

Scenam animi, vacuumque lustro
Vitz theatrum, sollicitus mei
Spectator, an quæ fabula prodij
Matura procedam, & supremo
Numinis excipienda plausu.

Omnes recenset Numen, & approbat,
Vel culpât actus: quo mea iudice
Si scena non laxè peracta est,
Sim populo sine teste felix.

Odi loquacis compita gloriæ
Plebeia: quam cum fama fauentibus

Euexit auris, sæpè misso
Inuidiæ stimolata telo,

Aut inuidentiùm territa vocibus,
Parùm obstinatis & malè fortibus

Dimittit alis. illa nudam
Plangit humum, lacerosque saxis

Affligit artus. Me meliùs regat
Priuata virtus, & popularia

Numquam volaturum per ora
Celet iners sine laude tectum.

Semota laudem si meruit, vetat
Audire virtus. tutiùs inuidi

Longinqua miramur: propinquis
Læuus amat comes ire Liuor.

AD CÆSAREM PAVSILIPPIVM.

Aduersa constanti animo ferenda esse.

ODE XIII.

SI quæ flent mala lugubres
Auferrent oculi, Sidoniis ego
Mercarer benè lacrymas

Gemmis, aut teretum merce monilium,
At, ceu rore seges viret,

Sic crescunt riguis tristia fletibus.
Urget lacryma lacrymam;

Fecundusque sui se numerat Dolor.
Quem fortuna semel virum

Vdo degenerem lumine viderit,
Illum sæpè ferit; mala

Terrentur tacito fata silentio.

Ne te, ne tua fleueris

Quæ tu, care, vocas, PAUSILIPi, mala,
Quam pellunt lacrymæ, fouent

Sortem: dura negant cedere mollibus.

Siccas si videat genas,

Duræ cedit hebes fors patientiæ.

AD CRISPVM LÆVINIUM.

Rogatus cur sepe per viam caneret, respondet.

ODE XIV.

CVM meam nullis humeros onustus

Sarcinis tecum patram reuiso

Lætus, & paruo mihi cumque diues

Canto viator,

Tu files mœstum: tibi cura Musas

Demit, & multi graue pondus auri,

Quæque te quondam malefida rerum

Turba relinquet.

Diues est qui nil habet; illa tantum

Quæ potest certâ retinere dextrâ,

Seque fert secum, vaga quò migrare

Iussit egestas.

Quid mihi, qui nil cupiam, deesse

Possit? umbrosi placet vna Pindi

Vallis: ô sacrum nemus, ô iocosæ

Rura Camœnz!

Quæ meos poscet via cumque gressus.

Delphici mecum, mea regna, colles

Itis, & fessum comitante circum-

sistitis umbrâ.

Me Gothus sæuis religet catenis,

Me Scythes captum rapiat, solutâ

Mente vobiscum potero tremendos

Vilere Reges.

AD MVNATIUM.

Nihil in rebus humanis non radio plenum esse.

ODE XV.

NIL est, MVNATI, nil, iterum cauam,

Mortale, nil est, immedicabilis

Immunè tædâ. Clarus olim

Sol proavis atauisque nobis,

118 MATH. CASIM. SARBIEVI
 Parùm salubris, nec maculâ reus
 Damnatur vnâ: quidquid in arduo
 Immortale mortales Olympo
 Vidimus, inuidiæ caducâ
 Fuscamus umbrâ, non placet incolis
 Qui sol auitis exoritur iugis;
 Aut prisca quæ dudum paternam
 Luna ferit radiis fenestram.
 Cælo quotannis, & patriis leues
 Migramus aruis; hunc tepidæ vocant
 Brumæ Batauorum; huic aprici
 Aufoniæ placuere soles.
 Frustrâ; fideles si dominum retrò
 Morbi sequuntur, nec tacitus Dolor
 Absistit, aut Veiente curru,
 Aut Venetâ comes ire cymbâ.
 Tandemque nobis exsulibus placent
 Relicta. certam cui posuit domum
 Virtus, huic numquam paternæ
 Fumus erit lacrymosus aulæ.
 Virtus agresti diues in otio
 Sese ipsa claudit finibus in suis
 Plerumque, & infonti quietum
 In paleâ folium reclinat.

AD EQVITES POLONOS.

*Illos quàm maximè campestribus pralijs
idoneos esse.*

ODE XVI.

NEc Lechus neque Lechicis
 Proles ille fuit nata nepotibus,
 Primus qui docuit suis
 Vrbes Sarmatiæ fidere machinis.
 Campestris benè Sarmatæ
 Campo bella gerunt: sub Ioue libero
 Natam militis indolem
 Frustrâ belligero clauditis otio;
 Arctis oppida mœnibus
 Virtutem cohibent, dum malè fortibus
 Addunt consiliis moram, &
 Crescentes hebetant Martis adoras.
 Sic non vincimus, vt diu
 Vincamur, miseri, ni vetet exteri

Campestris manus auxili
 Hostem quassa diu cingere mœnia;
 Aut vis viuida ciuium
 Rumpentis nebulam more tonitru
 Clauso proruat oppido,
 Et murum solido pectore suppleat.
 Agrestes meliùs feræ,
 Quarum non vacuis iurgia sub iugis,
 Sed plano generosior
 Campo pugna calet: prodit inertibus
 Antris impavidus leo,
 Hostem conspicuis sternere collibus.
 Aër ingenuis patet
 In pugnas aquilis, mollibus euolat.
 Nidis, cum violentior
 Visis accipiter pugnat oloribus.
 Quid nos picta leonibus
 Frustrâ parma tegit? cur Iouis alitem
 Aut cur accipitrem cauo
 Gestemus clypeo, si malè Martiæ
 Respondet nota dexteræ,
 Nec pulso resonat gloria pectori?
 Quòd si non vacuum genus
 Iactamus timidi, cur fugimus sacrum
 Immiscere periculis
 Cælo teste caput, non sine stemmate?
 Magno magna ruant loco,
 Aut vincant, videat sol meliùs mori
 Quos nasci benè viderat,
 Et laudis spatium mors habeat suæ.
 Hac virtute Chaber vagum
 Sub consanguineæ iura Poloniæ
 Iussit ire Borysthenem,
 Captiuique super marginibus Salæ,
 Et Silesidos Oderæ,
 Metas imperio fixit ahenas,
 Quà certo pede gloriam
 Stantem non stabilis præfluere liquor.
 Nos fœdam Lare patrio
 Ætatem tegimus, solliciti parùm,
 Quàm vicinus aret Gothus,
 Vel quàm frugiferæ rura Podoliæ
 Creber diripiat Scythes:
 At non & madidi sub iubar Hesper
 Inter pocula nescij
 Noctem sanguineo ducere iurgio.

Quodd si prima senes hiems

Admouit tepido cum pueris foco,
Patrum dicere prælia

Hauſto non humiles hiſtoricæ mero,
Fecundam ſclerum pij

Ætatem querimur, quam noua poſteram
Deturpauit inertia.

Fruſtrâ : ſi poſitis mox eadem patres
Inter pocula liberis

Flemus, quæ miſeri ſæcula fecimus.

A D V I O L A M.

*Kalendis Maij quotannis Pueri I E S U
caput coronaturus.*

O D E X V I I.

A Vrora veris, puniceæ recens
Regina campi, cinge mei precor

Frontem puelli : cur ſub auro

Paruulus heu grauiſuſque gemmis,

Aut ſub prementis ſidere purpuræ

Laboret? ô cui pauperies mei

Regnum dicauit; neſte ſertum,

Neſte meo diadema Regi.

Paruo coronat munere ſe Deus

Plerumque; ſi quæ paupere dat manu

Dives voluntas : dona magnis

Parua animo placuere magno.

A D R O S A M.

*Quotannis Kalendis Iunij D. Virginis
caput coronaturus.*

O D E X V I I I.

S Iderum ſacros imitata vultus

Quid lateſ dudum roſa? delicatum

Effer è terris caput, ô repentis

Filia cæli.

Tam tibi nubes fugiunt aquoſæ,

Quas fugant albis Zephyri quadrigis,

Tam tibi mulcet Boream iocantis

Aura Fauoni.

Surge, qui natam deceat capilli

Mitte ſcitari : nihil heu profanæ

Debeas

Debas fronti, nimiùm seueri
 Stemma pudoris.
Parce plebeios redimire crineis,
Te decent arx : tibi colligenda
Virginis latè coma per sequaceis
 Fluctuat auras.

AD IESVM OPT. MAX.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

*Indica mihi quem diligit anima mea, ubi
pascas, ubi cubes in meridie.*

O D E XIX.

Dicebas abiens : Sponsa vale; simul
Viciſti liquidis nubila paſſibus.
Longam ducis, I E S V,
 In deſideriis moram.
Ardet iam medio ſumma dies polo,
Iam parcit ſegeti meſſor, & algidas
Paſtor cum grege valleis,
 Et piæ volucres petunt.
At te quæ tacitis diſtinet otiis
O I E S V regio? quis mihi te locus
 Cæcis incidet umbris,
 Aut ſpiſſâ nemorum comâ?
Scirem, quo iaceas ceſpite languidus,
Quis ventus gracili præſſet anhelitu,
 Quis riuus tibi grato
 Somnum prætereat ſono;
Ah! ne te nimio murmure ſuſcitant,
Noſtræ diluerent flumina lacrymæ,
 Et ſuſpiria crudis
 Miſcerentur Eteſiis.

AD DIVAM VIRGINEM

CARMEN VOTIVVM.

O D E XX.

Regina terris non humili Deum
Enixa partu, cui vigiles comam
Flammæ coronauère, & albo
 Sidera circumiære gyro;

Vt cumque viles respicis aureâ
 E nube terras, lenior excipe
 Non antè testudo locutis
 Quæ mea cumque sonat Camœnis,
 Me torua circum mugiat horrido
 Malea ponto, me fera sorbeat
 Charybdis; enantem per ipsas
 Eripiet tua dextra mortuis.
 Importuosi seu iubar æquoris
 Audire gaudes, seu Pelagi Pharos,
 Seu certa tu mauis vocari
 Ambiguus Cynosura nautis:
 Seu nauis olim credita naufragum
 Seruasse scelum, cum scelerum Pater
 Vltor superfusæ Gigantum
 Obrueret genus omne celo:
 Me pestilenti Sirius halitu
 Afflet; caducum tu benè proteges
 Vmbra clientem, seu comanti
 Dulcè vires Terebinthus auro,
 Seu celsa gaudes Cedrus in arduo
 Nutare Sina, seu Libano super
 Cupressus, aut latè Cadanis
 Populus aspicienda campis.
 Dicam & minoris carmine barbati
 Inter seueras nobile Liliū
 Florere spinas, & comantem
 Flore Deo tremuisse Virgam,
 Cingat fremensim me globus hostium,
 Dicere denso Exercitus agmine
 Alas, & æqualem reducis
 Cornibus explicuisse campum;
 Dicere virgo Turris, eburnea
 Dicere Turris, quam nec aheneus
 Perrumpat imber, nec ruinam
 Flamma graui meditata plumbo,
 Quod si canoro carminis alite
 Indis morantem Musa cubilibus
 Hortetur exire, & nigrantes
 Luce nouâ reparare terras;
 Non & benignis respuis auribus
 Aurora dici: surgis & integro
 Nunc Luna vultu, nunc Eo
 Cynthius inueheris triumpho.
 Quocumque gaudes nomine, me tuum
 Tuere Mater; si mihi per tuas,

O Virgo, non immunis aras
Mica salit, Cilicesque nimbi.

Hic Vaticanis non sine laureis
Appendo functum carmine barbitum, &
Olim Polonorum trophæa
Sollicitam cecinisse buxum.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

*En dilectus meus loquitur mihi : Surge, propera
amica mea, columba mea, formosa mea, &
veni. Tam enim hiems transiit, imber abiit,
& recessit : flores apparuerunt in terrâ nostrâ,
tempus putationis aduenit : vox turturis audita
est in terrâ nostrâ : ficus protulit grossos suos :
vinee florentes dederunt odorem suum. Surge,
amica mea, speciosa mea, & veni.*

O D E XXI.

F Allor? an Elysijs lœuâ de parte Serenâ
Me mea vita vocat?
Surge soror, pulchris innectito lora columbis,
Pulchrior ipsa super
Scande rotas, Libaniq; leuem de vertice currum,
Has, age, flecte domos.
Ad tua decidui fugiunt vestigia nimbi,
Turbidus imber abit:
Ipsa sub innocuis mitescunt fulmina plantis,
Ipsa virescit hiems.
Interea sacris aperit se scena viretis,
Sub pedibusque tibi
Alterâ floret humus, alterque vagantia latè
Sidera pascit ager.
Hic etiam trepidi pendent è rupibus hœdi,
Præcipitesque capræ;
Hinnuleique suis, passim dum flumina tranant,
Luxuriantur aquis.
It leo cum pardo viridis de colle Saniri
Mitis vterque regi,
Cumque suo passim ludunt in montibus agno
Exsuperantque iuga.
Plurimus hos circum tacito pede labitur amnis,
Pumicibusque cauis
Per violas lapsæ, per decliues hyacinthos,
Exspatiantur aquæ.

Handwritten musical notation with two staves and a 'Lend' annotation.

Lenè fluunt riui, muscosis lenè susurrus
 Murmurat è scopulis.
 In vitreo pisces saliant hilares crystallo,
 Dulcè queruntur aues.
 Nec verò, si mœsta placent solatia, cælo
 Flebile murmur abest:
 Nam sibi dum vestro regemunt ex orbe palumbes,
 Huc sonus ille venit.
 Sic dum se viduo solatur carmine turtur,
 Gaudia nostra placent.
 Cetera non desunt. pronis vindemia pendet
 Officiosa botris.
 Hic etiam vulgò violas, albertia vulgò
 Ungue ligustra leges:
 Ipsa tibi, leti succos oblita priores,
 Mitia poma cadent:
 Ipsæ maturâ labentur ab arbore ficus,
 Percutientque sinum.
 Intereâ falcem vindemia nescit, aratrum
 Saucia nescit humus.
 Ipsæ sponte virent segetes, innoxius ipse
 Messibus albet ager.
 Præbent hospitium platani: præbet formosos
 Graminis herba toros.
 Cædua Panchæos sudant opobalsama nimbos,
 Et genialis odor
 Adspirat quoties, nutantibus hinc atque illinc
 Ingruit aura comis.
 Surge; quid indignos ducis per tædia soles?
 Surge, age, cara soror.
 Ecce tuis ipsæ iam circum fræna columbæ
 Ingemuère moris.
 Huc age, formosas formosior ipsa columbas
 Hospita flecte soror.

AD VIRGINEM MATREM.

*Quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa
 ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata.*

O D E X X I I.

Q Vando te dulci sine prole solam
 Miror, Eoo reducem cubili,
 Miror Auroram croceo rigantem
 Æthera nimbo.

Mater

Mater at nato simul adstitisti;
 Integram miror radiare Lunam,
 Ora debentem, radiosque & almo
 Lumina Soli.

Cinge maternis puerum lacertis:
 Sol eris; vel quæ vigil explicatis
 Siderum turmis Acies tonantem
 Circumit aulam.

A D C I C A D A M.

O D E XXIII.

O Quæ populeâ summa sedens comâ,
 Cæli roriferis ebria lacrymis,
 Et te voce, C I C A D A,
 Et mutum recreas nemus.

Post longas hiemes, dum nimiùm breuis
 Æstas se leuibus præcipitat rotis,
 Festinos, age, lento
 Soles excipe iurgio.

Vt se quæque dies attulit optima,
 Sic se quæque rapit: nulla fuit satis
 Vmquam longa voluptas,
 Longus sæpiùs est dolor.

A D D. VIRGINEM MATREM.

*Paan militaris POLONORVM, quem Diuus
 ADALBERTVS Archiepiscopus Gnesnensis
 POLONORVM Apostolus & Martyr con-
 scripsit, Regnoq; POLONIARVM testamento
 legauit.*

*Poloni acie explicatâ manum cum hoste collaturi
 populariter decantant. Petrus Skarga olim
 SIGISMVNDI III. Polonorum Regis Theo-
 logus in Vita D. ADALBERTI recensuit &
 explicuit. Auctor ex Polonico carmine in Lâ-
 tinum vertit.*

O D E XXIV.

D Tua per latas celebrata terras
 Cælibi Numen genuisse partu
 Mater & Virgo, genialis olim
 Libera noxx:

Dulcè

Dulcè ridentem populis Puellum
 Prome formosis bona Mater vlnis,
 Expiaturum populos manu de-
 mitte Puellum.

Apta dum nostris venit hora votis,
 Supplices audi, meliore mentes
 Erudi voto; sociâ Puellum

Voce precamur.

Integram nobis sine labe viram,
 Prosperam nobis sine clade mortem,
 CHRISTE, stellatasque MARIA Diudm
 Annue sedes.

Numinis natam tibi crede prolem,
 Qui pius credi cupis: ille multis
 Pressus ærumnis populos ab imo
 Eruit orco.

Ille non vmquam pereuntis æui
 Scripsit heredes; & inobsequentis
 Præsidem leti, cohibet seueræ
 Lege catenæ:

Ausus indignum tolerate letum,
 Sontis Adami memor. ille necdum
 Præuius ductor penetrarat alti
 Limina cæli,

Donec informi Deus è sepulchro
 Prodiit victor: benè iam supremo
 Afsides Adam folio perennis
 Hospes Olympi.

Nos tuam plebem sobolemque sanctis
 Adleges campis, vbi regna Diuûm
 Gaudij torrens & inundat almi
 Flumen amoris.

Saucium nobis latus & cruentas
 Ille plantarum manuumque plagas
 Sustinet: nobis medicos latus de-
 stillat in imbres.

Hoc fide concors animique maior
 Turba credamus; scelus eluisse;
 Et salutarem patuisse nobis

Vulnere CHRISTVM.

Ite, iam fœdam (monet hora) labem,
 Ite, mortales prohibete: magno
 Carmen & totam sine fraude mentem
 Impendite Regi.

Tutuâ, VIRGO, Sobolemque Regemque
 Ætheris, leni prece; ne malorum

Turbo per præceptis cumulosque sese
 Explicet omnes.

Siderum ciues, facilem precati
 Siderum Regem, referate cælum,
 Ciuibus terræ socialis olim
 Turba futuri.

Ille nos, IESV, locus, illa tecum
 Regna coniungant, vbi nos canentam
 Cælitum pridem vocat in beatam
 Exercitus aulam.

Sic erit; votis iteramus omnes,
 Sic erit, septem. bona verba læto
 Profer euentu Pater, & beatos
 Pande Penates.

DIALOGVS

PVERI IESV ET VIRG. MATRIS.
 CARMEN VOTIVVM.

Ex Cantici Canticor. I. IV. V. VI. & VII. Cap.

O D E X X V.

Puer. VIRGO fidereis pulchrior ignibus,
 Aurò fulgidior, lucidior vitro,
 Rubro gratior ostro,
 Albâ candidior rosâ.

Virgo. IESV purpureo clarior Hespero,
 Lunâ splendidior, Sole serenior,
 Vernis gratior aruis,
 Hibernâ niue purior.

Puer. Sic fulges oculis, vt geminus propè,
 Qui cum lusst agris fons Efeboniis,
 Clausum stare quieto
 Se miratur in otio.

Virgo. Sic lucet oculis, vt geminæ propè
 Lucent, seu fluuio, siue liquentibus
 Lotæ lacte columbæ
 Assedère canalibus.

Puer. Ornant ingenue colla tibi comæ,
 Lydis lota velut purpura fontibus,
 Summis aut Galaadi
 Declines capreæ iugis.

Virgo. Ambit pulchra tuas cæsaries genas,
 Qualis frondistis palma virot comis.

Qualis

2 / - - / - v v / - / - v v / - v v
 3 / - - / - v v / - / - v v / - v v
 4 / - - / - v v / - v v / - v v

Qualis coruus in ipsis
Plumarum tenebris nitet.

Puer. VIRGO lenè tuis verba fluunt labris,
Hyblæo veluti mella fluant fauo,
Aut demissa solutis
Errent flammea tæniis.

Virgo. IESV, dulcè tuis ora natant sonis,
Infuso veluti pocula cæcubo,
Aut humecta caducis
Gemment lilia roribus.

Puer. Mammæ sunt similes hinnuleis tuxæ,
Qui tondent teneris lilia moribus,
Dum se fessus anhelò
Inclinet senio dies.

Virgo. Certant NATE tuis vberibus hœri,
Botri, quos viridis parturit Cypros,
Aut quos educat almis
Engaddus viridariis.

Puer. Quisquis VIRGO tuas aspiciet genas,
Pœnis aspiciet mala rubentia
Ramis : cetera claudunt
Imò se bona pectore.

Virgo. Quisquis, NATE, tuis hæserit in genis,
Pictam dispositis artifici manu
Liliisque, rosisque,
Emirabitur aream.

Puer. Qui te non amat, est barbarior feris,
Pardis asperior, tigride sæuior,
Impacatior vr̄sis,
Iracundior anguibus.

Virgo. Qui te non amat, est marmore durior,
Saxis horridior, surdior æquore,
Inconstantior auris,
Immanfuetior ignibus.

A D A V R A M.

O D E X X V I.

A Vra, quam veris tepor & serenâ
Thraciæ vectant animæ quadrigâ,
Huc ades, quâ te vocat hospitali
Populus umbrâ.
Hic tibi liber Zephyrus comas per-
sultet & ramos, vagus hic supinas
Increpet frondes teneroque vexet
Gramina lusu,

Dum.

Dum per apricos reuoluta flores,
 Vitreæ somnum fuga suadet vndæ,
 Meque suspensamque comante perfla
 Barbiton alno.

Sic tibi cælum, lepidoque soles
 Rideant vultu : pede sic liquenti
 Ros tibi manet, tacitâque se sus-
 pendat in herbâ.

Sic tibi Seres Cilicesque campî
 Sospiti centum geminent odores:
 Sic adulantes violis rosarum
 Pecte capillos:

Sic meo chordas quatiante plectro
 Inter admissis digitos acutum
 Sibili ludas, lyrico comes Po-
 etria vati.

NOE VATICINIUM.

*Luxuriam præteriti, & Idololatriam futuræ
 sæculi dequeritur.*

O D E XXVII.

D Emersa latè sæcula cùm Noë
 Enauigaret, naufraga dicitur
 E puppe prospexisse regna,
 Et malè iam pelago latenteis
 Fleuisse terras : Sæcula, sæcula
 Libido fœdis mergit amoribus;
 Totoque restinguendus orbis
 Oceano, simul omnis vno
 Peccauit igni, Scilicet impiis
 Polluta Regum limina nuptiis
 Spectante frustra Sole possent
 Stare diu? Pudor, heu! nefasque
 Nascentis æui, turpis amor, nihil
 Intaminatum liquit : & innocens
 Natura deformis nocenti
 Supplicium graue pendit vsu,
 Incesta fœdi fecimus omnia,
 Et digna perdi. Marmoreis vbi
 Vrbes coronatæ Colossis?
 Aut vbi turrigeræ potentium
 Arces Gigantum? queis, modò liberi,
 Festo choreas agmine plausimus;

Delphines insultant plateis,
 Et vacuas spatiosa cete
 Ludunt per aulas, ac thalamos pigræ
 Pressere phocæ: defluit illito
 Aurum lacunari, & refixæ
 Ad pelagus rediêre gemmæ.
 Tam nec vetustis sculpta scientiis
 Famosa moles perstat, & aureis
 Inscripta maiorum sepulchris
 Funditus occubere saxa.
 Ingens egestas, & simul omnium
 Iactura rerum, flagitium, Dei
 Cultuque delubrisque & aris,
 Heu miserum malè nudat orbem!
 Tam iamque coget sæcula proprium
 Nescire Numen: nec scelerum graue
 Pensare permittet nepotes
 Supplicium, simul omne ripas
 Habebit æquor, rursus & inclyta
 Tellus in herbam surget, & aureus
 Titan inaurabit recenti
 Arua die, populisque magnus
 Crebrescet orbis. non eadem fluet
 Ætas, & auro deterius diem
 Procudet argentum, ac sonoro
 Belligerum gemet ære tempus:
 Tandemque ferro ixcula corruent.
 Et, qui malorum summus apex, Del
 Oblita me rerum parentem
 Sacrilego colet igne tellus:
 Falsumque numen (pro pudor!) impio
 Narrabor orbi, ceu veteri Chao
 Hac puppe discreuisse, & omnem
 Naufragio recreasse mundum:
 Mox stare terras, currere flumina,
 Frondere silvas, arua virescere
 Iussisse paulatim, & nitentis
 Frugibus explicuisse campos.
 Me Bactra Cælum, me Babylon Iouem,
 Me Susa Solem, me Pharij suum
 Dicent Osyrim, me bifrontem
 Ausonix colet ora Ianum.
 At, ô potenti qui regis æthera
 Terresque sceptro; verte, Pater, Pater,
 Vndaque terrasque & trifulcum
 In caput hoc iaculare telum,

Fœdusque iam nunc stragibus obruar
 Labantis æui : barbaricis ego
 Solus superuiuam pudenda
 Materies titulusque sacris ?

AD DIVINAM SAPIENTIAM.

*Cum noui è Germaniâ , Galliâ , Italiâque
 motus bellici nuntiarentur.*

ODE XXVIII.

O Mens quæ stabili fata regis vice,
 Ut nos pulchra tui seria consilii,
 An te nostra vicissim
 Delectent, age, ludicra ?
 Nam tu cum variâ spargis opes manu,
 Effusas lepidò non sine iurgio
 Raptamus, puerorum
 Sparsas turba velut nuces.
 Hic cum sceptrâ capit, frangit; hic antequam
 Gestet, fracta videt. Fluctuat, heu! miser,
 Alternâque potentum
 Mundus diripitur manu.
 Punctum est, fors auidis quod secat ensibus.
 Inter tot populos. hoc precor vnicum
 Pauper : Secum auidi dum
 Pugnant, tecum ego rideam.

AD EQVITES POLONOS

Anno M. D C. XXX.

ODE XXIX.

Q Vos fera gignent sæcula posteros
 Narrabo vates. stemmata patriis
 Delete ne ceris, Quirites,
 Egrediis geminanda factis.
 Olim minorum. si quid aui rudes
 Inominatâ gessimus alite,
 Reducet in laudem, nepotum
 Auspicio meliore virtus.
 Non scuta frustra, non galeas decent
 Gryphesque pardi que, atque leonibus.
 Vexilla nequidquam, & chimæris
 Sarmaticæ micuere parmæ.

132 MATH. CASIM. SARBIE VII
 Quis ille ductor Balthida Lechicis
 Incendit armis? quod iuuenum recens
 Examen Arctoum Polonis
 Increpat Oceanum sub armis?
 Iamque & minaces bella fremunt Gothi,
 Hinc Martis, atque hinc rupta tonitruis
 Immugit vnda. iam propinquæ
 Prælia conseruere proræ.
 Prò! quantus armis in mediâ quoque
 Formosus irâ, quantus in arduum
 Assurgit ensem, quantus hastâ
 Per Gothicas iuuenis phalangas
 Exultat? O lux, ô veterum recens
 Sidus Iagellonum, ô patriæ Pater,
 Primasque bellantis per vndas
 Sarmatiz Cynosura salue.
 Turrita saxis se tibi Suecia
 Murisque pandit: iam tibi patrij
 Cultus, & heroes reuinxit
 Laurigerum diadema crines,
 Jam Vilna latè, iam veteris Craci
 Festo plateæ carmine personant:
 Tu Typhis alter, tu seuerus
 Belligero dare fræna ponto,
 Princeps agrestes, & nimum diu
 Terræ tenaces Martis adoras
 Latum refudisti per æquor,
 Ausus humo pelagoque magna
 Miscere nomen. te niueis super
 Attollet altum Fama curulibus,
 Quà vesper atque Aurora sacrum
 Purpureo lauit amne crinem.
 Hæc tum madenti vespere, Sarmatæ,
 Canenda seris bella nepotibus
 Bis terque sub noctem lyræque, &
 Nisouis iterate neruis.
 Cras aut biremem, aut rursus equum citâ
 Scandetis. Eheu! quæ noua barbaris
 Effusa tempestas ab oris
 Fulminat? agricolasque latè
 Camposque, frugesque, & pecorum procul
 Armenta vasto proruit impetu?
 Impunè, pro pudor! Polonas
 Thracia depopuletur vrbes?
 At ô vitorum quisquis amicior
 Marti, citato scande ratem pede;

Quà pontus & neglecta Thracum
 Claustra vocant, vacuæque turres,
 Perrumpe muros, dirue mœnia,
 Inuade portas, sterne solo domos:
 Heu! sterne Byzanti pudendis
 Tempia diu famulata sacris.
 Io triumphel Sarmata Bosporo
 Et belluosæ fræna Propontidi
 Iniecit, Eoumque seris
 Imperium reparauit armis.
 At vos secundâ tempora Milites
 Umbrate lauru, dum gemino super
 Procedit Arctous triumpho
 Victor, Agenoreumque retrâ
 Frontis minorem, & compedibus grauem
 Ducit tyrannum; dicite consono
 Vtrimque plausu: Tu tuorum,
 Tu patriæ Pater, atque Casar.
 Post hæc auito Pax bona parieti
 Suspendet enses; & patrias nouæ
 Narrabit ad tædas maritæ
 Emeritus sua bella coniux,
 Mox & quod atrâ Mars rapuit manu,
 Castæ reponent prole puerperæ;
 Nouique reptabunt per arcus,
 Scuta per & galeas nepotes,
 Iam nunc proterui, nunc etiam truces
 Ad sæua ferri fulgura: sed diu
 Neglecta pacabunt iuuentam
 Otia, Palladijque ludi.
 Suâ quietus quisque sub arbore
 Cœnam pudici cum sociâ tori,
 Gnatisque, prosterne propinquo
 Pocula prætereunte riuo.
 Non aut malarum iurgia litium
 Empiûsve iudex, sed bona veritas
 Componet iras, aut iocosi
 Vina super epulasque amici.
 Non spes honorum, non studium lucrî,
 Cogent potentem visere curiam,
 Tractusque longinquos viarum,
 Et viduos numerare menses.
 Quem manè siccum prima dies domo
 Dimittet, illum sera dies domum
 Potum reducet, & maritæ
 Excipient sine lite cœnæ.

334 MATH. CASIM. SARBIEVI

Mox ad paterni ruris amœnior
 Surget labores: siue suas leo
 Æstiuus ad messes vocabit,
 Siue redux ad aratra taurus,
 Sed ipsa messis spontè fidelibus
 Insurgit agris; non segetem graues
 Vrent auenæ, non feraces
 Suget iners paliurus agros:
 Sed alba rubris lilia cum rosis
 Canxque nardi flantibus annuent
 Hinc inde ventis; atque in omnî
 Alta Ceres fluitabit aruo.
 Tunc ipsa labens æthere Faustitas
 Passim per vrbes nectet & oppida
 Lætas Napæarum choreas,
 Quam niueus Pudor, & solutis
 Per colla passim Simplicitas comis,
 Rerumque plenis Copia cornibus
 Priscoque gauisæ sequentur
 Naiades Dryadesque cantu.
 Hæc vera dicar tunc ego præscius
 Dixisse vates: tunc mea carmina
 Discenda grandæui parentes
 Virginibus puerisque dicent.
 Frustrâ: nam in urnâ surdus & immemor
 Iacebo puluis, me tamen integræ
 Lauri coronabunt iacentem, &
 Circùm hederæ violæque serpent.

AD IANVSSIVM SKVMINVM
 TISZKIEWICIVM
 PALATINVM TROCENSEM.

Cum BARBARAE NARVSZEWICIAE
 coniugi carissime iusta persolueret.

O D E XXX.

SI tibi pollicitum numen, si fata fuissent,
 Æternos fore coniugis annos;
 Iure per assiduos, Procerum fortissime, fletus
 Ereptam quærerere, IANVSSI,
 Quem Pietas, quæ non moueat non tristi bus umquã
 Anx animi concussa procellis, Et

A - u u / - u u / - u u / - u u / - u u / - u u
 2 - u u / - u u / - u u / - u u / - u u

Et Pudor, & proni niueo de pectore sensus,
 Et regina Modestia morum,
 Aut bona sedulitas, aut non incauta futuræ
 Præfagæ solertia mentis?
 Prouida sed longum magnis virtutibus æuum
 Non audent promittere Fata:
 Nec possunt, si quæ maturauère, profanis
 Astra diu committere terris.
 Nunc adeò parces longis onerare querelis
 Deposita repetentia magnam,
 Ingentes animi gazas, & robur, & aureo
 Incoctum benè pectus honesto.
 Sic Tanaquil, sic quæ cunctantem Claudia rexis
 Virgineâ ceruice Cybellen,
 Quæque maritali successit Thessala fato,
 Et Latiis vaga Clœlia ripis;
 Ante diem raptæ viuunt post funera, vatum
 Perpetuos in carmine fastos.
 Illa quidem non si surdos ad carmina Manes
 Orpheâ testudine vincam,
 Eductas adamante fores, & ahenea rumpat
 Elysij pomœria muri,
 Reddaturque tibi. Stat nulli ianua voto,
 Nullis exorata Poëtis.
 Sunt tamen exiles insigni in limine rimæ
 Quæ possint arcana videri,
 Hæc ego, si nullos fallunt in somnia manes,
 Aut vidi aut vidisse putau
 Errantem campo in magno, quem gemmea circum
 Perspicuis stant mœnia portis:
 Auro prata virent; arbor crinitur in aurum;
 Crispantur violaria gemmis,
 Quæ nec Apellæus liquor, nec pulchra trigonæ
 Assimulent mendacia vitri.
 Centum ibi formosis in vallibus Heroïnæ
 Æternum Præna frequentant.
 Stant virides campo stellæ, madidisque corusca
 Conniuent sibi sidera flammis.
 Illa inter medias paruo comitata nepote
 Et roseo viuacior ore,
 Ibat ouans, grandemque sibi, grandemque nepoti
 Nectebat de flore coronam.
 Cetera me vetuit magni caligo sereni
 Mortali percurrere visu.
 Nec tu plura velis. satis est, cui fata dederunt
 Æternis mutasse caduca.

AD PHILIDIVM MARABOTINVM.

O D E X X X I.

Vides vt altum fluminis otium
 Rerum quietâ ludit imagine,
 Solemque lunamque & sereno
 Pieta refert simulaera cælo.
 Talem seueræ lege modestiæ
 Componementem: seu caput horridis
 Fortuna circumfultat vndis,
 Seu placidâ tibi mulect aurâ,
 Innube semper rideat aureo
 Pectus Sereno: quò melius sacros
 Dei que Naturæ que vultus
 Non dubiis imitetur vmbriis.
 Pulchrum est quietâ mente volatili
 Instare Vero, nec trepido gradu
 Vrgere Naturam, nec inter
 Ambiguas fluitare caussas:
 Sed mente fixâ ducere liquidos
 Rerum colores, & capitis sacrâ
 Ab arce prospectare Verum, &
 Fixa suis sua rebus ora.
 Frustrâ proteruis fræna damus feris,
 Si nulla nostræ fræna proteruix
 Aptamus. excussere cælo
 Non vacui Phaëtonta fræno,
 Sed lege, currus. qui refugit sui
 Rex esse, regni nesciet exteri:
 Quicumque dat sibi, regendo
 Ille potest dare iura mundo.
 Vt mentis almo cuncta premas sinu,
 Ipsum seueris te preme legibus:
 Sic tu probis solers minister
 Consiliis, ego fidus auctor.

AD ALBERTVM TVRSCIVM.

De suis somnijs & lyricis.

O D E X X X I I.

TVRSCI, seu breuior mihi
 Seu pernox oculos composuit sopor,
 Pennas Somnia læuibus
 Affigunt humeris; iamque virentia

Lætus

Lætus prata superuolo,
 Quâ se cumque nouum mollè tumentibus
 Campis explicuit nemus,
 Herbosæque patet scena superbix:
 Mox & nubibus altior,
 Mistus flumineis ales oloribus,
 Viuos despicio lacus,
 Et dulci volucrem carmine mentior.
 Tam tunc nubila, iam mihi
 Blandis dissiliunt fulmina cantibus;
 Et quæ plurima circuit
 Collum, puniceâ vincior Iride.
 Idem iam vigil, & meus,
 Non ingrata simul somnia dispulsi,
 Cùm ter mobilibus lyram
 Percussi digitis, immemor & ducis
 Nil sectator Horatij,
 Sublimis liquidum nitor in aëra;
 Et nunc littora, nunc vagas
 Siccis traiiciens passibus insulas,
 Nil mortale mei gero, &
 Iam nil sollicito debeo ponderi.
 TVRSOI, sæpè tamen mones,
 Olim ne veteri clarior Icaro
 Veris fabula casibus
 Mutem Parrhasij nomina Balthici,
 Frustrâ: nam memor Icarj,
 Addo stultitiæ consilium breui:
 Nam, seu dormio, me torus;
 Seu scribo, stabili sella tenet situ.

AD D. VIRGINEM MATREM.

*Cùm in inclytâ Vilmensi Societatis IESV Aca-
 demiâ Curriculo Philosophiæ finem imponeret,
 scholasticam prælecturus Theologiam.*

ODE XXXIII.

ET iam quietis anchora puppibus
 Littus momordit. soluite carbasa,
 Proramque, malumque, & virenti
 Remigium religate lauru.
 O cui frequentî plurima supplicat
 Stagira portus; si tibi consona
 Respondet ex omni iuuentus
 Turre, Palæmonijque flammis

Risere montes; si tibi peruigil
 Depræliantùm exercitus ignium
 Hinc pugnat atque hinc, atque aliena
 Puluereo tonat ore moles:
 Emancipatis adde clientibus
 Gratam laborum, nec vacuam tui,
 O VIRGO, pubem; siue castris
 Siue tibi famuletur aris.

AD QUINTIVM TIBERINVM.

ODE XXXIV.

Duitem numquam, TIBERINE, dices,
 Cuius Eois potiora glebis
 Rura, Fortunæ sine fæce pulcher
 Riuus inaurat;
 Quem per insignis geniale ceras
 Stemma clarauit; vaga quem per vrbes
 Quem per & gentes radiante vexit
 Gloria curru.
 Pauper est, qui se caret; & superbè
 Ipse se librans, sua rura latam
 Addit in lancem, socioque fallens.
 Pondus in auro,
 Ceteris paruus, sibi magnus vni,
 Ipse se nescit, pretioque falsæ
 Plebis attollit, propriaque se mi-
 ratur in vmbra.
 Splendidam verâ sine luce gazam,
 Turgidum plenâ sine laude nomen
 Mitte; te solo, TIBERINE, disces
 Esse beatus.

AD PAVLVM COSLOVIVM.

ODE XXXV.

Iam pridem tepido veris anhelitu
 Afflarunt reduces arua Fauonij;
 Iam se florida vernis
 Pingunt prata coloribus:
 Stratus frugiferis Vilia puppibus
 Grato præterabit rura silentio,
 Quamuis proximus omni
 Collis personet alite;
 Quamuis & viridi pastor ab aggere
 Dicat gramincâ carmina fistulâ,

Et qui nauita debet
 Plenis otia carbasis.
 Æquas Palladiis, PAVLLE, laboribus
 Interpone vices. Cras simul aureo
 Sol arriferit ore
 Summorum iuga montium,
 Scandemus viridis terga Luciscij,
 Quà celsâ tegitur plurimus ilice,
 Et se prætereuntium
 Audit murmura fontium.
 Illinc è medio tota videbitur
 Nobis Vilna iugo; tota videbitur
 Quæ Vilnam sinuosis
 Ambient Vilia flexibus.
 Illinc picta procul quæ radiantibus
 Fulgent fana tholis, & geminam super
 Despectabimus arcem,
 Magni regna Palæmonis.
 Vt longo faciles Pacis in otio
 Se tollunt populi! nam tria tertio
 Surrexêre sub anno
 Priscis templa Quiritibus;
 Et quâ conspicuis se Gediminia
 Iactant saxa iugis, & Capitolium,
 Et quæ testa superbis
 Intran nubila turribus.
 Auget magna, Quies: exiguus labor
 In maius modico prouenit otio.
 Hinc & terga virentium
 Latè prospice collium.
 Quæ nunc mobilibus nutat Etesis,
 Segni cana stetit sub niue populus:
 Qui nunc defluit, altâ
 Hæsit sub glacie latex:
 Qui nunc purpureis floret ager rosis,
 Immoto sterilis deliquit gelu:
 Verno quæ strepit ales,
 Hiberno tacuit die.
 Ergo rumpe moras, & solidum graui
 Curz deme diem. quem tibi candidus
 Spondet vesper, & albis
 Cras Horz reuehent equis.

140 MATH. CASIM. SARBIEVII
ADEQVITES POLONOS ET LITHVANOS.

Amphion, seu Ciuitas bene ordinata.

ODE XXXVI.

EXteros mores prohibete pulchrâ
Lege, Thebani; patriasque leges
Et pios ritus, & auita gnatos

Sacra docete.

Templa Fas sanctum, Fora iustret Æquum;
Veritas, & Pax, & Amor per omnes
Ambulet vicos: scelus omne castâ

Exulet vrbe.

Nullus est murus sceleri, per altas
Vrbium turres, triplicesque portas
Pœna perrupit. Vigilant in omnes

Fulmina culpas.

Concolor Vero Dolus, & superba
Exulet regni sitis, & cupido
Desidis lucri, tacitoque segnis

Copia luxu.

Publicos discat geminare census
Sæua paupertas; & in arma ferrum
Sit satis. raptò malè pugnat olim

Miles in auro.

Siue res bellis agitanda, siue
Pace; collatas sociate vires.

Alta centenis meliùs recumbunt

Templa columnis:

Inter errantem scopulos carinam

Certiùs plures docuere stellæ:

Fortiùs proram gemino reuincit

Anchora morsu.

Gliscit æterno sociale nexu

Robur. arcanas opulentiorum

Ira per rixas agitata magnas

Eruit vrbeis.

Hæc vbi dulci modulante neruo

Dixit Amphion; ter eunte fluctu

Substitit Dirce, ter opaca mouit

Terga Cytheron.

Saxa reperunt, scopuli que, circum

Deuio campos periêre saltu,

Et nemus, pronusque silex ab alto

Monte cucurrit.

At simul Vates tacuit; per omnem
 Barbaræ rupes coiêre murum, &
 Septies clausæ steterunt ahenò
 Cardine Thebæ.

AD IOANNEM PALMIUM.

*Ex Ioannis Cochani Poëtarum Polonorum
 Principis Lib. II. Oda XX.*

*Cum Regni Poloniarum Ordines positis ad Vistu-
 lam castris STEPHANVM I. Regem
 Poloniae dicerent.*

ODE XXXVII.

PALMI, futuri Regis inutileis
 Omitte curas. Dudum adamantino
 Cui fata subscripsêre libro
 Sarmatici diadema regni,
 Non Auster illum, non Boreæ domus,
 Non limen Euri, non Zephyri dabit.
 Rex est, POLONI; quem potenti
 Rex Superûm iubet esse voto.
 Hic ipse (quamquam se propior daret
 In regna Princeps) miserat extero
 A sole Regem, qui relictâ
 Vela retrò citò ferret aulâ.
 Quò vana pulchræ nomina gloriæ?
 Quò pidius auro miles, & inclyti
 Celsêre Gascones? Inani
 Spes tumidæ crepuêre vento.
 Fortuna naucis, & dubias agit
 Fortuna pugnâs. hæc popularibus
 Vt cumque se miscet cateruis,
 Ambigui regit ora vulgi.
 Absiste verbis. Nos medio procul
 Campo coronam figimus arduâ
 In rupe. Rex esto, priore
 Quisquis emet sibi Regna cursa.

AD LIBERTATEM.

*Cum VLADISLAUS IV. maximis ad Vistu-
 lam Comitij Rex Polonia renuntiaretur.*

ODE XXXVIII.

NAm quæ reuifas limina dulcius
 Mauortiarum maxima gentium
 Regina

142 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Regina LIBERTAS, Polono
 Orbe magis, Litauisq̄ue campis?
 O prouidentis filia Consilij,
 O Faustitatis mater, & orij
 Beata nutrix, ô Polonæ
 Primus honos columenq̄ue gentis,
 Quæ sita multo sanguine gloria,
 Reperta multo! Regibus altior,
 Ipsâq̄ue Maiestate maior,
 Et Patrix melior Magistra
 Felicitatis! leniter attrahe
 Frenos, & imâ nube super lenem
 Suspende currum; quâ refusus
 Vistuleas tibi propter vndas
 Hinc Lechus, atque hinc Littauus aureis
 Collucet armis, quâ tibi ciuium
 Tranquilla tempestas ouanteis
 Implet agros, prohibetq̄ue tota
 Latè videri. Non tibi sedimus
 Seruile vulgus: sed genus inelyti
 Mauortis, æternus Deorum
 Sanguis, Hyperboreoq̄ue clarus
 Ab vsque Lecho, legibus additum
 Optare Regem: fallere nescij
 Quemquam, nec inuidere nati,
 Extera nec metuisse sceptrâ,
 Suoq̄ue magni. Publica clarius
 Virtus per omnes emicuit gradus,
 Cùm magna libertatis vmbra
 Sceptrâ simul populumq̄ue textit,
 Tunc non coactis nobile viribus
 Omne obsoleto vitat in otio
 Latere robur; tunc aperto
 Ingenium volat omne campo,
 Ad vsque palmam: tunc faciles, neque
 Duri Quirites conspicuo palàm
 Parere Regi, per cruentum
 Laudis iter sequimur volentem
 Quacumque ducit. Sic gelidum caput
 Ausi niualis scandere Carpathi:
 Æmiquê victores nigrum cal-
 cauimus Æmonixq̄ue collum.
 Sic Thracis olim littora Bospori,
 Sparsumq̄ue latè terruimus Geten,
 Baltimq̄ue inaudacemq̄ue Cimbrum;
 Et spoliis Afix superbos

Numquam otiosi vincere Teutonas,
 Metas Poloni fiximus imperi, &
 Ternam Boleslai columnam
 Triplice protulimus tropæo.
 Præter triumphis-vecta Borysthenem
 Volgamque pubes, belligeri super
 Aras Alexandri, & Laponi
 Cæruleas Aquilonis arceis.
 Scit læuis Ister, scit vitreis vbi
 Iungit Bootes æquora pontibus,
 Frausque iam Mæotis arcu
 Sarmatici mala longa belli.
 Quo Rege terris pulchra Parentium
 Exempla Gnati reddimus? Annue
 O pulchra Libertas, & orbis
 Consilio trepidisque Regum
 Obsessa votis, dulce supercili
 Remitte pondus, quem tibi Maximus
 V R B A N V S, Augustusque gratâ
 Congeminat vice FERDINANDVS;
 Pro quo perorat mundus, & ipsa quem
 Gaudes rogari; regnet ab ultimo
 Primus S I G I S M V N D O, & vetusto
 Proximus à I A G E L O N E sanguis.
 Vt nulla possunt fallere præscios
 Futura vates! O hominum salus,
 O cura L A D I S L A E Diuûm,
 Lechiacæ dominator oræ
 Salue! secundis te Lechici Patres
 Et Martiorum castra Quiritium
 Regem salutauere votis:
 Iam galeis tibi nutat omnis
 Hastisque pubes: iam resonabiles
 Campi iocosâ vocis imagine
 Collesque certatim, & profundæ
 Plausibus intonuere siluæ.
 Ter visus omni se Pater Histula
 Mouisse ripâ: ter tibi frondeam
 Flexisse ceruicem, & reclinâ
 Carpathus attremuisse pinu.
 Qualem peracto sæcula te retro
 Debent Nouembri! iam tibi Gloria
 Bellique matorus Cupido
 Non humileis stimulauit iras,
 Quamquam recentis mulcet amœnior
 Caligo Regni, quantus in impium

141 MATH. CAS. SARB. LYRIC. LIB. IV.

Affurgis, absentemque vincis
 Consiliis animisque Moscum!
 Qualis minaci præfuris impetu,
 Et quantus iræ! siue acie leui
 Campos inundare, & repenti
 Mœnia terrificare bello;
 Deliberato seu calor incidat
 Pugnare ferro. Sic Iagelonidæ
 Ab hoste laudari cruentâ
 Et metui peperere dextrâ:
 Sic dum priores æquat auos Pater,
 Egit timeri fortis, & improbam
 Multauit, exhaustisque factis
 Inuidiam, soboli que tantum
 Maiora liquit, tu gemino potes
 Aui Patrisque nomine duplicem
 Miscere laudem: siue pacis,
 Siue grauis per acuta belli,
 Cùm læta poscent, consilij celer;
 Cùm mœsta rerum, strenuus ingenâ, &
 Immotus innixusque semper
 Ipse tibi, patiensque curæ,
 Rerum sub alto pondere rector
 Maiorque stabis. Sic tibi Sarmatæ,
 Sic fata iurauere, toto
 Sic Superi statuere cælo.

P. MATH. CAS. SARB. LYRIC. LIB. IV.

Heres auitæ laudis, & princeps caput
 Magnæque laus Oenotriæ.
 Circùm coruscis scena quercetis viret,
 Cælumque verrit frondibus,
 Suosque colles vestit, & patentibus
 Sese theatris explicat.
 Admota muris ponè Nympharum domus
 Aprica præbet littora:
 Ripamque Baccho iungit, & vallum propè
 Lentis flagellat fluctibus.
 Maiore nusquam stagna Neptuno sonant,
 Aut æstuantis Larij,
 Aut qui seверо tangit Albanus lacu
 Inenabilem Styga:
 Aut quæ procellis gaudet, & magno fremite
 Superba ponto Iulia:
 Nec maior vsquam spumat, & rupes truci
 Benacus assultat salo.
 Intonsa curuo monte circumstant iuga,
 Mitesque despectant aquas.
 Niuosus illinc terga Romanus mouet,
 Czloque diducit minas:
 Illinc caducis ilicem quassat comis
 Sublime Cymini caput:
 Crudumque Boream frangit impotentibus
 Depræliaturum Notis,
 Terrisque latè regnat, & cæli minis
 Opponit hibernum latus.
 Amica sternit interim lacum quies,
 Fluctusque fluctu nititur,
 Et ipsa secum pigra luctatur Thetis,
 Aquæque colludunt aquis:
 Quas vel carina, vel citata turgido
 Findit phaselus linteo:
 Pinnæque latè vitreum cogens pecus
 Volente lino truditur,
 Setæque piscem ducit, & raris procul
 Lacum coronat retibus.
 Hinc alta lucet diuitis Pollæ domus,
 Hinc pinguis Anguilaria:
 Trebonianas hinc amica vineas
 Vadosa plangunt æquora:
 Hinc delicati fundus Aureli niter,
 Lymphæ salutaris pater:
 Vndaque morbos arcet, & viuacibus
 Luem fluentis, cluit,

At quæ superbum fontibus nomen dedit,
 Suumque Flora marginem,
 Viuis perennes decidunt saxis aquæ,
 Camposque decursu lauant,
 Patremque longè Tybrin, & regem sonant,
 Romæque seruitum fluunt.
 Sincera circum regna naturæ nitent,
 Et artis immunes loci:
 Adhucque virgo sulcus, & montes adhuc
 Molleis inexperti manus,
 Meramque Bacchus Tethyn, & Bacchum Thetis,
 Et pinguis inuitat Ceres.
 Hinc ille lætus surgit, & tenacibus
 Inserpit vlmis Euius,
 Vdoque cornu turget, & fluentibus
 Crinem racemis impedit.
 Non Lesbos illi, non odorati magis
 Vineta rident Malsici,
 Aut quæ Falernis educata solibus
 Sublucet vix purpura.
 Sed nec Falisci glaream malit soli,
 Nec pinguis vber Rhætix;
 Nec flaua tantum culta felicitis Cypri,
 Graiame dilexit Rhodon:
 Quantum suis superbit, & sese suis
 Miratur in canalibus.
 Circum beatis imperat campis Ceres,
 Lateque rura possidet:
 Et arua flauo messium fluctu tument,
 Motuque culmorum natant.
 Innube rarus inquinat cælum vapor,
 Aut tensa nimbis vellera:
 Aut è Boreis bella ventorum plagis,
 Raucusque siluarum fragor
 Auditur vsquam: non proteruis insonans
 Exercitati Syrtibus,
 Euris & Austris contumaces Africi,
 Et perduellibus Notis.
 Tantum serenus Vesper, & tenerrima
 Etestarum flamina,
 Albi que soles, & serena lucidis
 Aspirat aura montibus:
 Puramque cælo prouehunt Horæ facem,
 Et Phœbus Horarum pater
 Peculiari luce colles irrigat,
 Pronaque perfundit die.

Ramis repentes ingruunt Fauonij
 Iocantis auræ sibilò,
 Et temperatis prouocant suspiriis,
 Lenique somnum murmure.
 At non loquaces Interim nidi tacere,
 Matresque nidorum vagæ.
 Sed aut maritis turtur in ramis gemit,
 Et saxa rumpit questibus,
 Aut læta latè cantibus mulcet loca
 Famosa pellex Thraciæ,
 Siluisque coram plorat, & crudelibus
 Accusat agris Terea :
 Quæcumque mœstæ vocibus dicunt aues,
 Respondet argutum nemus.
 Affatur alnum quercus, ornum populus,
 Affatur ilex ilicem,
 Et se vicissim collocuta redditis
 Arbusta solantur sonis.
 Huc ô Quiritum ductor, huc Oenotriæ
 O magne regnator plagæ
 IORDANE, tandem plenus Urbis & foris,
 Rerumque magnarum satur,
 Sepone curis temet, & domesticis
 Furare pectus otis.
 Hic vel tuarum lene tranabis vadum
 Opacus umbris arborum,
 Tuosque colleis inter, & tuas procul
 Perambulabis ilices :
 Vel cum Decembri campus, & primâ niue
 Vicina canescant iuga ;
 Nunc impeditas mollibus plagis feras,
 Siluamque præcinges metu :
 Nunc incitato capream rumpes equo,
 Teloque deprendes aprum ;
 Iactoque ceruos collocabis spiculo,
 Furesque terrebis lupos.
 Quod si Latinæ laus ALEXANDER plagæ,
 Sacræque sidus purpuræ,
 Tecum paterno feriabitur solo,
 Seseque curis eximet ;
 Tuique ciues, hospitesque ciuium
 Toto fruemur gaudio.

AD FONTEM SONAM,

in patrio fundo, dum Romam rediisset.

ODE II.

FONS innocenti lucidus magis vitro
 Purâque purior niue,
 Pagi voluptas, vna Nympharum fitis,
 Ocelle natalis foli,
 Longis viarum languidus laboribus
 Et mole curarum grauis
 Thuscis ab vsque gentibus redux, tibi
 Accline prosterne latus:
 Permite siccus, quâ potes, premi; cauâ
 Permite libari manu.
 Sic te quietum nulla perturbet pecus,
 Ramusve lapsus arbore:
 Sic dum loquaci prata garritu secas,
 Et lætus audiri salis;
 Assibilantes populetorum comæ
 Ingrata ponant murmura
 Tibi, lyræque Vatis: haud frustra sacer
 Nam si quid V R B A N V S probat,
 Olim fluenti lenè Blandulix nihil
 Aut Sirmioni debeas.

P A L I N O D I A

ad secundam libri Epodon Odam

Q. HORATII FLACCI,

Beatus ille qui procul negotiis.

L A V S O T I I R E L I G I O S I .

*Cum amœnam Collegij Societatis IESV Vil-
 nensis Nemecina villam per Sextileis Ferias
 inuiseret.*

ODE III.

AT ille, FLACCÉ, nunc eris beator,
 Qui mole curarum procul
 Paterna liquit rura, litigantium
 Solutus omni iurgio;
 Nec solis æstum frugibus timet suis,
 Nec sidus hiberni Iouis,
 Rixasque vitat & scelestæ curiæ
 Rapacioris limina.

Ergo aut profanis hætenus negotiis
 Amissa plorat sidera ;
 Aut in reductâ sede dispersum gregem
 Errantis animi colligit,
 Postquam beatæ lucra conscientiæ
 Quadrante librauit suo.
 Idem, propinquâ nocte, stellatas vigil
 Cùm vesper accendit faces,
 Vt gaudet immortale mirari iubar,
 Terrâque maiores globos,
 Et per cadenteis intueri lacrymas
 Rimosa lucis atria,
 Quæ CHRISTE tecum, VIRGO quæ tecû colat
 Perennis heres sæculi !
 Voluuntur aureis interim stellæ rotis,
 Pigramque linquunt exulem,
 Per ora cuius vberes eunt aquæ,
 Somnos quod auertat graueis.
 At quando lotum Gangis aut Indi fretis
 Iam Phœbus attollit caput,
 Mentis profundus & sui totus minor
 Irata flectit Numina:
 Vel cùm sereno fulserit dies Ioue,
 Aprilibusque feriis,
 Assueta cælo lumina, in terras vocat,
 Lateque prospectum iacit,
 Camposque lustrat, & relucentem suâ
 Miratur in scenâ D E V M.
 En omnis, inquit, herba non morantibus
 In astra iustatur comis:
 Semota cælo lacrymantur, & piis
 Liqueuntur arua fletibus:
 Ligustra canis, & rosæ rubentibus
 Repunt in auras brachiis;
 Astrisque panda nescio quid pallido
 Loquuntur ore lilia,
 Et serò blandis ingemunt suspiriis,
 Et manè rorant lacrymis.
 Egone solus, solus in terris piger
 Tenace figor pondere?
 Sic & propinquas allocutus arbores,
 Et multa coram fontibus
 Rinisque fatus, quærit auctorem D E V M
 Formosa per vestigia.
 Quod si leuandas mentis in curas vigil
 Ruris suburbanæ domus,

Quales Lucifci, vel Nemecini Lares,
 Vdumve Besdani nemus
 Rudeis adornet rusticâ mensas dape
 Siccos sub Augusti dies ;
 Tam tunc sub ipsum limen, aut domesticâ
 Lenis sub umbrâ populi,
 Exspectat omnis hospitem suum penus,
 Et concha sinceri salis,
 Pressique meta lactis, & purus calix,
 Et hospitalis amphora,
 Et fraga, raris verna quæ dumis legit,
 Iucunda panis præmia.
 Non me scari tunc, non Lucrinorum grauis
 Sagina mulorum iuuet :
 Sed cereus palumbus, aut turtur niger,
 Aut anser amnis accola,
 Et eruditam quæ fugit gulam faba,
 Lætumque, nec simplex olus,
 Et quæ suprema colligetur, ac graui
 Patella nil debet foro.
 Posthæc vel inter læta quercetis iuga,
 Vel inter amneis iuuerit
 Vitare tristes post meridiem Notos
 Sub æsculo vel ilice ;
 Nigrumve littus, aut opaca lubricis
 Tranare stagna linitibus,
 Iactaque fruge ludibundum ducere
 Tremente piscem lineâ.
 Remugit ingens interim tauris nemus,
 Umbrosa balant flumina ;
 Et aut in antris garriunt acanthides
 Aut in rubis lusciniæ.
 Hinc per rubeta pastor errantes capras
 Vocante cogit fistulâ :
 Illinc herili messor è campo redux
 Alterna plaudit carmina,
 Et pressa sectos plaustra per sulcos gemunt
 Ruptura ruris horrea.
 At nec tacemus ponè confidentium
 Dulcis manus sodalium ;
 Nec inficetâ sermo differtur morâ,
 Sed innocentibus iocis,
 Multoque tinctus, sed verecundo sale,
 Innoxium trahit diem.
 Hæc si videret fænerator Alphius,
 Olim futurus rusticus,

152 MATH. CASIM. SARBIEVII
Quam collocarat Idibus pecuniam,
Nollet Kalendis ponere.

DE PVERO IESV
in VIRGINIS MATRIS sinu.
ODE IV.

A Memus, an Massilus, aut nostris riget
Alpinus in venis silex?
Amemus, en ut pronus è Matris sinu
In nostra pendet oscula;
Qualis seuera vel Gelonorum puer
Mollire possset pectora!
Ut lumen oris, ut reidentes genas,
Ut bina frontis sidera,
Niuesque colli, quasque puras & tener
Titan inaurauit comas,
Eburneasque tendit in collum manus!
Ut annuit totus rapit!
Ut hospitali vagit admitti sinu,
Stringique brachiis rogat!
Amemus; aut si non amare possumus,
Repentè possimus mori.

*Ad pedes CHRISTI in cruce morientis
Auctor prouolutus.*

ODE V.

Hinc ut recedam, non trucidis ferri minæ,
Non nudus ensium timor,
Vnquam reuellent à tuâ IESV cruce
Hoc multa fleturum caput.
Me teque tellus inter & cælum ruat,
Versique tempestas maris,
Mixtusque flammis nimbus, & ter igneis
Caducus aër imbribus:
Iacebo fixum pondus, & certum mori,
Suique non vsquam ferens;
Tuosque clauos & tuas amantibus
Ligabo plantas brachiis.
At tu sereno, nam potes, vultu tuum
Tuere, IESV, supplicem:
Et hoc, Patri quem reddis, haud euanido
Me stringe paullùm spiritu,

C A R.

CARMEN SÆCVLARE

DIVINÆ SAPIENTIÆ,

in anno seculari M. DC. XXV.

*Cum VRBANVS VIII. Pont. Opt. Max.
portam auream aperiret.*

*In gratiam PAULI FRIGERII Romani,
publicè de Philosophiâ disputaturi.*

O D E VI.

Diva terrarum pelagique præses,
Dicta sublustris habitare nubes
Inter, & latè cohibere pictis

Sidera frænis,

Patris æternas imitata flammæ,
Pura sinceri soboles Sereni,
Mentis arcanum iubar, & coruscæ

Filia lucis;

Par Patri naturæ sine matre Numen,
Candor aspecti sine nube Veri,
Ingeni proles, genialis almi

Pectoris ardor;

O sacer mundi lepor, ô decoræ
Fabra naturæ facies, paternæ
Mentis exemplum, liquidi serenus

Luminis imber;

Patris interpretæ, similisque vocæ
Nata secundo Genitoris ore,
Vena virtutum, generosa pulchræ

Mater honesti;

Ante formosi vaga regna cæli
Prima natales habuisse cunas,
Ante vagitus & anhela parui

Murmura ponti;

Antè quàm Phœbi celerisque Lunæ
Vesper alternos reuocaret ortus,
Antè quàm montes, & opaca staret

Montibus arbor;

Antè quàm tellus, & aquosa Tethys
Regna disseptâ sociaret undâ,
Et cauas circum sonuere fluctu

Littora cautes;

& S

Cæli

Cœlibi Patris generata partu,
 Cœlibi Patris generanda partu,
 Lumen, & verum semel elocuti

Copia Veri;

Tu quater nexis elementa nodis
 Molliter firmas, & iniqua magnæ
 Belia naturæ premis, & quaternæ
 Iurgia causæ.

Tu tuos causis imitata vultus
 Diuidis toto simulacra mundo,
 Numinis formam studiosa vili
 Effingere limo.

Cùm Pater sacro redimiret igni
 Siderum crines, tenerumque Solem,
 Et rudes Lunæ radios honesto
 Comeret auro;

Pondus, & Leges; faciemque rebus
 Ipsa fingebas: variaque rerum
 Te penes Normæ, Numerique, & Ars, &
 Lucidus Ordo.

Tu vagas zonâ cohibente stellas
 Ausa nascentem religare Phœbum;
 Ausa nascentem nebularum amictu
 Inuolueret terram.

Cresce, dicebas, spatiosa cresce,
 Fertilis frugum pecorisque tellus:
 Hinc iugis, illinc medijs dehiscant
 Vallibus agri.

Cresce, dicebas: simul ipsa mersum
 Erigit ponto caput, & refusis
 Hinc aquis, illinc steterunt aborti
 Collibus agri,

Quæ simul multâ tibi risit herbâ,
 Lxtior celsas reparare sedes,
 Arduum molita tholum volantis
 Nube columnæ,

Diceris vastos equitasse supra
 Nerei campos celer, & curules
 Africi pennas super, & iugalis
 Terga Fauoni:

Rursus obliquo redeunte gyro
 Ille per fluctus, tibi navis ipsa;
 Ille per campos, tibi currus, aptis
 Ipsa quadrigis:

Docta sublimes peragrare tractus,
 Docta terrestres referare vestes,

Orbis obscœnum chaos, & latentis
Ultima mundi.

Clara te Lunæ stupuêretempla
Sospitem flammis iterare plantam,
Inter & nimbos & acuta sicci
Regna Promethei.

Ad tuos lenis venit Aura frœnos:
Hinc & hinc Ignes, patiensque lori
Pontus, & tractas sine fraude Tellus
Audit habenas.

Te Dies, & Nox, & Hiems, & Æstas,
Ver, & Autumnus, properique Menses,
Et leues Horæ, rapidoque cingunt
Sœcula passu.

Te vehit claro Cynosura plaustro,
Te nec iratâ mare sistit vndâ, aut
Pertinax Euri furor, aut inelu-
ctabilis Austri:

Nec minax Cauri Zephyrique frater,
Cum truces iram fruit inter imbres,
Aut freto pulsum Boream vadosâ
Oppugnat arenâ.

Te renascentis videt ora Phœbi,
Quæ vel excusso glomerata fluctu
Lora, vel currum pelago cadentem
Audit Ibero;

Quæque deuexo tegit astra nimbo,
Quæque sublimis speculatur Vrsæ
Hispidas arces, & inhospitalis
Frigora brumæ.

Iamque mortales simulata cultus
Inter humanas manifesta turmas,
Barbaram gaudes lepido cateruam
Ducere ludo:

Inter & cœtus, solidamque plebem
Libero gestis volitare gressu, &
Ire per vicos, populi que densas
Ire per vrbes:

Vtilis morum, placideque fortis
Certa permisi dare iura Recti, &
Siderum solers, patrioque mentem
Didita cœlo.

Qualis umbrosâ Libanitis aurâ
Cedrus, aut læto cyparissus amni,
Qualis attollit caput è Cadanis
Silua viretis;

Qualis Eois rosa regnat hortis,
 Aut Idumæis opulenta baccis
 Palma, quam præterfugientis humor
 Educat vndæ :

Vere tu vincis veniente flores,
 Vincis Autumno remeante vites :
 Vincis & succos, & odora Medi
 Vulnera trunci :

Myrrheas vincis lacrymas, & vdos
 Balsami rores, & ineuolutos
 Cinnami libros, volucremque ficcâ
 Corticis auram.

Pampinus multâ tibi cedit vuâ,
 Cedit effusis terrebinthus vmbriis,
 Ver & Autumnus simul os decoris
 Extulit aruis.

Sceptra te circum, Trabæque, & altæ
 Turba fortunæ, famuli que retrò
 Nimbus argenti fluit & frementum
 Vulgus honorum.

Prona te longè coluere regna,
 Et per insignes gradientem & imos,
 Et minas Regum super, ac Tyrannorum
 Ardua colla, &

Pauperum cœtus, humerosque vulgî
 Ire sublimem. Tibi lætus Afer,
 Et pedum Maurus minor, & supinis
 Sarmata palmis

Scuta deponunt. Tibi China nuper,
 China non notæ dominator actæ,
 Et ferox Iapon, & Arabs Latinis
 Accidit aris.

Commodet raucus tibi sinistra Nilus,
 Te sonet pulsus Arimaspus armis,
 Te Lyci poter, vitrei que dicat
 Civis Enipei.

Prodigus laudes tibi fundat Ister
 Ostiis septem; tibi manet ingens
 Tibris, immensaque vehat sonorum
 Mole tributum.

Tuque neglectas miserata gentes,
 Nuper, heu ! sædis malè pulsa rixis,
 Cassa bellorum refer, heu ! pudendis
 Otia teras :

Si tuam votis veneramur urbem
 Omnis Europe, Latiumque supplex

Prona certatim tulimus quaternis
 Oscula portis.
 Pelle vesanas, Dea, pelle cædes,
 Quæque vicinis agitata pugnis
 Bella durauêre sonora crudo
 Sæcula ferro.
 Neu nimis nostris inimica culpis
 Oderis cerni: dominamque Romam
 Nubium curru super, & niuosis
 Vise quadrigis.

A Q V I L Æ R A D I V I L I Æ

Nuptialis Pompa.

A D P R Æ S V L E M V I L N E N S E M

Dithyrambus.

O D E V I I.

S Vrge Musa nuptiales
 Æmulata voce plausus,
 Per feracis arua Vilnæ
 Quære flores, carpe frondes:
 Carminumque mille fœta
 Vere pulchro einge, pulchro rore sparge tempora.
 Parce nunc Horatiano
 Alligare verba nodo:
 Parce: molliora blandi
 Quære pleetra Claudiani;
 Mitte bella, differ arma,
 Hospitisque Dithyrambi voce Vilnam persona.
 R A D I V I L Æ stemma ceræ
 Alitem Iouis ministrum,
 Qui per auras, qui per ignes,
 Mille gyros, mille tractus
 Kemiges fatigat alas,
 Barbiteque Carminumque voce, cælo deuoca.
 Ales armiger Tonantis,
 Blande fulminum satelles,
 Mitis ignium Tyranne,
 Nubiumque turbinumque
 Linque serus officinas,
 Carpe frondes, & paterno sterne nidum stemmati.
 Carpe flores, quos maritis
 Parturiuit A L B A campis:
 Carpe frondes, quas paternâ

Educauit vnda Chroni :
 Quæ vel addibere Vilnam,
 Vel propinqui lene murmur audiere Vilæ.
 It volantis aura prati,
 Nexilis florum procella
 Pingit Euros , & remisti
 Liliis pluunt acanthi:
 Ludibundi veris imber
 Spargit arua, spargit vrbes, tecta spargit urbium,
 Ille nubium viator
 Pulcher ales , vt virentem
 Nube diuidit pruinam!
 Proque grandinum molesto
 Deicit ligustra nimbo,
 Et roseta pro rubenti rubra iacet fulmine,
 Iacet herbas, quas iocantis
 Ludit inter ira venti,
 Quas adhuc seueriore
 Ore bruma non momordit,
 Sed Fauonius tepenti
 Fouit ore, fouit vdis Æolus suspiriis,
 Ite bella, quæ cruentis
 Ira colligat catenis,
 Perque viua regna Floræ
 Nuptialis insolenti
 Vere frondeat Nouember;
 Quæ maritus alba calcat, quæ marita lilia,
 Æstuantis arua ponti
 Vexet innocenter Eurus,
 Ad fugacis agmen vndæ
 Ter quater reuerberatis
 Aura rideat cachinnis;
 Ludicri fluenta persent sibilis Etesis,
 Magne Præsul, quæ profano
 Ominamur ore vates
 Auspicata verba, Sacro
 Omineris ore Præsul,
 Littaux sidus coronæ,
 Littauri lumen Senatus, sol **VVOLLOVVV**
CIADVM.
 Sit perennis ille torrens
 Illa vena iugis auri,
 Eloquentis ille linguæ
 Annis irriget Senatum:
 Architecta gratiarum
 Illa longum verba pronis imperent Quiritibus.
Publica

Quà scelerum duxêre viæ ruat ignis; & vnâ
 Hinc se Sicano Balthis impingat mari:
 Inde Caledonium sese committat Ibero,
 Euxinus illinc Adriæ iungat latus.
 Æmus & ignotæ lateant sub fluctibus Alpes;
 Mœotis altum mergat Atlantis caput.
 Omnia sint vnus magnarum campus aquarum,
 Nullique latam limites signent humum.
 Et maria & magni perdant sua nomina montes,
 Dum mergat omne Thetys humanum genus.
 At superi (nam vos & tunc mortalia tangent
 Perire nostrum sæpè non passos genus)
 Tunc aliquâ de gente pium seruate nepotem,
 (Sed ille gentis nesciat mores suæ)
 Deucalioneis iterùm qui credulus vndis,
 Ingens in vnâ sæculum seruet trabe.
 Nam simul agglomerans sese super Amphitrite
 Humana terris eluet vestigia,
 Iam parcente Deo, iam subsidentibus Euris,
 Iam se refuso temperante Nereo,
 Incipient summi paulatim emergere montes,
 Rarosque primùm margines æquor pati:
 Illicet ex omni rupes assurgere ponto,
 Terrasque circum curua lunari freta:
 Tunc, vagus oblitus vbi sol respexerit agros,
 Nouis aprica floribus pingi iuga:
 Tunc raræ circum campis nutare cupressi,
 Tunc omne lætâ fronde vestiri nemus:
 Iamque suas Inter decurrere flumina valleis,
 Et arua puris murmurare fontibus.
 Protinus ex vnâ redeuntia sæcula puppi
 Latè patentés orbis implebunt plagas;
 Et virideis ripas ac molle sedentia latè
 Ramalibus vireta distinguunt casis.
 Sed tellus communis erit, sed nullus avaris
 Stabit colonis arbiter fundi lapis:
 In commune fluent sancti sine nomine fontes,
 Nascentur omni liberæ fruges agro.
 Tunc bona prospicient purgatas sidera terras,
 Tunc ægra nullo sole pallebit Ceres.
 Non Aquilo gracileis, non eruet Eurus aristas;
 Sed innocentes & calore languidi
 Mulcebunt violas, mulcebunt lilia soles,
 Omni que lenis annuet vento seges:
 Vina fluent vulgò riuis, felicia vulgò
 Per mira current lacteo fontes pede:

Sponte suâ dulces salient in pocula lymphæ,
 Sincerus & sœuire nescius liquor.
 Ergo suâ quiuis luxum non noscere mensâ,
 Suoque diues esse nec magno sciet.
 Nam neque marmoreas ingentia tecta columnas,
 Nec æreas delubra lassabunt trabes.
 Frondibus implicitæ textent pallatia siluæ,
 Aramque Diuis cespes aut saxum dabit.
 Sed pietas tunc maior erit, cum testibus astris
 Insons sub alto turba degemus Ioue.
 Aurea tunc vestis sanctum texisse pudorem,
 Tunc mollis ostro mensa muscosus lapis.
 Nectar erunt haustæ puris ex annibus vndæ,
 Lectæque ramis aut humo dapes erunt.
 Potus erit vicisse sitim; spectacula, coram
 Miscere sanctos simplici risu sales;
 Mox choreæ, mox iucundi per gramina ludî,
 Et lætus ac securus in turbâ pudor.
 Apra dabunt fessis virides umbracula rami,
 Herbosa molleis ripa præbebit toros.
 Non impendebunt placidis laquearia somnis,
 Sed alta mundi signa labentur super.
 Et vaga præbebunt pictæ spectacula noctes,
 Velox euntis scena dum transit poli,
 Interea tacitam non rumpent arma quietem,
 Raucique pulsus æris, aut murmur tubæ,
 Non dubias nauale nemus descendet in vndas,
 Non vlla puppes bella trans pontum vehent.
 Omnia pacis erunt: totum venatio ferrum,
 Et innocens telluris insumet labor.
 Et ne belligeris iterum graue cædibus aurum,
 Laboriosus eruat lucri furor;
 Ipsa sibi incumbens concussi pondere mundi
 Condet profanas altior tellus opes.
 Quò me dulcis agit longo dementia cantu?
 An & Poëtas sæculi rapit furor?
 Et nihil, aut tantum euerso promittere sæclo
 Acerba fati-vis & iratum finit?
 An lacrymas longo flendi corrupimus vsu,
 Et stultus ipsis ridet in malis dolor?
 Quidquid id est; tamen arma pij deponite Reges,
 Nudate primi publicum ferro latus:
 Primi animos, primi socias coniungite dextras,
 Et vester omneis alliget gentes amor.
 Pugna sit hæc tantum, iunctos concordibus aris
 Quis sanctiore Cælites voto colat;

152 MATH. CASIM. SARBIEVI
Quis meliùs priscas componat legibus vrbeis,
Quis æquiore temperet sceptrum manu:
Cuius pulsa priùs populos Astræa reuisat,
Tutoque pulset Veritas aulam pede.
Non placeat virtus pretio, non Curia censu,
Non infidelis septa Maieestas metu.
Iusa voluptati sanctum præscribat Honestum,
Piasque leges vttili Iustum ferat.
Sic olim quod Musa grauis promisit Horati,
Præstabit æuum certior Regum fides.

AD ILLVSTRISS. D. IANVSSIVM
SKVMINTYSKIEVICZ
PALATINVM TROCENSEM,
*Capitaneum Turborgensem, Nouonolensem,
Braslaiensem, &c.*

QVATVOR LEVCÆ
VIRGINIS MATRIS,
*seu publica ac solemnis ad Aedem diuæ
Virginis Matris Trocensem Processio.*

Prima leuca seu Ponari.

ODE IX.

I Mus? an frustra fugiente brumâ
Omnis Aprili via risit herbâ,
Et cauæ valles, viridique lucent
Arua sereno?
Imus. inscriptæ sinuosa Diuæ
Signa iam lenes rapuere venti;
Nî vetent rumpi, reuocentque tensi
Serica funes.
Interim piæis taciturna nusquam
Pompa sub signis fluat. Illa magni
Te MARIS STELLAM, dubiisque Virg^o
Sidus in vndis,
Illa nil sancti dubiam pudoris
Te canat Matrem, facilemque clausi

Ætheris

Ætheris portam. Tibi præpes alti
Ciuis Olympi

Hinc & hinc pressis reuerenter alis
Attulit pacem. Tibi magna pacem
Debeat tellus, melior reuersi
Nominis Eua.

Tu graues demes populo catenas,
Tu diem pulsus reuocabis umbris;
Tu bonis pelles mala, læta mœstis
Fata reduces.

Esse te magni populus sciemus
Numinis matrem, modò missa per te
Vota non umquam Deus obstinatâ
Respuat aure.

Mitis, & blandâ prece singularis
Virgo placari, scelerum solutos,
Et bonos flecti, vacuosque noxæ
Suggere sensus.

Integram nobis sine labe vitam,
Prosperam nobis sine clade mortem
Et sacros nati genitrix tueri
Annue vultus.

Hæc ter alterno modulata cantu
Turba, carpemus viridis Ponari
Roscidas valleis, & amœna præter
Arua-vehemur.

Secunda leuca seu Uaca.

O D E X.

P Rotinus, Virgo, tibi longa laudum
Pompa ducetur, vbi se recuruo
Collium flexu viridis reducie
Scena theatri.

Audient magnæ titulos parentis
Pinèi montes; Viliamque circum
Ter repercussæ recinet M A R I A M
Vocis imago.

Audient colles, & opaca longè
Colla submittent, trepidæque circum
Attremet pinus, humilique supplex
Populus umbrâ.

Sed priùs magnum triplici Tonantem
Voce placamus: placidumque Christi
Pectus, & nostris vacuam querelis
Flectimus aurem.

Inde ter sancto redeunte cantu
 Sancta clamaris : nemorumque rursus
 Murmur, & fractæ referet MARIAM
 Vocis imago.

Te suâ gestit genitrice Numen,
 Virginum Virgo ; genitrice gestis,
 Quisquis optatâ tibi cumque carus
 Vescitur aurâ.

Castâ tu pulchri genitrix amoris,
 Tu spei mater : tibi pictus almi
 Campus Edeni , facilisque vitæ
 Germinat arbor.

Tu domus Veri ; tibi certus vni
 Aureas æther referare valuas
 Gaudet : æterni geminant tibi sua
 spira colles.

O potens olim profugos tueri
 Ciuitas fontes, decus ô Sionis,
 O Dei præsens domus, ô repositi
 Fœderis arca!

Sive tu purum sine fraude vitrum
 Consulis formæ, reficisque vultus,
 Blanda seu tristis imitaris inter
 Lilia spinas ;

Sive præfago Gedeonis aruo
 Vellus haud vllò temeraris imbrî,
 Vda cum circum madido labore
 Arca celo ;

Seu negas circum crepitante flammâ
 Pulcher exuri rubus , & pauentes
 Increpas ramos , foliisque læto
 Ludis in igni.

Inde Iessæi solium nepotis,
 Virgo setoto tibi sternit auro :
 Hinc tibi surgit superas eburna
 Turris ad auras.

Te suas Virgo simulant refusa
 Mella per cellas ; & amœna serum
 Rura, quæ muris gelidique claudunt
 Fontibus horti.

Hic tibi surdas fuga lenis Euri
 Excitat trondeis, vbi purus vndæ
 Humor occultâ nemorum volutus
 Murmurat vmbra.

Hic cadens læui tibi lympa lapsu
 Præfluit vallis, & aperta prata

Inter, impellit violas perenni
 Aura cachinno.

Tot tibi Virgo bona liberali
 Defluunt cælo; tibi tanta terris
 Labitur semper renuente sisti
 Gratia riuo.

Tu polo missas pia cymba fruges
 Adæ longinquo vehis institori.
 Tu diem ducis, placidoque manè
 Lumine rides:

Qualis Eoos ubi tollit vndis
 Lucifer currus, roseisque loris
 Vndat, errantes per aquosa ludunt
 Cærule flammæ;

Qualis aut Phœbe radiante plenum
 Lucet argento: mare qualis intrat,
 Aut mari surgit rutilus diurno
 Phœbus in auro.

Qualè, dum puro taciturna cælo
 Siderum se fert acies, per omnes
 Ignium rimas nitidi reudent
 Atria cæli.

Quod tibi nomen pia Virgo summâ
 Voce dicemus? solium superni
 Audies Regis radiare magno
 Maius Olympo.

Quidquid es, quidquid bona mater esse
 Et cani gaudes, manibus remulce
 Quem manu gestas, puerumque nobis
 Flecte Tonantem.

Nos tuâ tutos prece seruet infans,
 Si tibi primæ geniale noxæ
 Crimen exemit, placidoque iussit
 Sidere nasci:

Si tulit vero puer ales ore,
 Te nulum cæli fore: si pudici
 Nil minor floribus genitrix seuerâ
 Lege piaris:

Si nihil terris, gelidive debes
 Legibus leti; choreasque Diuûm
 Inter & plausus, repetis sequaci
 Astra triumpho.

Ille qui leni pede pulsat altos
 Siderum campos, viridesque stellas,
 Lucis intensum iubar inter, inter
 Lilia ludit,

Agnus ; heu nostris onerata culpis
Colla reflectat, leuiterque moro
Ad preces cornu, misero quietem
Annuat orbi.

Hæc ter effati, pia signa campis
State, dicemus : pia signa campis
Protinus stabunt, gelidi secundum
Flumina Vacæ.

Signa clementi rapit aura flatu,
Nos labor curtæ dapis, ille mensam
Textili lino super, hic virenti
Cespite ponit.

Promitur simplex penus, & supino
Concha sinceri salis è canistro;
Faginus iuxta scyphus, innocentis
Arma Lyxi.

Sunt & antiquo quibus herba circum-
Fulget argento; positosque Vaca
Ponè crateras fugiente præter
Frigerat undâ.

Hinc dapes, illinc cyathos coronant
Sutiles herbæ; mihi Solis æstum
Eximet parcè cichorea sparso
Mitis oliuo.

Tertia leuca seu Vicus Galli.

O D E X I.

I Am vetat lentas properata mensas
Hora. surgamus : rapido ruit de-
cliuis è cælo, geminatque pronus,
Surgite, Vesper.

Surgimus, rursum tibi Virgo campis
Signa velluntur : tremebunda limbis,
Aura colludit, gracilisque tenfas
Diripit Auster.

Tum quibus parcâ dape non dolendæ
Vocis accessit bona pars; O alma
Numinis salue genitrix, fidelis
Turba canemus.

Dum suas debet lapidosa Vace
Viliæ lymphas ; tibi magna laudes
Mater & plausus & vitæque debet
Carmina ripâ.

Illa quæ circum geminis Getarum ;
Rura sederunt opulenta cliuis,

Sunt tibi bello monumenta parti,
 Diva, triumphi.

Quâ lyrâ, vel quo fatis ore dicam
 Ille captivos Litalis Gelonos,
 Inclytum prædæ decus, & trophæum
 Nobilis iræ?

Cùm ferox belli duce te Vitoldus
 Bis ter exegit gladium per omnem
 Victor Auroram, tumidiq̄ue fregit
 Cornua ponti.

Quantus ingentem clypei sub umbrâ
 Texit Europen, Afizq̄ue qua se-
 cumq̄ue tempestas daret atque ab omni ef-
 funderet Istro.

Rectus Eoam stetit in procellam,
 Qualis armatas hiemes, & omnem
 Sustinet Calpe Thetin, atque in expu-
 gnabilis obstat.

Quantus hinc lato metuendus atque hinc
 Limitem ferro secat, & decorâ
 Cæde formosus, mediâq̄ue laudum
 Pulcher in irâ

Ardet; hibernos velut inter imbres
 Ardet Orion, ubi traxit omni
 Astra vaginâ, rutilusq̄ue stricto
 Fulminat igni.

Ille seu pictis equitata Bessis
 Arua permensus, gelidumq̄ue Volgam,
 Sive Pelleas bibit insolentem
 Phasin ad aras;

Barbaros templis tibi victor arcus
 Virgo suspendit: Scythicosq̄ue cinctus,
 Et tibi sacro clypeorum aceruos
 Vfsit in igni.

Alta scit Taphri domus, & potentis
 Sarbaci versæ meminere turres;
 Rupta cùm Thracum quateret tremendo
 Castra tumultu.

Ille dum denso iaculorum in imbrî
 Hinc Dahas illinc ageret Gelonos,
 Ipsa nimborum cuneis & omni
 accincta tonitru

Turbido latè manifesta cælo, &
 Ter quater tortas iaculata flammâ,
 Ignium curru super & rubenti
 Nube tonabas.

Sensit Euxini tremuitque læuum
Littus, & motæ crepûere rupes,
Ter quater nigram retergente sæuâ
Luce Mæotim.

Sensit, atque ipsos Tanais pauens re-
fugit in fontes; dubitante ripâ
Substitit paullùm, trepidoque Phasis
Palluit auro.

Sic ames nostris bona Virgo sæpè
Hostibus nosci: tibi sic per omneis
Vilix ripas Litali reponant
Signa nepotes.

Sic ab extremo tibi victor Occâ
Arma de victis referat Suanis,
Et nouas soluat noua vota L^oA D I-
S L A V S ad aras.

Hæc & alternis geminata votis
Plura dum sicco canimus sub æstu,
Obuium fessos nemus hospitali
Excipit vmbra.

Ludor? an mollem foliorum ad auram
Lenè vocales modulantur alni,
Et leues lymphæ, trepidique grato
Murmure riuï?

Ipsa te Virgo sonat alous, ipsa
In tuas viuax salit vnda laudes,
Audit & longè tua discit ipse
Nomina lucus.

Quarta leuca seu Tyoci.

O D E X I I.

Vltimus restat labor altiores
Ire per lucos, & aprica circum
Stagna lunari, tumulosque lento
Vincere cantu.

Hic tibi casto Salomonis ore,
Dictus ad sanctas hymenæus olim
Nuptias, mutum nemus & silenteis
Perstrepet alnos.

Quod tuis, Virgo, benè dormit vlnis
Sola sopitum potes osculari
Numen, & flammæ animæque sanctum
Sugere florem.

Sola fragranti meliùs Falerno
Vber adstringis, quoties ab imo

Corde spiravit genialis intimæ

Halitus auræ.

Mille Phæacum Cilicumque mille,
Nympha, te circum volitant odores :
Blandus hic costi liquor, inde pinguis

Sudat amomi :

Sola te mulcet tamen aura, si quæ

Dulcè spirantis venit ore nati,

Cuius illimi tibi lene nomen

Manat oliuo.

Sive Bacchei tibi fortè succi

Regis arcane patuere cellæ,

Regis arcano meliora ducis

Vbera vino :

Sive diffusis oluere nardis

Regis instructæ tibi, Nympha, mensæ :

Regis optatos tibi nardus vna

Spirat odores.

Si Palæstino metis in vireto

Myrreos flores ; tua solus ille

Nexilis myrrhæ religatur inter

Vbera nodus.

Si tibi dulces amor est racemos

Pinguè gemmanti refecare Cypro ;

Vnus è multis tibi ridet ille,

Virgo, racemus.

Solis æstiuos licet inter igneis

Hinc & hinc latis spatiosa ramis

Pinus, & pronâ tibi se reclinet

Frondebis ilex ;

Sola te mulcet tamen æstuantem

Si quâ frondosâ cadit umbra malo,

Cuius ah durâ tibi natus olim

Fronde pependit.

Plura dicturis procul è Trocanis

Arcibus turres, placitusque dudum

Virgini collis, mediâque templum

apparet in vrbe.

Protinus votis genibusque supplex

Sternimur vulgus, quater, Alma Salus

Virgo, dicturi : quater illa motis

Annuet aris.

Virgines iam tum puerique Diuæ

Supplici frontem redimite cerâ, &

Virginem gratâ puerumque laudis

Dicite rixâ.

- Virgines.* Ceteris ornant moritura frontem
Serta: te Virgo moriente numquam
Flore Carmelus tegit, & perenni
Fronde coronat.
- Pueri.* Ceteri frontem metuente demi
Implicant auro: tibi concolori
Luce natiuum capitis I E S V
Fulgurat aurum.
- Virgines.* Qui tibi Virgo per eburna vidit
Colla diffusos sine lege crineis,
Regiam tingi trabeam rubenti
Vidit aheni.
- Pueri.* Qui tibi vidit niueis, I E S V,
Hinc & hinc sparsos humeris capillos,
Vidit elatas tumulis Idumes
Surgere palmas,
- Virgines.* Qualè ridenti radiant Sereno
Semper illimes Hesebonis vndæ,
Talè coniuces oculis iocanti
Diua puello.
- Pueri.* Lacte perfusæ veluti columbæ
Vitreas semper speculantur vndas,
Sic in intactâ retines, I E S V,
Lumina matre.
- Virgines.* Cui genas vel cui similes canemus
Virginis vultus? similes canemus
Punico, cum per sua lucet vltro
Fragmina, malo.
- Pueri.* Cui genas vel cui similes canemus
Paruuli vultus? similes canemus
Areis, quas Sol varixque scribunt
Floribus horæ.
- Virgines.* Atticos longè redolere succos
Dicimus Virgo, quoties diserta
Lenè ridenti tibi mella manant,
Lenè loquenti.
- Pueri.* Liliū I E S V niueis hiare
Dicimus labris, quoties odora
Dulcè ridenti tibi myrrha spirat,
Dulcè loquenti.
- Virgines.* Mille quod telis clypeisque tecta
Turris aduerso micat ista Soli,
Matris aduerso micuere longè
Colla puello.
- Pueri.* Quod Therapnzi breue ver Hymetti,
Quod Palæstini sapiunt liquores,
Matris

Matris è collo sapiunt reclinis
Colla puelli.

Virgines. Quo tibi Virgo maduere succo
Virgines palmæ? maduere succo
Qualis in siccas lacrymante myrrha
Liquitur herbas.

Pueri. Quis tuis fulgens hyacinthus ardet
O puer palmis? hyacinthus ardet,
Qualis aut sceptri sedet aut coruscæ
Arce coronæ.

Virgines. Quæ iugis Cretæ viridisve Cyprî
Tanta Lesbois fluit è racemis,
Quanta maternis tibi Virgo manat
Copia mammis?

Pueri. Quis vel Hybleas odor inter herbas
Tantus aspirat, Cilicumve rura,
Quantus aspirat tua dulcis inter
Vbera I E S V.

Virgines. Zona quæ fluxam vetat ire pallam,
Flauet intextâ tibi, Virgo, fruge.
Quam pudor circum niueoque stipant
Lilia vallo.

Pueri. Quæ tibi cinctus reuocat reiectæ
Vestis, arcanis vigil est eburna
Zona sapphyris, tacitoque pectus
Circuit igni.

Virgines. Cùm leui plantas cohibente focco
Virgo stellantem graditur per aulam,
Aeream credas aciem canoro
Ire triumpho.

Pueri. Crura cùm picto religauit ostro
Et stetit celso puer ore: credas
Ponè suffixo geminas in auro
Stare columnas.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 EPIGRAMMATVM
 LIBER VNVS.

I.

AD TARQUINIUM GALLVTIVM

*è Societate IESV Oratorem & Poëtam
 clarissimum,*

*Cùm ei sua de Diuino Amore Epigrammata
 traderet.*

VM tibi diuinos iussi ferremus A-
 mores,
 Urget Amor gressus ferre, referre
 Timor.

Hic trahit, hic retrahit gressus: hic pugnat, & ille:
 Ille suis nixus viribus, iste suis.

Hic iaculum iacit, ille iacit: pugnatur: Amoris
 Tela Timor, vitat tela Timoris Amor.

Vt tibi diuinos tandem ferremus Amores:
 Victus vterque fuit, victor vterque fuit.

II.

RELIGIOSVM PAVPERTATIS VOTVM.

*Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro
 dilectione, quasi NIHIL despiciet eam. Cant. 8.*

V Enalem nuper cælo mercabar Amorem.
 Quis credat? qui se venderet, ipse fuit,
 Aurum donabam: sed emi se noluit auro.

Cùm largirer opes, reiiciebat opes.

Omnia donabam: sed noluit omnia. totum
 Quod superest (inquam) si placet, aufer, Amor.
 Risit: & æthereo quid inutile quæris Amori
 Sollicitus pretium? da NIHIL (inquit) Emes.

I I I.

HASTILVDIVM FORTVNAE
ET DIVINI AMORIS.

Dotalis Fortuna annulus, orbis. Seneca.

*Deus est Sphæra : cuius centrum est ubique,
circumferentia nusquam. Proclus.*

Meta volaturæ steterat teres annulus hastæ,
Annulus ad dociles peruia meta manus.
Annulus orbis erat : Fortuna ciebat ad Orbem,
Et simul æthereus tela ciebat Amor.
Forturæ mediam teres annulus induit hastam:
Maior, ait, nobis meta petetur, Amor.
Et temerè iactum iaculatus in æthera telum,
Nusquam meta mea est, inquit, ubique mea est.

I V.

Veniat dilectus meus in hortum suum. Cant. 5.

Pleher Amor sumpsit rudis instrumēta coloni,
Et sua deposuit tela suasque faces:
Et manibus stiuam rapuit; castique laboris
Ad sua ruricolos iunxit aratra boues.
Ilicet, vt facili subuertit vomere corda,
Castaque virginibus Gratia creuit agris;
Flos, ait, vnus abest : sunt cetera millia florum,
Vt nullus possit, C H R I S T E, deesse, Veni.

V.

*De S. MAMMETE Mart. à leonibus, quibus
erat obiectus, intacto.*

Paruus in extremam M A M M E S descendit
arenam;
Squallebant tenui pallida membra fame.
Horruit hanc prædam venantūm turba ferarum,
Et potuit sese vincere longa fames.
Vnde proteruorum ieiunia victa leonum?
Sic docuit Martyr : sic didicere feræ.

V I.

De eodem.

Preter inhumanis, M A M M E S, te denti-
bus offert;
Immaturus adhuc, paruule, Martyr eras,
Præside mansueti sed plus sapuere leones,
Pro puero mores dedidicere suos.

Norant

Norant septenni faciles ignoscere prædæ;
 Cui Prætor rabidas iusserat esse feras.
 Parcere si placidi puero sciuerent leones,
 Illi prætores, tu leo Prætor eras.

V I I.

*Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera
 matris mee, ut inueniam te foris? Cant. 8.*

QUò tandem meus auolauit ille,
 Formosissimus ille Natus, ille,
 QUò tandem meus auolauit Infans?
 An iam Bethlemium reliquit antrum,
 Natalesque casas, & hospitalis
 Fortunata petit fluuenta Nili?

Obstent culmina, fabulosus obster
 Æmus, Pelion, Ossa, Pindus, Othrys;
 Ut pulsum celer assequar Puellum,
 Nimbis ocyor, ocyor procellis,
 Pergam per saliceta, per rubeta,
 Per deserta, per asperos hiatus,
 Per spineta, per iliceta pergam.

An rursus Pharias perofus oras
 Damnato redit exul è Canopo,
 Tranquillamque petit redux Idumen?
 Ut pulsum celer assequar Puellum;
 Stent inter scopulique, frondeisque
 Siluæ verticibus minentur inter;
 Damis ocyor, ocyor capellis,
 Vadam per fruticeta, per vepreta,
 Per dumeta, per inuios recessus,
 Per querceta, per æsculeta vadam.

An latè Solymas peragrat oras,
 Et pinguis iuga calcatur Hermonzi,
 Carmelique super niuale tergum
 Formosis spatiantur in viretis,
 Quà circumfluus elegante ripâ,
 Singultantibus euolutus antris
 Iordanes sonat, & remurmurantes
 Sese fluctibus alloquuntur vndæ?
 Ut pulsum celer assequar Puellum,
 Pardis ocyor, ocyor leznis,
 Curram per siliceta, per fructeta,
 Per pineta, per obuias paludes,
 Per saxeta, per arboreta curram.

An nostri vitiis iniquus orbis
 Centum Tænarios triumphat hostes,

Stellarumque procul fauente pompâ
 Phœbi scandit equos, & ordinata
 Molli sidera temperat capistro?
 Vt lxtum celer assequar Puellum,
 Fulgetrisque currulibusve flammis,
 Aurigantibus Africis & Euris,
 Et blandis Zephyris Fauoniisque
 Per lenes ferar inquietus auras,
 Et desiderij velente pennâ
 Spirantem vehar effedo Notorum,
 Vernarumque rotis Etesiarum.

Sed quo me rapit incitatus ardor?
 Ambo ludimur, ambo: dum Puellum
 Quæro, quærit & ipse me Puellus,
 Et vastos procul obsecrat recessus:
 Obtestatur agros, nihilque de me
 Respondentia sciscitatur arua:
 Sic & me fuga ludit & Puellum.
 Stabo. quemque vagum nequit, videbo
 An possit DEVS inuenire stantem.

V I I I.

De D. MARIA MAGDALENA.

*Per vicos & plateas quæram, quem diligit
 anima mea. Cant. 3.*

ET gemit, & miseris singultibus astra lacessit,
 Et falso teneras irrigat amne genas.
 Et caua per, per acuta celer, per inhospita fertur:
 Et per aperta fugax, & per iniqua ruit.
 Quid facit ad tantos tam prodiga lacryma cursus?
 MAGDALIS in lacrymis nauigat ipsa suis.

I X.

De Puerio IESU nato.

Quid esse possit hoc Puello carius,
 Cui mellis ore plena manat copia,
 Illime plenis balsamum riuis abit,
 Et liberali nectar amne labitur,
 Stellæ serenis illigantur crinibus,
 Puraque cirri luce ceruicem rigant,
 Et è bisulcâ fiderum natus face
 Pectit coruscas aureus pecten comas?
 Sed exoletâ nascitur Puer casâ,
 Exquilino natus in fimo iacet,
 Dextraque culmum prensat, & scœnum premit;
 Cæloque

176 MATH. CASIM. SARBIEVI
Cæloque coram nudus, & coram gelu
Iniuriosâ stringitur Puer niue.
Quid esse possit hoc Puello vilius?

X.

C A S T A S E D F E C U N D A.

Memores uberum tuorum. Cant. 1.

Ibi dabo tibi ubera mea. Cant. 7.

Velle meas, mi Sponse, canis te fugere mammas:

Sic quæ Sponsa fui, iam tibi mater ero.

Ipsa tuas etiam memini me fugere mammas:

Sic qui Sponsus eras, tunc mihi mater eras.

Ambo iterum bibimus de mammâ sæpiùs vnâ:

Sic soror ipsa tibi, tu mihi frater eras.

○ Amor, vnus Amor, quos non effingis Amores?

Omnibus omnis eris, si tibi nullus eris.

X I.

*Surge Aquilo, & veni Auster, perfla hortum
meum, & fluant aromata illius. Cant. 4.*

Astra rogant lenes morientia lilia nimbos,
Et rosa sub nimio sole precatur aquas.
Quid faciat? ventos Amor aduocat, aduocat im-
bres:

Irriguo quorum rore reuixit ager.

Quàm pulchri flores! quorum lassissima cultu
Spirat humus ventis, sudat Olympus aquis.

X I I.

D E P V E R O I E S V C A S T I T A T I S A M A T O R E .

Ego flos campi. Cant. 2.

E Testiarum Gratix, vagorumque
Pauoniorum, Sarmatæque tibicen
Septentrionis, & Britanne cum Cauro
Apeliota, Regis Æoli turmæ,
Circumuolate præpetes meum florem,
Blandoque lætùm sibilo salutate:
Dulcèsque malas, floreamque ceruicem,
Corallinumque floris aurei labrum
Non flante naso, nec tumentibus buccis,
Sed complicatis osculemini labris:
Sed antè frontem mysticalque nimborum
Abradat Auster, & nouaculâ veris
Morosus vdam tondeat Notus barbam,
Ne recta puris obstet oscullis seta.

Tunc

Tum verò sudi gratiâ decens vultus
 Tam delicatum basiabitur florem,
 Et lenis auræ murmur insufurrabit.
 Adfint & omnes graminumque florumque,
 Omnesque castæ Chloridis venustates;
 Suasque vadant ordinata per turmas,
 Argenteorum castra lilietorum,
 Et aureorum copix rosetorum:
 Omnes supinâ supplices comâ, reddant
 Suo tributum laudis Imperatori,
 Nouamque veris gratulentur ætatem.
 Neu sit pudori, liliisque, nardisque,
 Pronisque calthis, cernuisque verbenis,
 Rogare velle floridæ iuuentutis
 A liberali Rege prærogatiuam,
 Et castitatis impetrare decretum.

Exinde pulchra conuocentur ad signa
 Sub castitatis Rege militaturi,
 Tecti rubente fusilis comæ cristâ
 Duces acanthi, militesque verbenæ,
 Amazonumque prima turma caltharum.
 Eant & Indi protinus granadilli,
 Et expeditis spiculisque clauorum,
 Hirtisque spinis, lanceisque, flagrisque,
 Contra furores audeant Dionæos
 Veneficorum senticeta philtorum,
 Herbosa contra tela, Cyprios flores,
 Amasiosque dimicare Narcissos.

Morare miles? & vocante Bellonâ,
 Sparsi per hortos otiamini flores?
 Flos ecce vestri primus agminis Ductor,
 Pro castitatis laude præliaturus,
 Se Martiali collocavit in campo.

X I I I.

Lampades eius, lampades ignis. Cant. 8.

- Ego si fierem medio sita cardine tellus!
 Sponse, tuâ starem pendula Sponsa maori.
 ○ ego si fierem liquido torrentior anni!
 Ad nutus fluerem lenior amne tuos.
 ○ ego si fierem rapidis perniciosior Euris!
 Fingerer obsequiis promptius ipsa tuis.
 ○ tandem, nisi sim celeri velocior igne,
 Vel fieri cuperem cuncta, vel esse nihil.

XIV.

Trabe me : post te curremus. Cant. 1.

MI IESV, sine te per opaca, per inuia tēdam;
Nec potero longas te sine ferre moras?
 Felix, ah felix olim tua MAGDALA, quæ se
 Nexuerat vincit ad tua crura comis!
 Sic comes illa tuum numquā linquebat Amorem:
 Tu captiuus eras illius, illa tui.
 Altera, ne dubites, ego sum tua MAGDALA,
 CHRISTE:

Ergo trahas vel me, sponse, vel ipse mane.

XV.

Ad omnia versatilis.

CAstus amor ramo pharetram commendat &
 arcum;

Arma valete : nouum me vocat, inquit, opus.
 Plana per æquales se strauerat area campos,
 In glacie qualem Dædala fingit hiems.

Hic Amor, adducto ludentis more flagello,
 Ludendi locus est, sed trochus, inquit, abest.
 Eia cor huc prodi, clamo : cor prodit, & inde
 Dum putat esse trochum, cor mihi versat Amor.

XVI.

D. MAGDALENA sub Cyuce flens.

AH sitio! clamas : absunt his rupibus vndæ;
 Sola fluunt oculis flumina, sola bibe.

XVII.

Reuertere Sulamitis. Reuertere dilecte.

Cant. 2. & 6.

Insequeris, fugio: clamasque, Reuertere, IESV:
 Et reduces ad te flecto repentē vias.

Insequor, ipse fugis: clamoque, Reuertere, IESV:
 Et faciles ad me flectis amice vias.

Assequeris, fugio: fugis, assequor: ô bonus error!
 Obsequij felix ô in amore fuga!

Ad te, ne fugias, tua me fuga, CHRISTE, reducet:
 Dux tibi ne fugiam, vel meus error erit.

XVIII.

SACRI STUDIOVS OBSEQUII

CADAVER EST.

Fortis est ut mors dilectio. Cant. 8.

VT scires, quo, CHRISTE, tui flammaret
 amore;

Non vnus pro me nuntius iuit amor.

Cor

Cor ad te mihi; cor non est, CHRISTE, reuerfum:

Mitto voluntatem, CHRISTE; nec illa redit,
 Vt tandem totam posset tibi dedere mentem,
 Intellectus erat missus; & ille manet.
 Nunc animam mitto: quòd si non illa redibit,
 O ego quàm viuum, CHRISTE, cadauer ero!

X I X.

Epitaphium viuo.

ET viuo, & morior. quid inanes demoror
 auras?

Quid iuuat ambiguis neçtere fata moris?
 Construe perpetuis halantem floribus vnam,
 Et tumulum nobis pone superstes Amor.
 Hic sepeli miserum, & lacrymis adsperge iacentē,
 Et duo marmoreis carmina cæde notis.
 Et viuo, & morior. possis in amore Viator
 Et quo viuo, mori; & viuere, quo morior!

X X.

BERNARDINO HOSTI *missa Imago*
 CHRISTI *cruci affixi.*

ME segnis nō figis Amor? sunt omnia præstò:
 Crux arcus, iaculum CHRISTVS, &
 Hostis ego.

X X I.

Super viuulos aquarum.

ERrabam nuper vitreas prope Tibridis vndas,
 Quà solet ad scopulū naufraga lympha queri.
 Dicebam: Mea lympha, meos lacrymeris amores;
 Nam me iam lacrymæ destituere meæ.
 O ego si possem fieri tam prodigus amnis!
 Æternâ fluere pulchra per arua fugâ.
 Hæc ego: sed tacitas suspendit lympha querelas:
 In me mutari forsan & ipsa cupit.

X X I I.

Imago B. STANISLAI KOSKAE Romana.

Q Vis te tam lepidâ mentitur imagine pictor?
 Quæ tam viua tuas tēperat vmbra genas?
 Tu palles, pallet. quòd si rubet illa, rubescis.
 Tu vitâ, vitâ non caret illa suâ.

180 MATH. CASIM. SARBI EVI
Tu sine corde manes; manet hæc sine corde: lo-
quente

Te, loquitur; visus te iacente, iacit.

Par est laus vobis, disparque: fidelis imago

Illa tui; sed tu STANESILAE Dei.

X X I I I.

Nuntietis ei, quia amore languet. Cant. 5.

P Orrigo dum terris aures, dum surrigo cælo:
Clamat, Ama, tellus; clamat Olympus, Ama.

Sint irata licet, gelidum mare suadet amare,

Fulgur amore micat, fulmen amore tonat.

Aura tuos Ignisque mihi commendat Amores,

Saxa repercussis vociferantur aquis.

Non opus est posthac nobiscum, CHRISTE,

loquamur:

Orator nostri mundus Amoris erit,

X X I V.

Amor Diuinus.

C Or mihi clamat, Amor clamat: Cor dormit,
& ille.

Ambo tacent: surgit Cor mihi, surgit Amor.

Cor mihi plorat, Amor plorat: Cor ridet, & ille.

Ambo canunt: plaudit Cor mihi, plaudit Amor.

Tene verecundi Cor Amoris dixero fratrem?

Tene mei fratrem dixero Cordis, Amor?

Nescio, quid sit Amor Cordi, quid Cor sit Amori?

Hoc scio quòd totus Cor ego, CHRISTVS

Amor.

X X V.

Osculetur me osculo oris sui. Cant. 1.

Q Værebam nostris si quis daret oscula labris,
Dum meus, heu! longo tempore Sponsus
abest.

Oscula poscebam cælum: dabat oscula cælum:

Sed satiare meas non potuere genas.

Oscula poscebam terram: dabat oscula terra:

Sed fuerant tactis asperiora petris.

Terra vale, cælumque vale, dabit oscula Sponsus:

¶ essent, quot sunt vota, tot ora mihi!

X X V I.

Meliora sunt opera tua. Cant. 1.

H Inte mihi se Tellus mensâ ponebat in vnâ,

Inuitans tacito murmure: Sponsa sede.

Illinc

Illinc se paterâ mare propinabat in vnâ,
 Increpitans rauco vortice : Sponfa bibe.
 Tunc ego : Terra tuos nolo, Mare nolo liquores:
 Tu mihi, Sponfe, fames; tu mihi, Sponfe, fitis.
 Audiit, & geminum Sponfus mihi protulit Vbera:
 Tu mihi, Sponfe, cibus; tu mihi potus eris.

XXVI.

De Angelo B. ALOYSIO astante.

QVam benè siderci vultus imitatur Ephebi,
 Et simili ridet lacteus ore puer!
 Hic niueis par est, niueis par ille ligustris:
 Ille rosâ, multâ purpurat iste rosâ.
 Pura verecundo sublucent lumina sole:
 Et roseus teneras stat pudor ante genas.
 Dissimiles habitu, similes sibi moribus ambo:
 Dicite, sint similes, dissimilésne magis?

XXVII.

De eodem.

ANgele, GONZAGA es, si piâs exuis
 alas:
 Si GONZAGA alas induis, Angelus es.

XXIX.

Venatio Amoris.

VENatum cæli croceos Amor ibat in agros;
 Sed, qui corda pius depopulatur Amor.
 Occurrere lupi, procul occurrere leones,
 Et procul in iaculis hispidus ibat Amor.
 Ecce volaturæ vix erupere sagittæ,
 Protinus ætheræ procubere feræ.
 Quid clausum tam sœua iuuat custodia cælum?
 Pandit Amor planas per fera monstra vias.

XXX.

Venatio Amoris & IESV.

SVrge, volaturas Amor eiacularè sagittas:
 Es mihi meta Deus, sum tibi meta Deus.
 Corda cruentandis pateant tua, CHRISTE,
 sagittis,
 Ut fias iaculis saucia præda meis.
 Corda cruentandis pateant mea, CHRISTE,
 sagittis,
 Ut fiam iaculis saucia præda tuis.
 Quàm tibi, CHRISTE, capi, venari tam mihi
 dulce:
 Quàm tibi venari, tam mihi dulce capi.

SAGITTA DIVINI AMORIS.

Vulnerasti cor meum. Cant. 4.

Illa ego sidereis deprompta Sagitta pharetris,
 Quam pius ad Superos eiaculatur Amor,
 Quæro meam, sed quæro meo sine vulnere metam;
 Nam mea non didicit vulnera ferre manus.
 Quis credat, potuisse dari sine vulnere metam?
 Hic requiesce meo vulnere, CHRISTVS ait.
 Accelero, metamque premo sine vulnere: sed iam
 Ne possem vulnus figere, vulnus erat.

B. ALOYSIVS *pingitur inducō super
 togam linteā.*

Pulchra Dies, & Nox pulchræ germana Diei,
 Artificem puero fortè locabat acum:
 Altera prætextam, longam dabat altera pallam;
 Illa nigram, niueam neuerat illa togam.
 Quos puer vt riuos in se conspexit amictus,
 Et Nox, & moto fulsit ab ore Dies.
 O formose puer! quò se formosior esset,
 Ipsa puer te Nox induit, ipsa Dies.

Donec aspiret dies, & inclinentur vmbra.

Quid nocti lumen, luci quid quærimus vmbra?
 Noctē dies nobis est Amor: vmbra die.

Fortis est vt mors dilectio. Cant. 8.

Mors & Amor gemini pugnant de laude triumphi,
 Mors pharetrâ, pharetrâ conspiciendus Amor.
 Mors ait, Expugno certis ego corpora telis:
 Expugno flammis pectora, dixit Amor.
 Maior, ait, mihi, Mors, victoria cedit Amore:
 At mihi maior, ait, gloria cedit, Amor.
 Tentarent & tela, pares nisi diceret esse
 Victor viroque Deus, victus utroque Deus.

Inuersa & humi iacens retrò B. ALOYSII
Corona.

Qualis vbi liquidæ riguis singultibus vndæ
 Proluit aprici culta Galeus agri:

Talis

Talis in assiduos lacrymis ALOYSIVS imbres
 Liquitur, & puris pectus imundat aquis.
 Scilicet ex istis nascuntur lilia riuis,
 Deque pio viuus flumine potat ager.
 Quid mirum? si versa retrò, si spreta Corona,
 Quam dominus fletu conferit, occat humum?

X X X V I.

Eiusdem posita retrò Corona.

A Vrea cum felix diademata poneret heres,
 Visa sibi raptis flere Corona comis.
 Cumque suos iterum vellet circumdare crines,
 Ad domini caros procubuisse pedes.
 Ipse sed acciduam pedibus calasse coronam
 Fertur, & ingratas posthabuisse preces.
 Illa retrò reuoluta, iacens; Lux Principis olim,
 Umbra mei posthac Principis, inquit, ero.

X X X V I I.

Qualis est dilectus tuus? Cant. 5.

Q Valis erat, tuus ille? tuus pulcherrimus ille?
 Dicebat nuper barbara turba mihi.
 Arripio dextrâ pennam, læuâque tabellam,
 Et noto, CHRISTE, tuo quidquid in
 orbe noto.

Pingo rosas, aurum, gemmas, viridaria, siluas,
 Arua, lacus, celeri sidera pingo manu;
 Et tabulam monstrans, Noster pulcherrimus, in-
 quam,
 Qualis erat, vultis discere? talis erat.

X X X V I I I.

*Caput eius aurum optimum. Manus illius
 tornatiles aureæ. Cant. 5.*

P Onite gemmifero frondentiaserta metallo,
 Pulchra triumphales ponite sceptramanus.
 Rex meus est IESVS. Rex formosissime Regum,
 Tu mihi Dictator, tu mihi Cæsar eris.
 Qui sceptri fulgore caret, qui luce coronæ,
 Rex, ait, ille tuus? Rex erit ille meus.
 Cui caput est aurum, manus est tornatilis auro,
 Illius est Sceptrum, dextra; Corona, caput.

X X X I X.

In idem sacrum Canticum.

V Itis eram; nostros carpebat nemo racemos:
 Flumen eram; nostras nemo bibebat aquas:

M 4

Arbor

284 MATH. CASIM. SARBIEVI
Arbor eram; nostrâ nemo confedit in umbrâ:
Ductor eram; nostrum nemo tenebat iter:
Phœbus eram; nostro lucebat lumine nemo:
Pastor eram; nostras nemo secutus oves.
Quid faceret I E S V S? Aurum placet omnibus:
Aurum,
Ut placeam, posthac omnibus, inquit, ero.

X L.

Veni de Libano Sponsa.

ET fugis, & fugiens clamas, Quid Sponsa moraris?
Non fugis, vt fugias: vt capiare, fugis.

X L I.

De Pullato & Linteato A L O Y S I O.

QVem pullæ cernis squallentē in funere pallē,
Hunc nimius sacro terruit igne Deus.
Quid niueum, Pictor, pullo superaddis amictum,
Et tegis hibernâ torrida membra niue?
Hæc, vbi fidereos iuuenis conceperit æstus,
A minimo Domini vestis amore fluet.
Perge tamen liquidas gelidâ niue spargere flammas;
Vt liquidum à flammis discat amare gelu.

X L I I.

Pullatus post Prætextam A L O Y S I V S.
Alluditur ad Mincium, hospitem cygnis fluvium, paternum A L O Y S I I solum.

Vestus oloriferi iuuenis prope flumina Mincij,
Ibat in herbosos Castilionis agros.
Hic niuei dominum cum mirarentur olores,
Squallida mutatâ pallia ferre togâ;
Pullatum fleuere ducem, visusque repente
Plurimus attonito Cygnus ab amne queri:
Atq; aliquis, Quin nos etiam nigrescimus, inquit,
Quando tam niueus sponte nigrescit olor?

X L I I I.

Oculi B. A L O Y S I I lacrymabundi.

Qvis modus, ô oculi, nimis manare fluentis,
Et teneras fletu perdere velle genas?
In fluuios liquidis abeunt duo lumina riuus,
Et lacrymæ gemini fluminis iustar eunt.

Interea

Interea medio fluitant suspiria luctu,
 Et pius irriguas ventilat Eurus aquas.
 Remigium, socij, naues & vela paremus:
 Sunt, quibus in cælum velificemur, aquæ.

X L I V.

B. ALOYSIO *consuetam meditationi horam im-*
pendenti Roseum imminet Sertum.

Pvlchra coloratis vbi pingitur Hybla rosetis,
 Sicanias triplex colligit Hora rosas.
 At modò quòd croceos religât tibi ferta capillos,
 Vnde repentinis emicuère comis?
 Te Matutinæ pietas modò detinet Horæ,
 Illa tibi viuo tempora flore ligat.
 Quot tibi mille legent formosos Sæcula flores,
 Vnica millenas si legit Hora rosas?

X L V.

De eodem Serto.

Ipsa Corona, rosa est puero? puer ànne Coronæ
 Ipse rosa est? puer est ipse Corona, Rosæ.

X L V I.

B. ALOYSIVS *sacro lumine circumfusus.*

NOx erat, & posito iuuenis requierat amictus.
 Venit Amor; positâ se tegit ipse togâ.
 Sic ibat! sic ipse nigrâ sibi veste placebat!
 Sic erat in refluo plurima ruga sinu!
 Interea tacito vestes vruntur ab igni,
 Et bibit admotas proxima palla faces.
 Manè vigil positos iuuenis repetebat amictus,
 Et circumfusæ luxit in igne togæ.
 Non miror iuuenem tacitis arsisse fauillis;
 In tacitas, miror, non abiisse faces.

X L V I I.

Oculi B. ALOYSII.

Bis geminos olim mater Natura lapillos
 Pygmalioneas inter habebat opes.
 His frænare comas, & eburnea cingere colla,
 Hos memori nusquam mittere velle manu:
 Et chalybum nodis, & aheno veste solebat,
 Et vigili clausos sollicitare serâ.
 Parua tamen caris custodia visa lapillis,
 Quæve moram furto tollere posset, erat.

186 MATH. CASIM. SARBI EVI
Ergo pro geminis ALOYSI munus ocellis,
Accendit geminas casta per ora faces.
Tam fortunatis, inquit, custodia gemmis
Firmior esse potest, tutior esse nequit.

X L V I I I.

Lilia manu presert ALOYSIVS.

Hæc, quæ virgineis nituntur lilia culmis,
Vnde verecundas explicuere comas?
Non generant similes Pæstana rosaria flores,
Nec simili Pharius messe superbit ager:
Non hæc purpureis mater Corcyra viretis,
Nec parit æquoreis pulsa Carystos aquis,
Cum nullas habeant natales lilia terras,
Quis neget è castâ lilia nata manu?

X L I X.

*PETRO MALASPINAE Reclori Florentino
Societatis IESV.*

Scitata est flores nuper Florentia : cingat
An bona spina suas, an mala spina rosas?
Optauere malam, tangi quæ fortè volebant:
Nam mala tacturos pungere spina nequit,
Optauere bonam, tangi quæ fortè negabant:
Nam bona tacturos pungere spina solet.
Sic demum variam clausit Florentia litem,
Effet vt alterutris absita spina Rosis:
Nullus vt has tangat, tangantur ab omnibus illæ;
Sit bona Spina Malis, sit Mala Spina Bonis.

L.

*De capto OROMVSIO.
Quæ vrbs vulgò ab Indis Gemma orbis
terrarum appellatur.*

Annulus est Orbis, pulcherrimus annulus
orbis,
Indutus digitis Lyfia pulchra tuis.
Non tamen ille fuit pulcher sine diuite gemmâ;
Diucs OROMVSII nam sibi gemma fuit.
Gemma fuit, non est : subiti nam turbine belli
Nuper Erythreo perdita gemma luto est.
Ergo tuam quæres pulcherrima Lyfia gemmam
Inter barbaricos Persica busta sinus.
Ecce meos (inquis) poscunt mea regna lacertos,
Ecce meas poscunt Chinica claustra manus.

Non

Non opus est humeris: OROMVSIA gemma
videtur:

Ipse satis pollex, vt capiatur, erit.

L I.

IOANNI DE LVGO, dum post morbum ad in-
termiffam de pœnitentiâ doctrinam rediret.

Fertur inornatis nuper Metanœa capillis
Fleffe, repentinâ cum raperẽ feбри:
Fertur & indomito frænos laxaffe dolori,
Et lacrymis madidos exhibuiffe finus.
Cum rursus domito repetis tua pulpita morbo,
Fertur inornatas difpouiffe comas:
Et domitos hilari rifu frænaffe dolores,
Et lacrymis vacuos explicuiffe finus.
Quis, Pater, incolumi de te non gaudeat, ipfæ
Si gaudent Lacrymæ, ridet & ipfe Dolor?

L I I.

Ad PONTILIANVM.

E Templis quoties redeo, Paulive facello,
Occurris reduci, PONTILIANE, mihi,
Ac fubitus quæris: Placũre palatia Pauli,
Et Pelufiacâ fefta facella Pharo?
Cum dixi nitidis placuiffe palatia tectis,
Et placuiffe fuis ardua templa tholis;
Tu rurfum, fontesque tibi circosque placere,
Vafte placere crepas amphitheatra tibi.
A placitis celfa, ne Roma Placentia fiat:
Ipfe Placentinus ne videre, tace.

L I I I.

AVGVSTINO VIVALDO primũ in Lithua-
niâ, ac deinde Rome Prouinciali Præ-
posito Societatis I E S V.

Cum te Parthenope Patrem, cum Parma vo-
caret,
Optaretque fuum Trinacris ora Patrem;
Roma fuas dominis mundi de montibus arces
Profpicit, & ftudiis inuidet vna trium.
Quid faciam? Parmæ cedam? Trinacria flebit:
Parthenopæ cedam? Parma queretur, ait.
Trinacriæ cedam? Siren & Parma querentur.
Quin potiũ tantum fortior ipfa Patrem?
Cedite iam Natæ, Matri concedite Patrem:
An non vefter erit, fi meus, inquit, erit?

L I V.

L I V.

De timido ANSA FVLVIO.

D Vm bellicosus nuper ANSA prandentes
 In Othomanum Sarmatas adhortatur,
 Prandete, dixit, milites, triumphalis
 Iam cœna vobis præparatur in Cælo,
 Dixit: sed ipse iam mouentibus signis,
 Et buccinarum tympanique rumore
 Perterrefactus, ordiente Bellonâ,
 In ciuitatem primus ANSA profugit,
 Interrogatus inde, cur fugam mallet,
 Et cur ad astra nollet ire cœnatum?
 Hac luce, fallax inquit ANSA, ieiuno.

L V.

*AUGUSTINO VIVALDO Preposito Provinci-
 ciali Romano Societatis IESV.*

C Vm te nuper Honor liquidis circumuagus
 auris
 Alcus inauratis insequeretur equis;
 Trans Alpes Helicenque volas, vbi prensus Ho-
 nori
 Dignaris meritâ Littaua fræna manu:
 Cùm tamen ingratos aspernareris honores,
 Itala festinâ corripis arua fugâ.
 Hæc Latias iterùm caperes cùm iussus habenas,
 Et victus meritis erubisset Honor;
 Non pudet à merito, dixit, me Præside vinci.
 Sed vinci toties à fugiente pudet.

L V I.

Ad PLAVTVM.

S iue peregrinas mittam tibi, PLAVTE, Ca-
 mœnas,
 Siue Medusæis fusile carmen aquis;
 Non poteras, inquis, melius mihi mittere carmen,
 Nec meliùs magno cum Cicerone loqui.
 Non poteram meliùs? laus hæc mihi falsa videtur,
 Quæve vel inuiti stipitis esse potest.
 Laudari puto me meliùs potuisse, sed à te
 Laudari meliùs non potuisse puto.

L V I I.

Mater NERONIS ad NERONEM.

Q Vò gladium vibras? vtero, mammisne mi-
 naris?
 Ah reprimat cæcus barbara tela furor!

Lacta.

La&abam mammis, vtero te, nate, ferebam :
 Dignus erit veniâ forsan vterque locus.
 Erramus, qui te miseras malè fudit in auras,
 Dignus vterque mori : Cæsar vtrumque ferî.

L V I I I.

*Eloquentia FRANCISCI Cardinalis
 BARBERINI.*

Q Valis odoriferi per aprica rosaria Pindi,
 Garrit Hyantæ lubricus error aquæ :
 Talis Apollinæ Procerum doctissime linguæ,
 Pura Palatinas copia fundit opes.
 Et tibi doctiloquæ posuere silentia Cirrhæ,
 Victa&que Pegaseus comprimit ora liquor.
 Sæpè loqui docto possit cum Priacipe Romæ,
 Discet ab egregio Principe Roma loqui.

L I X.

Eiusdem sacra Pœsis.

C Vm tibi Hierios velaret Purpura crines,
 Visa sibi raptis Laurea flere comis.
 Illa fuit nostris quondam data gloria ramis:
 Cede meis, inquit, Purpura, cede comis.
 Risit, & è summo respondit Purpura vultu:
 Cingo meas, inquit, Laurea, cingo comas.
 Quid facitis? meritos ambæ præcingite crines:
 Laurea Vatis erit, Purpura Regis erit.

L X.

*Ad Adm. R. P. MVTIVM VITELLESQVM
 Præpositum Generalem Soc. IESV.*

E Xcubat in medio tibi pulchra Modestia vultu,
 Et niueus roseo regnat in ore Pudor:
 Simplicitas oculis, sacrâ Facundia linguâ,
 Ridet in ingenuis Gratia viua genis:
 Maiestas humeros, placidam Clementia frontem,
 Pura verecundus pectora Candor habet:
 Præ foribus famuli, video, famulæ&que morantur;
 Virtutem Dominam quis neget esse domi?

L X I.

Cereæ NERONIS effigies in abdito reposita.

D Vrus & in molli figit NERO vulnera cerâ;
 Mollis & in duro cera NERONE furit.
 Cereæ quid frustra Solem deuitat imago?
 Ipse suo iratus diffluet igne N E R O.

L X I I.

L X I I.

In ceream Pueri I E S V effigiem.

EXprimit & verum mentitur cera Puellum,
 Et docet & verâ fallit Imago notâ.
 Hos oculos gerit illa quidem, quos ille gerebat;
 Et quas ille genas, has gerit illa genas:
Tu tamen his oculis, hoc vultu luderis hospes.
 Id fieri possit quâ ratione rogas?
 Materiâ peccat, non peccat imago figurâ:
 Cerea materies, melleus ipse fuit.

L X I I I.

In maritimam Pali munitionem Ducum

V R S I N O R V M.

Pluereis simulant dū rauca tonitrua flammis,
 Martiaque artifici fulmina nube ruunt;
 Attonitis pelagi genitor Neptunus ab undis
 Sulphureo afflatum sustulit igne caput.
 Ecquis, ait, nostri tranquilla silentia regni,
 Et resides bello sollicitavit aquas?
 Iamque sibi duci volucres ad fræna quadrigas,
 Tritonemque cauâ prælia stare tubâ,
 Armarique Notos Tempestatesque iubebat,
 Et Thetin armatis vellere signa feris;
 Cum procul VRSINI fluitantia signa Gradiū
 Prospicit impulsis velificata Notis.
 Vrsus erat signum, picto quâ sutilis Vrsō
 Pensilis è summâ carbasus arce fuit.
 Heus, ait, inceptis Hiemes absistite pugnis,
 Et vos cæruleæ ponite bella feræ:
 Nouimus excussum iaculantia monstra profundū:
 Quæ fera concepto mugit igne, noua est.

L X I V.

Ad COSMICVM DE QVINCTO.

Mulum QVINCTVS emit: sed cæcum,
 COSMICE, mulum.
 Vnum oculum mulus non habet: ille duos.

L X V.

*De LVDOVICO XIII. Galliarum**Christianissimo Rege:*

cum primo Regni anno Rupellam ab eo expugna-
 tam fuisse percresceret.

Ludo vices, LVDOVICVS ait, Mars risit;
 & Ohe

Lude meas, inquit, Rex LVDOVICE, vices.

Dc

De puero, ni Rex esses LVDOVICE, vererer;
 Et puer, & Rex es; regie lude puer.
 Iacta Rupellani cecidit simul alea belli,
 Ante tuos cecidit victa Rupella pedes.
 Ladere perge vices, vt sunt tibi prælia ludus:
 Sic, LVDOVICE, tibi vincere, ludus erit.

L X V I.

Libellus de Pietate Christianâ laudatus.

P IETATIS iste est liber; & auctoris tamen
 Nomen tacetur: ipsa conscripsit, reor.

L X V I I.

Ad TIMANTEM Pictorem.

P Inxisti pulchrum pulchrâ cum Matre Puel-
 lum:

Nec tamen illa fuit pulchra, nec ille fuit.
 Pictorem MARIÆ meliùs vis pingere LVCAM?
 Quis scit an errores corrigat ille tuos?

L X V I I I.

De A. PERSII Satyris.

V Is PERSI tetricas videre noctes?
 Auditor lege scripta, lector audi.

L X I X.

*Tumulus coniugis PAULI SAPIEHAË
 duos inter equites hastatos.*

Q Vis iacet hîc? magnâ magnus de stirpe
 SAPIEHA.

Quis propè? SAPIEHADES sunt pro-
 pe signa nurus.

Quo clarus coniux? clarissimus omnibus: armis,
 Pace, fide, patriâ, relligione, toro.

Quid certant equites? certant, quis viuere possit,
 Vel meliore nuru, vel meliore viro.

L X X.

In cothurnatum Gallicum.

V Edari rauco pudor est tibi, Gallice, currus
 Cur ergo rauco non pudor ire pede?

L X X I.

*Ad IOANNEM CAROLVM CHODKEVIC
 Ducem Exercituum Polonia aduersus OSMA-
 NVM Imperatorem Turcicum:
 cum Gynnasium inuiferet.*

S Pernere si nolis vatis præfagia Musæ,
 Nil in te iuris, CAROLE, casus habet.
 Viluzæ

202 MATH. CASIM. SARBI EVI
Vilgez nuper dum mandat Apollo Thalix,
Grammaticâ nomen flectere lege tuum,
Cunctatur, dubitat, pallet, rubet, hæsitat, alget;
Hæc hilari tandem voce Thalia refert:
CHODKEVIC, ait, est indeclinabile nomen;
Robore bella gerit, Casibus ergo caret.

L X X I I.

*In Stemma eiusdem XV. literam
duodecimam inuersam.*

Magnus Alexander, Magnus Pompeius ha-
betur,
Magnus habebaris, CAROLE, Magnus Otho,
Scilicet hos Magnos magni fecere triumphi:
Te maior Magnum, CAROLE, palma facit.
Perlege stemma tuum: Vincis te, Vincis & hostem;
Hic quæ terra legi non putat, astra legunt.
Si dubitas: hoc ipse Deo da stemma legendum;
De cælo Magnum Maximus ipse leget.

L X X I I I.

*Ad ROBERTVM Cardinalem
BELLARMINVM.*

*De pijs de Aeternâ felicitate, & Gradi-
bus, &c. libellis.*

*quos SOPHIA MELECIA Palatina magno
studio paulo ante mortem euoluerat.*

Ingens gloria temporum tuorum
BELLARMINE, Pater beatorum
Facundissime cygne gratiarum:
Conatusque tuos, tuasque noctes,
Sanctæ pignora lucubrationis,
Victuros Pyliam libros senectam
Palatina pio terebat vsu,
Nec torpere sinebat, anguloque
Aut segnes humili iacere mensâ,
Cæli delicias, Gradusque cæli:
Queis, sacrâ pariter tuaque pennâ,
Æternam referas beatitatem:
Et gemmanti a templa nudinaris,
Lamentis, Gemituque, Lacrymisque.
Istos illa diu legens libellos
Festinabat, & omnibus lacertis,
Remis omnibus, omnibusque velis.

Ad cæli properabat vsque portum,
Nunc densis lacrymis laboribusque,
Et densis lacrymis doloribusque,
Cæli nobile nundinata culmen,
Formosis spatiat in viretis.

Quid dici melius beatiusve,
BELLARMINÈ, tuis potest libellis?
Palatina tuis beata libris,
Tu lectore beatus es librorum.

LXXIV.

Ad CAECILIANVM.

CVm modò **MAGDALIOS** cecinisses
carmine fletus,
Et rapidos **AFRÆ**, **CÆCILIANE**, focos;
Continuò madidæ properata volumina chartæ
Ad nos perferri, **CÆCILIANE**, iubes:
Legi. Iudicium quæris de carmine? dicam.
Digna fuit lacrymis **MAGDALIS**, **AFRÆ**
focis.

LXXV.

*De nouo Gymnasij Florentini edificio, cuius in-
flauratio sub aduentu CAROLI AUSTRIÆ
Archiducis cæpta.*

ARnus, an umbrosas inter liquidissimus alnos
Permissus Latiis luxuriatur agris?
Æsar, an Ausonias subterlabentia turreis
Flumina Castaliis vociferantur aquis?
Pindus, an audaces mediis in nubibus Alpes
Pini feris comunt frondea colla iugis?
Quidquid erit: veram referet Florentia Cyrrham,
Quam nouus Austriacâ condit Apollo lyrâ.

LXXVI.

S C A Z O N.

Aulam fugit ALOYSIVS.

FAllacis Aulæ pompa, criminum mater,
Quæ turbulentæ puluerem bibis pompæ.
Riuque semper fluctuantis Euripi
Et huc & illuc ambulando, cursando,
Confabulando, garriendo, ludendo,
Et vsque & vsque & vsque consalutando,
Quotidiano mersa nauigas cœno,
Centumque pictis curribus lutum rumpis.

Sis ô beata, delicata, formosa,
 Morum Charybdis Aula, pectorum Circe,
 Dolosa Siren, innocentiz labes,
 Fraudum satelles, officina fucorum:
 Eas superbis semifulsa lecticis,
 Eas sereni luce pulchrior Phœbi,
 Et per supinæ colla plebis incedas:
 Habe venustos, aureos, capillatos,
 Pictos, perunctos, deque scrinio totos
 Anteambulones laudis & trahas pompas,
 Dum noster aulas ALOYSIVS vitet,
 Centumque velis, & rudentibus centum,
 Centum phaselis, palmulisque denitet.
 Habe capaces patrimonij Scyllas,
 Fundi Maleas, sponglas crumenarum,
 Onusta laudum plaustra, nominum rhedas,
 Plenas iocorum; risumque carrucas,
 Ineptiarum mille turgidos folles,
 Quibus dolosæ ficta dona naturæ
 Vultus Poëtas, & Poëtrias linguas
 Fecere dudum, susque deque verteres,
 Quibus loquacis inhiectiæ plena
 Negotiosa liminum salutatrix
 Famelicorum turba circulatorum
 Nugasque mille vendit, & locat risum,
 Fraudumque frustis mille, mille fucorum,
 Mendaciorum mille, mille nugarum
 Suitque subsuitque mille centones:
 Dum noster aulas ALOYSIVS vitet,
 Centumque Phœbis, & Phlegontibus centum,
 Centum quadrigis Pegasisque deuitet.

Illum citato præpes impetu Virtus
 Supra secures Cæsarum, & Numæ tascas,
 Regumque & omne calmen Imperatorum,
 Vndamque supra ciuium, & fori fluctus
 Enauigantem, passibusque non tardis
 Mortalitatæ sæua iura calcantem,
 Nimbosque latè, filiosque nimborum
 Super Cometas, rauca fulminum regna,
 Puerperamque grandinum & niuis Lunam
 Ad vsque rerum vexit vltimos fines.
 Ibi ille pulcher imperator astrorum,
 Nouæ beatus institor voluptatis,
 Plenum sonorâ gaudium bibit ripâ,
 Rerumque dulci naufragatur in ponto,
 I nunc superba, delicata, formosa,

I diues Aula : sis beata, sis pulchra,
 Conchylata, purpurata, sis magna:
 Dum te inde noster A L O Y S I V S ridet.

L X X V I I.

Hiems transiit, imber abiit, & recessit. Cant. 2.

In immaturam mense Iunio B. ALOYSIL

GONZAGAE mortem.

O Nix ! & niueis albensia colla pruinis !

O niuæ ceruicis hiems ! O læue genarum

Frigus, & hibernâ rosca labra niue !

O niuæ crystalla manus ! & mite comarum

Vellus, & intactis alba pruina genis !

Ah ! vereor, ne vere nouos abeatis in imbres,

Dum celer æstiuos Iunius vrget equos.

Siste, precor, Iuni, crudeles sistite soles.

Hic minimo liquidus disfluat igne puer.

Non opus est flammis. satis est sibi dicat I E-

S V S :

Cessit hiems, imber cessit : Amice, veni,

L X X V I I I.

Scaxon de B. ALOYSIO.

I O cose Scaxon, si quid hætenus mecum

Molli sub vmbra populivæ laurivæ,

Lenivæ buxi pampinivæ lusisti,

Valere iussis arbitrisque curisque

Mecum sub altâ feriare cupresso;

Mundoque versu simplici que dicamus,

Quid ille noster, ille civis astrorum,

Agit coruscis A L O Y S I V S campis?

Non ille nostros ducit ampliùs soles:

Non hac phaselo corporis, levis mundi

Tumultuoso fluctuatur in ponto.

Non has vocabat patrias domos vñquam

Cælum vocabat patrias domos semper:

Huc ille remis, huc rudentibus totis,

Ipsisque plenus carbasis anhelabat :

Huc æstuentes dirigebat antennas:

Huic alligavit insulæ suam nauim.

Hic sempiterni vere cingitur Maï,

Hic peruagatur elegantibus campis,

Hic rure cæli fruitur, & procul curis

Inter virentes aureis comis lauros,

Crispas cupressos, ilices capillatas

196 MATH. CASIM. SARBIEVI

Quotidianus ambulator incedit:

Quà bruma nusquam, vel comantis Autumni

Tonsor Nouember frondeum nemus radit,

Ridétve caluos Ianuarius montes,

Sed delicatos criniuntur in flores

Æterna prata: musci strepunt luci:

Ripæ loquuntur murmurantibus riuis:

Et limpidorum margines fluentorum,

Et hinc & illinc verberante se fluctu,

Manusque pulsu, vel volubilis pleæri,

Obliuoso de silentij sono

Expergefacta spontè garrunt pleætra:

Lenique subter dormiente Neptuno

Tenerrimorum mollis aura ventorum

Depectit agros: desides hiant Euri,

Et otiosis oscitantur in campis.

Hic ille noster, ille ciuis astrorum,

Conchyliato purpuratus ornatu,

Eunte pompâ siderum coronatur,

Solisque fuluâ totus ardet in palli.

Et nunc per arces cælitum, per accessus,

Amethystinata templa, gemmeas sedes,

Et ciuitatis per forum Sionæ,

Et fulgurantem porticus platearum,

Calcat superbum siderum pauimentum.

Hic LAINIVM compellat, hic EVERAR-

DVM.

Hic lætus ambit BORGIAM salutator,

IGNATIOve flammeove FRANCISCO

Enarrat, ipsa delicatior Suadâ,

Miranda temporum acta Claudianorum:

Suoque longos MVTIO rogat Soles:

Mellisque riuos; balsamisque miratur.

Et gaudiorum, nectarisque, lactisque

Formosa pictâ stagna traicit cymbâ,

Et delicato nauiculatur in ponto;

Nanosque colles, hispidasque verrucas

Pulcherrimorum lustrat ilicetorum.

O gestientem dulce siderum regnum!

Vestrum clientem, pro laboribus tantis,

Doloribusque, lacrymisque, curisque

Desideratos recreate per campos.

Gaudete Tempe siderum, domus cæli:

Ridete, quidquid est domi Voluptatum:

Plorate, quidquid est foris Querelarum.

LXXIX.

L X X I X.

IOANNIS CAROLI CHODKEVICII, Po-
lonici Lithuanicij, contra OSMANVM Tur-
cicum Imperatorem Exercitus Ductoris, Status
in hortis Mediceis.

Quem modò Threïcij pulchrâ sub fronde
triumphi

Marmoreâ spectas ponere bella manu:

Hic Asiæ populos, & flauæ Propontidos arma

Stravit; Abydenas depopulatus opes.

Fortis adhuc meminit bellacis dextera ferri,

Dilectamque latus conscius ensis amat.

O nisi captiuas vincirent marmora plantas,

Iret in hostiles libera dextra globos!

L X X X.

In tres Fluuio, Stemma IOANNIS CAROLI
CHODKEVICII, dum Templum Collegio
Societatis IESV Crofense extrueret.

Quæ gemmantibus hinc & inde riuus

Currunt flumina? CHODKEVICIANÆ

Currunt flumina Liberalitatis,

Non tam diuitibus superba ripis

Gaudet Lydia; non amœnitatum

Tellus mater, & elegantiarum

Felix Americæ fluentis auri,

Quæ centum populis tributa soluens

Effundit facilem per arua censum,

Et crebro sata comit vnione;

Quàm quis Patria, Martiusque fulgor,

Et piæ Superùm rigantur aulæ.

Hæc scis vnde fluant fluenta nobis?

Ostendis CAROLI manum, sapisti.

L X X X I.

Dillum IOANNIS CAROLI CHODKEVI-
CII, cum Castra ad Chocimum in Daciâ con-
tra Byzantinum Imperatorem moueret.

Velox fama malum tumultuosis

Dum præteruolat incitata pennis.

Arces, oppida, rura, Ciuitates,

Ducentis canit, & canit trecentis,

298 MATH. CASIM. SARBIEVII

Braccatis canit, & canit sagatis,
Hostem millibus imminere Turcam,
Et iam terga remurmurantis Istri
Securum superambulare Martem.
Addit, Bistonas, impiosque Thracas
Mistos innumeris venire turmis.
Hæc dum CAROLVS audit; Vt sciamus
Veri nuntia Fama num sit, inquit,
Hic hostem mihi computabit ensis.

LXXXII.

*Statua M. TVLLII CICERONIS
apud Magnum Hetruriae Ducem.*

O Ra Myron, humeros Lysippus, lumina finxit
Praxiteles : vocem fingere nemo potest.

LXXXIII.

*Pompa, quâ Sacratissimum CHRISTI COR-
PVS à Romanis Pontificibus ad D. Petrum
deportatur.*

Æ Lia cur tantis glomerantur compita turmis,
Et populi toto fluctuat vnda foro?
Cur refluus feruent Vaticana palatia turbis,
Dardanixque vomunt agmina mille viæ?
Quid iuuat æthereis populos accurrere mensis?
Vt satiet populos, ambulat ipse Cibus.

LXXXIV.

PAVLO PIMELIO missum ex succino munus.

Q Væ placet ipsa sibi secretæ sidere formæ,
Ridet & arcanâ succina gemma die;
Supplicibus vulgò libanda dat oscula culmis,
Libandas stipulis pulueribusque genas.
Et me, PAVLE, tuus rapit ad sua lumina
candor:

Nimirum gemma es succina, pulvis ego.

LXXXV.

*Latabimur memores uberum tuorum. Cant. I.
Ad Sponsum caelestem.*

D Icebas te velle tuis me pascere mammis,
Dum mea sollicitus pectora torret amor.
Clamabam : Mea mamma meum mihi manna
ministra :

Nec tu præstò mihi, nec tua mamma fuit.

Adspicio

Adspicio Terras, & Cælum : forſitan, inquam,
 Dextra Dei tellus mamma, ſiniſtra polus.
 Riſiſti, dicens : Ipſo te Numine paſcam.
 Os vtiq̄am nobis Terra Poluſque foret !

L X X X V I.

Reuerendo Patri LEONI SANCTIO *Conciatoris munere functo, Româ diſcedenti.*

N Ec potui Latiis altum te cernere Roſtris,
 Quâſſantémve pio conſcia corda metu?
 Ah ſaltem pro me, cui tanta potentia ſandi,
 Orator magni Numinis eſſe velis:
 An non id merito poſſim te iure precari,
 Cui meritò poſſim dicere, SANCTE LEON!

L X X X V I I.

De Diuino Amore.

R Etia neſtentem nuper mirabar Amorem.
 (O quid non facilis fingere poſſit Amor!)
 Aurea pinna fuit, lapis aureus, aurea reſtis,
 Aurea compages, aurea naſſa fuit :
 Aureus ipſe fuit : ſed dum ſibi flumina deſunt,
 Heu mea quò vortam retia? dixit Amor.
 Ad I E S V M conuerte, Puer, tua retia, dixi;
 Ipſe tibi fuerim piſcis, & ille Mare.

L X X X V I I I.

In Stemmatè IOANNIS CAROLI CHODKEVICII : Crucem Sagitta implexam & Calci, Tria flumina, & Grypha pedibus gladium vibrantem.

C Rux micat in celo, CRVX altera calce
 coruſcat :
 Forſitan hæc Fortem nuntiat, illa Pium.
 Aurea tergemino voluuntur flumina lapſu:
 Iſta docent Largum flumina forſan herum,
 Felicem geſtat felix auis ore lapillum:
 Felicem dominum forſan & illa norat.
 Quid dubitem Fortem, Felicem, & dicere Largum,
 Cùm Gryphs ad voces annuat Enſe meas?

L X X X I X.

In Gryphem, dum IOANNES CAROLVS CHODKEVICIUS, aliquot reliſtis cohortibus in Moſcouiâ, ad regni Comitia abiret.

V iderat Hyrcanis Moſcouiâ Grypha prælatis
 Ad Litauum tandem vertere roſtra ſolue
 Me

200 MATH. CASIM. SARBIEVII
Ille ferus Gryphs, inquit, abit; nil Ense nocebit;
Non ales rostro, non petet vngue Leo.
Non est, cur à te, quodd flexerit ora, triumphes;
A tergo longa est cauda relicta: Caue.

X C:

In duas Sagittas terra celoq; obuersas.
Stemma Illustrissimi EVSTACHII VOLLO-
VICII Præfulis Vilmensis.

Bis geminos Petrus CHRISTO monstrauerat
enses,
Vrbs raperet captum cum Solymæa Deum,
Ferre cruentandum, clementia lumina, ferrum,
Ferre necaturas non potuere manus.
Vltrices maiora manus tamen ausa parabant,
Ut tandem CHRISTVS dixerit, esse satis.
O si tunc geminas monstrasses, Petre, sagittas,
Quam merito CHRISTVS diceret esse satis!

X C I.

In duas easdem Sagittas.

Allusio in Cant. 4.

In uno oculorum, & in uno crine colli.

Virgilius quondam, Telum facit Ira, canebat;
Tela facit, melius sed cecinisset, Amor.
Est oculus Telum: diuino crinis Amori
Est Telum. quid non fingere possit Amor?
Est oculus, sed qui superas se tollit ad auras;
Est coma, deciduo que petit ima gradu.
Quis scit, an obuersæ Cælo Terrisque Sagittæ,
Hæc oculus non sit Præfulis, illa Coma?

X C I I.

In easdem Sagittas.

Æris, & Argenti, & Ferri rude vulgus &
Auri
Ibat ad Ætæxi iurgia fortè fori.
Lis fuerat, quorum posses, Vulcane, metallo
Digna VOLOVICIA condere tela manu.
Causidicum vicit, Vulcano iudice, Ferrum,
Factaque sunt forti Ferrea Tela viro.
Tum Faber ad socios operum: Sint Ferrea Tela,
Ipse mihi VOLOVIC aureus, inquit, erit.

X C I I I.

X C I I I.

Ad Illustrissimum Hieronymum Vollovicum, dum Samogitiam ingrederetur.

Ise suas ut te Samogitia sensit in oras,
 Luserunt vitreo pulchra fluenta pede.
 Florida festiuas agitarunt rura choreas,
 Lætitiâ madidæ personuere domus.
 Ocyus i Præses: si fortè venire moraris,
 Huc venient campi, flumina, rura, domus.

X C I V.

In Soleam tribus insignitam Crucibus.

Stemna Illustrissimi & Reuerendissimi S T A N I S L A I K I S Z C A E Præsulis Samogitia.

Qvis tam concordî iunxit duo robora nexu?
 Quis Soleam socias iussit habere Cruces?
 An quia K I S Z C A N Æ monstrant insignia
 gentis,
 Certatimque sacro laudis honore nitent?
 An quia calcari cupiunt, humilesque latere,
 A Domino morem quem didicere suo?
 O celebres, humilesque nimis! magis inter ho-
 norem
 Dum nituere, latent: dum latuere, nitent.

X C V.

In tres eiusdem Cruces, & tres Tubas.

KI S Z C A tuas dum cerno Cruces, dum
 Classica cerno;
 Sollicitat mentem terror amorque meam.
 Cerno Cruces? ignis sancti me flammât Amoris;
 Et dico: Mentis Crux medicina meæ est.
 Cerno Tubas? timeo: Fors, inquam, bella parantur.
 Sed cum nulla sonent prælia, rursus amo.
 Quid secura tuæ faciet Fiducia plebis,
 O Præsul, si te diligit ipse Timor?

X C V I.

In tres Tubas eiusdem Reuerendissimi Præsulis cœuntes.

Catholicos sæuis dum prouocat Hæresis ar-
 mis,
 Innumeris parent impia castra Tubis.

102 MATH. CASIM. SARBIEVII
Hæc Batauam, canit hæc Scotam, canit illa Bri-
tannam,

Et diuersa sonat quolibet ore fides.

Non sic Catholicas hortantur cornua turmas;
Vna fides ternâ consonat ecce Tubâ:

Quæ tam concordî sociantur classica cornu,
Impia castra, Tubas creditis esse? Tuba est.

XCVII.

In Ensiferum Grypha.

*Stemma IOANNIS CAROLI CHODRIE-
VICZ M. D. L. Supremi exercituum Du-
ceris.*

Hic, qui supinos defluentibus plumis
Inuestit armos, & bicorporis plantæ
Effultus vngue rectus imminet cælo,
Et letiformi Marte præliaturus
Explorat enses prouidus duellator,
Non Atticarum flexili chorearum
Proludit orbe, non rotatili plausu
Reciprocante verberat solum plantæ:
Cuniculos non Amazonum siluis
Inhospitales Arcton appulit gressus,
Sed è tropæis lætus Imperatorum
CHODKEVICANAS transmigravit in ceras,
Suisque clarum stemma laudibus fulsit.
Nunc ad Poloni Martis æreos cantus,
Tubæque gratum murmur exsoporatus,
Formidolosos ense fulminat Turcas.
Auertat isthine peruicax Hetruscorum
Et Apulorum veritas Sacerdotum
Victoriarum nuntias coturnices,
Vates columbos, auguresque cornices.
En certiora, Magne Militum Ductor,
Gryphs Lechicorum signa dat Triumphorum;
Vt dum per auras fluctuante subsultu
Stat ludibundus, & velut theatri
Pugil bipenne motat areâ ferrum,
Spectator ipse nesciat, Tuum Grypha
An præliantem cernat, an triumphantem,

X C V I I I.

De BB. AGAPI & CHRONIA Virginitus
& Martyribus, quæ sorores ob CHRISTVM
carcere maceratae, postea in ignem missæ, sed in-
uiolatae, oratione ad CHRISTVM fusæ ad
calum euolarunt.

Nil iuuat includi tenebroso carcere Diuas:
Te melius, cæco carcere, CHRISTE,
vident.

Nil iuuat ignitis immergere membra caminis:
Ignoscit casto conscia flamma pedi.

Compositis ambæ venerantur sidera palmis;
Et sociâ Superûm culmina mente perunt.

De flammâ carcer, de carcere flamma meretur:
Flamma soror, carcer frater utrique fuit.

X C I X.

De S. LEONE Pontifice, qui ATTILAM
Hunnorum Regem in Italiam cum copys in-
fluentem monitu suo & oratione repressit.

AT T I L A Pannonicis populatur cædibus
Alpes:

Obuia magnanimus tendit in arma L E O.

Aduersâ gemini concurrunt fronte Leones,

Inde L E O Dacus, Tuscus & inde L E O.

Conscijs ille sui, fera reppulit arma, furoris,

Nempe tuâ monitus maximè voce L E O.

O quem te memorem! quo Regem nomine di-
cam!

Ille L E O raptor, tu L E O pastor eras.

C.

De S. ARDALIONE, qui ex Mimo repente
Christianus effectus, sui testimonio sanguinis
CHRISTVM confessus est.

AR D A L I O sacros deridet carmine ritus,
Festaque non æquâ voce theatra quatit.

Auduit Omnipotens: Non est opus, inquit, hiulco
Fulmine, tam facilem Gratia vince virum.

Deserit illa polos, & deserit iste theatrum,

Et tereti sacrum voluit in ense caput.

Sic sic, inquit, abit nostræ Comœdia vitæ:

Terra vale, cælum plaude, Tyrannæ feri.

C I.

De SS. BABILISSA & ANASTASIA, quæ
sub NERONE, linguâ pedibusq; præcisâ, per-
cussa gladio occubuerunt.

FORTIS ANASTASIÆ comes est BA-
SILISSA sorori:

Illa canit CHRISTVM voce, nec ista tacet.
Cæsareas utriusque sonus dum venit ad aures;
Vulnere lingua, simul pes utriusque cadit.
Utraque sponte genu sinuato vulnere curat,
Et te prociuo poplite CHRISTE colite
Iraisci CHRISTO nescis improvide Cæsars
Quem tacuisse velis, sic coluisse iubes.

C II.

De S. APOLLONIO Senatore, qui lectâ pro
CHRISTI Religione in Senatu Apologiam
gladio percussus est.

CREBER APOLLONIUM pronâ bibit aure
Senator,
Dum legit arcano nobile dogma libro.
Ætatemque canit CHRISTI; sanctorumque trium-
phos,
Et stygiâ nuper capta tropæa domo.
Sed tamen infontem mulctat sententia Dnum,
Romanumque iubet tingere cæde forum.
Ne dubitate nouo Romani credere libro:
Mucro stylus, sanguis littera, Roma liber.

C III.

De S. ADALBERTO Gnesnensi Archiepiscopo
& Martyre, qui à Prussis lanceis remissq; ap-
petitus pro CHRISTO fortiter occubuit.

SÆPÈ Tyras, ALBERTVS ait, & sæpè Ti-
biscos:
Istrum sæpè peto, nauigo sæpè Salam.
Ah quando tandem stellantia littora visam!
Ah quando certâ sidera puppe petam!
Dixerat, & crudis Prussus dat vulnera contis,
Et creber remis pectora nauta quatit.
Vtere iam remis, & largum funde cruorem:
His remis, isto flumine, vise Polum.

C IV.

C I V.

Puer I E S V S totus desiderabilis.

Hylæi rores, & Hymettia liba valete,
 Pinguiæque Assyriis deflua mella fauis:
 Me trahit ille ferax sanctorum vultus amorum,
 Ille verecundo vixus in ore pudor.
 Cum mea mens sacræ satiatur imagine formæ,
 In desideriiis pascitur ipsa suis.
 O IESV, mea sola fames, mea sola voluptas,
 Quàm sapias ipse, tui si sapit ipsa fames!

C V.

Vox dilecti mei.

AH ego tam liquidas surdus non audio voces?
 Alter & infaustæ cantus in aure sonat?
 Clamat, Ede, tellus. respondent æquora: Pota,
 Vasta sitim faciunt æquora, terra famem.
 Terra dehiscet, cauis arescite flumina ripis:
 Respuat & voces auris, & ora cibum.
 Vt solo te, C H R I S T E, frui possimque ve-
 limque,
 Totus & os posthac, totus & auris ero.

C V I.

*Imago sanctissima VIRGINIS PLANCE
 missa.*

Misi, PLANCE, tibi tenerum cum Matre
 puellum,
 Deliciasque meas, deliciasque tuas.
 Mittere nobilius, maius comprehendere palmæ
 Nil potuere mex, nil voluere tux.
 A me plura tamen si munera, PLANCE, re-
 quiris:
 Non à me, à donis plura require meis.

C V I I.

*De plurimis CHRISTI Martyribus, qui nati
 vetuste impositi, demersi sunt.*

DEgenerem linquunt tenebrofi carceris um-
 bram,
 Vt scandant fragilem mascula turba ratem.
 Sunt illic merces, plagæ; sunt vota, rudentes;
 Mors, pretium; virtus, prora; carina, salus;
 Vincula, Fides; malus, pietas; suspiria, ventis;
 Spes, velum; remus, gratia; rector, amor;

Tunc

206 MATH. CASIM. SARBI EVIL
Tunc Deus, His si naus, ait, mea cingitur armis,
Typhi tuam cælo deiſce, mitte meam.

C V I I I.

De PALM V L O adolescente ſanctiſſimo
immaturè vitâ functo.

Vixiſti tibi, vixiſti quoque, PALM V L E,
CHRISTO,

Longa tibi fuerat vita, breuiſque DEO.
Semper vixiſti CHRISTO; tibi, PALM V L E,
rarò :

Longa DEO fuerat vita, breuiſque tibi :
Mortuus, es victurus : erit tua, PALM V L E,
vita

Longa breuiſque tibi, longa breuiſque DEO.

C I X.

De S. SIMEONE STYLITA.

Eſt, inquit, SIMEON tellus mihi parvula
punctum :

Quis velit in puncto, CHRISTE, mouere pedes?
Ergo pedes poſthac æternùm ſtabitis, inquit,
Ne tam parua meum ſemita fallat iter.

Conſtitit : & ſtanti trigeſima vertitur ætas,
Quæ tandem merito contulit aſtra viro.

Si tibi terra fuit punctum, ſint circulus aſtra :
Iam lato choreas plaude per aſtra gradu.

C X.

CHRISTI in Cruce vox, SITIO.

AH ſitio, clamas, Princeps pulcherrime re-
rum :

Non habeo pro te dulcia vina, ſiti.

Tu tamen, Ah ſitio, clamas: dabo pocula, Sponſe:
Heu mihi! ſed miſto pocula felle dabo.

Hæc, mi Sponſe, bibe: quæris cui fortè propines?
Ad me pro mundi, CHRISTE, ſalute bibe.

C X I.

De S. IGNATIO Martyre, cuius in corde nomen
IESV auguſtiſſimum aureis incifum litteris,
poſt mortem inuentum.

A Vrea in IGNATI fulgent cognomina corde :
Hic tua tu tecum nomina, CHRISTE,
locas.

Spar.

Sparserat effuso Martyr cor sanguine : de quo
 Aurea te referens lictera facta fuit.
 Vnde potest fuluum mutari sanguis in aurum?
 Sed tamen est sanguis Martyris : ergo potest.

C X I I.

*In gratiam MARTINI BADACH ex Vilmensi
 Academia in Germaniam proficiscentis.*

SI te Theologum iudex audiret Aquinas,
 Ingenium Thomas diceret esse suum.
 Si te Oratorem facundo Tullius ore
 Audiret, linguam diceret esse suam.
Quæ tua sunt, si fortè, BADACH, tua dixeris
 esse;
 Ingenio Thomas, Tullius ore caret.

C X I I I.

*In tres Tubas. Stemma IOANNIS RVDOMINA
 Equitis Lithuani.*

TRes nuper Diuz, Bellona, Diana, Thalia
 De RVDOMINÆIS dimicuerunt Tubis.
 Nostra Tuba est, Bellona inquit, Tuba nostra,
 Diana, est:
 Hæc, inquit, potiùs nostra, Thalia, Tuba est.
 Audit & Getico Mauors subrisit ab Hæmo,
 Nil mihi cum vestris, numina docta, Tubis.
 Vestra Tuba est Bellona, inquit, Tuba vestra
 Diana est.
 Vestra Thalia Tuba est, sed RVDOMINA
 meus.

C X I V.

*De morte CAESARIS N. qui scenicum dum lu-
 strat calum, præcepit inopino casu ad theatrum
 datus expirauit.*

Viuus vbi roseum fulgor mentitur Olympum,
 Et simulant viuas aurea tecta domos,
 Picta renidentis dum lustrat sidera scenæ,
 Atque alacres CÆSAR fertque refertque
 gradus;
 Pendula nitentes decepit bractea plantas,
 Atque suâ quassum mole necauit onus.
 Noxia Cæsaribus semper sublimia : quisquam
 Ad superos veniat CÆSAR, & inde ruet.

C X V I.

C X V.

Idem loquitur de se.

Falsa theatralis dum sidera miror Olympi,
 Vera mihi, dixi, sidera pande D E V S.
 Dum meus has L O I O L A Pater modò cer-
 neret oras,
 Putida, clamabat, quàm mihi sordet humus!
 O mihi tam pulchri referentur morte penates!
 Vera mihi referat, dum loquor, astra D E V S.
 At quia mors aberat cælo quæ sita, cadendum
 Ad terram nobis, vt moreremur, erat.

C X V I.

De eodem.

Scenica mentiti dum fortè palatia cæli,
 Et dubio C Æ S A R scanderet astra pedes,
 Aurea quæ falsi simulauerat atria cæli,
 Scissa ruinosum tela fefellit iter.
 Decepto ruit ille gradu; tragicique doloris
 Ad sua materies, ipse theatra redit:
 Et I E S V M vocat ore. Pij ne flete sodales,
 Non ruit ex astris C Æ S A R, in astra ruit.

C X V I I.

De duplici SENECA: ad PAULVM.

DE gemino SENECA pugnat sententia
 Vatum.
 Conueniet, si tu, PAVLE, secundus eris.

C X V I I I.

In PHILIPPVM Rhetorem.

Non poterat iussus tria dicere verba P H I L I P P V S:
 Si vultis causam nosse, disertus erat.

C X I X.

De nobili adolescentæ in feriis Bacchanalium miserabiliter extinctæ.

Saltantes nuper mors viderat atra Lupercos,
 Et se festiuis miscuit ipsa choris,
 Ebria perque domos saltabat perque plateas,
 Morborum longo præueniente choro:
 Hic vni iuuenis dum fortè resistere vellet,
 Ebria non meritum messuit ense caput.
 Tollite de lautis iuuenes conuiuia mensis;
 Quis scit, an ex vestris non bibat illa scyphis?

AD

MATH. CASIM. SARBIEVII
 E SOCIETATE IESV
 LYRICORVM
 LIBROS
 EPICITHARISMA
 SIVE
 ERVDITORVM VIRORVM
 AD AVCTOREM POEMATA.

*Summi viri MATH. CASIM.
 SARBIEVI è Societate IESV
 incomparabilem Musam ERY-
 CIVS PVTEANVS admiratur.*

QUIS Mysta Apollinis nouus ? quis
 proximo
 Accedit V. R. B. A. N. V. M. gradu,
 Threïssa doctæ fla carpens barbiti,
 Et Pindari ciens melos ?

Romanus ore , natione Sarmata,
 Cultissimi vir Ingeni,
 Ab axe flammam frigido S A R B I E V I V S ,
 A nocte lumen inuehens ,
 Vertit quadrigas orbitâ Phœbi nouâ,
 Niuesque mundi calfacit.

○ Ant

310 AD SARBIEVII LYRAM
 Aut sæcla barbaram exuunt æruginem,
 Aut prisca redeunt sæcula.
 Tantum potest, qui carmen aureum sonat,
 Qui totus ipse est aureus;
 Seuera pangens dogmata Sapientie,
 Castosque sermonis iocos:
 Qui mella spargit & salem SARBIEVIUS,
 Generosi honesti semina.
 Si dignitati mixta amœnitas iuuat,
 Musæque flores fructibus;
 Ridere tristem mente lætâ Palladem,
 Ridere rugas dixerim.
 Sic inter omnes præstat vnus Sarmatas,
 Inter Quirites Sarmata:
 Vnus Latinâ Pindarum vates Lyra,
 Et aliquid VRBANI exprimit.

Σπυδαίως ἔην ἄερος.

TERTIO HORATIO ET SARBIEVIO
Lyre Latine geminis Principibus plaudit MA-
 XIMILIANVS HABBEQVIVS à Socie-
 tate IESV.

NVNC CAPIT REGNVMDVOS.

Portenta Vatum! non patitur duos
 Soles Olympus, Kellifero licet
 Atlante fultus; non amorum
 Fert comites Hymæus ardor,
 Celso Melampus Taygeti iugo
 Venatus aprum, dentibus inuidis
 Laurantique frendensque inuolansque
 Participes abigit molossos.
 Clitumnus albam si videat bouem
 Errare, tauri cornibus aduolant
 In bella, riualisque pugæ
 Vulneribus fluium cruentant,
 Tædæ iugales, purpura Cæsarum,
 Trophæa belli, donâ Cupidinis,
 Et ambitus cretati honoris
 Diuiduos vetat ire fasceis.
 Non fert secundum Cæsar, & æmulum
 Pompeius odit; cum genero impius
 Socer duellat; inuolant con-
 sanguineis Aquilæ manipulis,

Fraterna

EPICTHARISMA.

Fraterna Thebis funera dissident
 Discorde busto. Sanguinetingeris,
 O Roma, fratrum, quando primâ
 Cæde malâ maduere muri.
 Vnus subactâ Rex Asiâ potens
 Dario habenas diuitis imperi
 Secare Pellæus recusat :
 Non animo satis orbis vnus,
 OMNIS Potestas impatiens furit,
 Consorte iuncto ; Lxtitiâ salit,
 Consorte pulso, qualis ardet
 In vacuo basiliscus antro.
 Portenta Varum! nunc patitur duos
 Reges bisulco vertice Phocidos
 Parnassus ; & Reges Latinæ
 Sceptra Lyræ gemini tenebunt;
 Vnus sonantem natus ad Ausidum,
 Alter rigentis margine Vistolæ.
 Ter euge, Castor, euge, Pollux;
 Vos Gemini, puerique Ledæ
 Alterna vitæ fata rependitis :
 Polluce, Castor ; Castore, Castore
 Pollux beatus ! regna Cæli
 Vnanimes secuere fratres.
 HORATIANAM SARBIVIUS Lyrana
 Regnante dextrâ tradit & accipit!
 HORATIVS gaudet teneri
 SARBIVIO sua regna PLECTRO.
 AVGVSTVS, vnum Numen HORATIO;
 VRBANVS, alter SARBIVIO Deus:
 Hos BARBITI REGES adorant
 Ad numeros saliente chordâ.
 Quantum profanis sacra super-volant;
 Minore maior CÆSARE PONTIFEX;
 VRBANVS, AVGVSTO: triumphat
 SARBIVIVS meliore lauru.

IOANNIS TOLENARIi è Societate IESV
 ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM
 S. Theologia Professoremi

O D E.

F Allor? Sarmaticis an nouus arbites
 Pledri siluicolis carmina diuidens
 Per confinia Thracum
 Terris reddidit Orphea?

Quisnam Pegaseæ crederet vngulæ

Potandos latices gurgite Vilix?

Quis Teumefsia Tempe

Propter stagna Borysthenis,

Et vatum Aonium delicias nemus

Florens sub gelidæ plaustro Erymanthidos?

Hæc miracula Phæbo,

SARBIEVI, tua dat chelys,

Cui nec prætulero, quam Ogygiis vetus

Structis nobilitat fabula mœnibus,

Aut ad sidera vestam

Coniux Euridices lyram:

Quamuis mellis flui carminis artifex

Auritas modulis duceret ilices,

Formaretque canendo

Silvæ monstra puerperæ.

Certè flexanimâ tu potior chely

Cunctis imperitas: & fide Teiâ

Torques mentis habenas,

Suadæ laude superbior.

Nam seu Pieriâ Martem acuis tubâ,

Ignescunt animi condere nubilo

Thressæ cornua lunæ,

Byzantiæque securibus

Fœdatam Odrysi sanguine lauream

Disturbare manu: seu alite Hymettio,

VRBANI que tiarâ

Signas mellea sæcula;

Dum belli iaculis pungimur, vngimus

Doctrinæ liquido nectare, & esseri

Inter pila Gradiui

Hyblæis alimur fauis.

At quis te in Libanum proripit entleus

Ardor Castalidum, dissimilem tui?

Aut campos Galaadi, aut

Engaddi viridaria,

Sponsæ delicias dum Sulamitidis

Plectro sollicitas? O quibus auream

Ex horris Heliconis

Sponsi cæsariem rosis

Cælestis decoras! vt fidium tenes

Miraçlo attonitos, dum artifici lyrâ

Pontum findis Erythræ,

Sternens Isacidis iter!

Ni me, SARBIEVI, ludit amabilis

Error, depereat iam citharæ potens

EPICITHARISMA.

213

Iesides tua pleetra,
 Ieszusque nepos tuis
 Applaudat modulis. Me stupor occupat,
 Inter Sauromatas dum Boreæ accolas
 Doctræ Phocidis hortos
 Efflorescere conspico.
 Has rerum ancipites esse reor vices.
 Nec vernis stabilis floribus est honor;
 Nec mansura perennis
 Claris gloria gentibus.
 Nunc terras rosei fax Hyperionis
 Latè conspicuis tollit honoribus:
 Nunc caligine mersas
 Nocturno sepelit chaos.
 Quandoque & studiis occiduas vices,
 Excultisque vehunt tempora gentibus:
 Spelæisque ferarum
 Surgit lux sapientiæ.
 Quondam Niliacæ lumina Memphæos
 Densâ barbaries sub nebulâ premit;
 Nec iam Bellerophontis
 Thebas nobilitat liquor.
 Iam nudis Helicon fabula rupibus,
 Quid Pandionis mœnia Palladis,
 Exculti orbis ocellum,
 Doctrinæque sacrarium
 Perlustro? Heu tenebris Cimmeriis latens,
 Fatorum series! nil reliquum exhibet
 Tanti nominis umbra,
 Præter culmina cespitem.
 Sic Fatis placitum. Sed benè, quod nouo
 Solatur radians lumine Carpatæ
 Hæc dispendia lucis:
 Pimplæisque opibus suum
 Ditat nobilius Vilia gurgitem:
 Et Pandionis æmula honoribus
 Gestit Vilna Mineruam
 Cælo tollere præsidem.
 Certè dum Sophiæ Mystra sacer fides
 Docto, S A R B I E V I, pollice temperas;
 Nec facunda Lyceis
 Pallas Sauromatùm deest,
 Nec cælo genitæ lux sapientiæ:
 Sed nec Pierij gloria verticis,
 Nec, qui proluat ora
 Vatum, Castalius latex,

I. COBI HORTENSII à Societate IESU
ad Lyram MATH. CASIM. SARBIEVII
VRBANO VIII. dedicatam.

ITe, & Romuleos inter resonate Quirites
Carmina Sarbiuâ deproperata Lyrâ.
Ad noua septeni salient modulamina colles,
Tybris & auritas stare iubebit aquas.
VRBANVSque aliquid de Maiestate remittens
Ad pia reginas carmina mittet Apes.
His amat ille rosis & casto gramine pasci,
Otia pauca grauis dum finit esse labor.
O te felicem nimium CASIMIRE Poëtam!
Sic tibi propensum qui CAPVT ORBIS
habes.

Hunc Lyra non meruit Venusini Vatis honorem,
Non ita Diræum Pindarus vrget ebur.
Hoc sciat Alcæus, digitos damnabit inertes;
Abdere se tenebris Lesbia Nympha volet.
Pierios dicent aliò fluxisse liquores;
Quin & Apes sanctas carminis esse Deas.
Nobilis è Vates! qui nectare potus ab illo
Permissum obscuri nominis esse facis.
Nam tibi nec Diuos ea suscitât vnda furorés,
Non Aganippæe gloria pulsât aquæ:
Sed Magnæ mellis fauère ex æthere Matres,
VRBANI que sacros exhibuère fauos.
Sed Veri sedes, & CHRISTO proxima
virtus

Insolitam docti Carminis afflat opem.
Esse quid hoc dicas, nisi Numinis igne calere,
Spiritibusque DEI sollicitantis agi?
Esse quid immodicos nisi ducere nectaris haustus,
Et sibi præfixas non habuisse colos?
Grande tux è præcium mansuraque gloria Mûsæ,
VRBANI poterunt cui tholus esse PEDES!
At mihi si tanto fas quidquam appingere possi,
Aut signare aliquâ pendula dona notâ;
Non ego pro chordâ tenuem cantare cicadam,
Non aliud cupiam pectinis esse vice:
Sed fingam VRBANAS illic sua condere mella,
Et dare pro cantu nobile murmur, Apes.
Picturæque breui subscribam lemmate causam:
Tantus amor nostræ est, gloria tanta Lyra.

LVCÆ DIERIX à Societate IESV
in LYRAM MATH. CASIM. SARBIEVII.

PAUCULA Mæonio meditabar ludere versu,
Succinerem fidibus quæ CASIMIRE tuis,
Arripio longo distentos tempore nervos,
Filaque suspensæ puluerulenta lyrae.
Excutio, tendo chordas, adduco, remitto,
Exploro dubios pectine & aure sonos:
At subito malè compositis lyra distona chordis
Sic mihi confuso est murmure visa queri:
Quid teretes tentas obtuso pollice nervos?
Define nos humili sollicitare manu.
Musa CASIMIRI altius altius extollenda est:
Illius in laudes non satis ista chelys.
Nec tua sufficiet lyra Pindare, nec tua Flacce
Sufficiet, quantus dicere, quantus hic est.
Ipse sibi vates solus sibi sufficit vovs
Se capere, & solus se cecinisse potest.
Nil igitur CASIMIRE canam: nam digna cani te
Non possunt, dignè, tu potes, ipse cane.

IOANNIS BOLLANDI à Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBIEVIVMI
Pontificia Poesios imitatore

O D E.

DEsueta pridem tendite barbata, &
Virente rursus cingite Laureâ
Frontem Camænz. rursus, io I
Castalios feror in recessus.
Atqui verustò squallida pulvere
Amor fuit defendere inertibus
Diam Acta blattis, inque Patrum
Ferre novam monumenta lucem,
VRBANVS hinc me MAXIMVS OPTIMVS
Ad antra Cirrhæ, & Pegaseos specus
Reducit, & novos calores
In gelidis animat medullis:
Dum quâ ruentis fata prius manu
Suffulsit orbis, mox animat fides
Micante pulsu, quem secundo
Attonitus vehit amne Tibris:
Ultraque terras & maria & latus
Virumque mundi, solis & vltimi

216 AD SARBIEVII LYRAM

Primi que limen, & remotas
 Oceani emorientis oras,
 Talisse gaudet. En propior Polo
 Quà flectit Arctos, Vistula corniger
 Musæque cantu **BARBERINÆ**
 Personuit glaciale litus.
 Noster quod isthic ludit Horatius,
 Quod lapsa retrò sæcula colligens,
 Vocemque spiritumque Flacci
 Pindarico iubet ire cantu;
 Quod inter Vrsæ frigus, & hispidæ
 Telluris oras turbinibus graues,
 Et grandinum sonante foetas
 Progenie, **CASIMIRVS**, auras
 Tepente Cælo prouocat igneas,
 Terræque fibris promit aquas, quibus
 Vel ipse Musarum bicornis
 Gaudeat immaduiffe Vertex;
 Quod ver beatum sentit Hiems; nouo
 Quod victa cantu mollior incubat
 Natura; quod repentè nato
 Germine luxuriantur horti;
 Quod mel, quod vdo Pierium fuit
 De fonte nectar; nectar amabili
 Quod rore sudat; quod vel vno
SARBIEVII lyrata ~~æta~~ neruo
 Quamuis feroces debilitat minas
 Tumultuantium fortiter hostium,
 Et arma bellorumque nubem
 Pulueream meliore miscet
 Ludentis aurâ (si satis assequor
 Quod augurando mens canit, enthez
 Virtutis admirata numen)
 Inde venit, **APIS** vnde sanctum
VRBANA nectar hausit, & æmulo
 Horatianæ murmure tibiz,
 Terrasque mirantesque cælos
 Attonuit, calor omnis illo
 De fonte fluxit, numinis hos tui
 Affluit æstus aura beator
VRBANE, dum sacrata gentis
 Romulæ iuga lustrat hospes.
 O quis volentem me quoque patrio
 Exesse cælo, quis sinat in tuos
 Me **ROMA BARBERINA** Colles
SARBIVIO comitem venire!
 Subliste

Subsiste Musa, & vota decemplici
Substringe nodo: angustior est sinus
Mentisque virtutisque nostræ.

Quàm penitis queat vt medullis
URBANI ANVM ducere spiritum.
Vnius hoc est SARBIVII: cui
Impune trans nubes sereno
Calliope dedit ire Calo.

GILBERTI IONINI à Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM.

O Testudinis aureæ
Qui fila ingenuo pollice temperas;
Et solis Rhodopes ingis,
Aut in Sarmaticæ littore Vistulæ
Doctam sollicitas chelys,
Quam pronò toties audiit alues
Tibris defluere immemor;
Et septemgeminis non semel extulit
Echo Romula montibus:
Seu mundi dominas Principis infulas
Dicentem audierat pari
Tantis ingenio laudibus, aut Apes
Cæli roribus ebrias,
Quæ curâ artificii mellea condiunt
Puro nectare sæcula;
URBANI arbitrio Lechica principem
Cum laurum meruit lyra.
Seu bellata graui pectine diceres
Septem-bella-trionibus;
Audacemque acies ducere Martio
Nigrum puluere Cæsarem, &
Gaudentem in mediis hostibus aspici:
Dum fatis melioribus
Iracunda parem dextra superbiam
Ferro vindice fulgurat.
Seu vinci faciles cedere Tartaros
Cogis indecori fugâ,
Dum victor rapido terga fugacium
SIGISMVNDVS equo premit;
Aut Lunæ Scythicæ sanguineum iubar
Formidabile Regibus,
Curuari facili circuitu vetat,
At quò te rapit insolens
Ardor fræna pati per vacuum æthera?
Dum cælo Sapientiam

In terras facili carmine deuocas,
 Et caligine patriâ
 Clari cupidam non pateris, piè &
 Præclarè temerarius.
 Cantas ætherei tela Cupidinis,
 Et quæ non dubiâ manu
 Castis pectoribus vulnera destinat:
 Et tædis melioribus
 Mentis virgineas vrit; & aureâ
 Certus figit arundine,
 Extinguitque suis Idalias faces.
 Nec cantus meretricios
 Musas virgineâ ludere barbitò,
 Et castis fidibus iubet:
 Quæ toruâ trepidus fronte legat pudor;
 Quæ velata Modestia,
 Et verso iugulet pollice castitas.
 Clari gloria Phasidos,
 Nec vates patrio degener Orphæo,
 Et pleçro & fidibus potens
 Monstrandus digito prætereuntium
 Romanæ fidicon lyre
S A R B I V I, & Latiis fabula nobilis
 Enarrande nepotibus;
 Dicam (Roma licet toruor audiat)
 Nemo pectine Romulo
 Tentauit citharæ fila decentiùs,
 Vni cedis Horatio,
 Qui Musas Latiis montibus intulit:
 Et, ni aurem mihi vellicet
 Iam præiudicio fama potentior,
 Et cani capitis niue,
 Marcentes rigido vertice laureas,
 Et myram quatiens manu;
S A R B I V I fidibus, iudice me, tuis,
 Vates natus ad Ausidum,
 Et primis citharæ cedat honoribus.

MICHAELIS MORTIERI à Societate IESV

I A M B I.

VT illa prima ter beata sæcula
 Pater Satorque Temporum
 Ter inuidenda, ter dolenda, postoris
 Sinu profudit vberè,
Diesque

Diesque finxit & refinxit aureos
 Sereniore lamina;
 Breui refugit, aureique germinis
 Suaue melluit decus.
 Et inde mixta mortis ære liuido,
 Et obuoluta ferreo
 Aheneoque plumbeoque vulnere,
 Ière retro sæcula.
 Subinde læsa viliore furculo
 Repullulare semina,
 Solum rebelle senticeta prodere,
 Luem maligna siæra,
 Venena gramen, inquinata turbidum
 Paludis vnda poculum,
 Ferasque silua, naufragosque nauitas
 Maris procella, grandinis
 Flagella ventus, imbriumque lacrymæ
 Quotidiana funera.
 It annus alter altero nocentiùs
 In omne degener nefas;
 Et aura mentis aureâ propagine
 Imago prima Numinis
 Homo fit vmbra, fit propago plumbea,
 Suoque nequior luto.
 At omnis illa tam beata faustitas
 Polo recepta creditur:
 Soloque pulsa, spem fouere exlicam
 Luti que dulce tædium;
 Vel in canora commigrasse culmina
 Biuerticis sacrarij;
 Ibi crepante Pegasi sub vngula,
 Meri fluenta Nectaris
 Parens Apollo temperare Vatibus,
 Diesque semper aureos,
 Et obstinata non perire sæcula
 Lyrâ laborat aureâ.
 Vbi nouena cum Parente Castalis
 Inane murmur increpans
 Ab amne pendet, & liquoris ebria
 Suaue concinit melos;
 Clientiumque labra fonte proluens
 Poëscique spiritus
 Furore complet, aueumque faucibus
 Dat imbibisse sæculum.
 Paterna laurus ab loquace barbato
 Porrenne personat nemus,

210 AD SARBIEVII LYRAM

Mœcena fata, pura, læta grandius

Tonante præloquens comâ.

Sed hæc fuere, namque sicut aureum

Maligniore laminâ

Adulterantis æra prima germinis

Fremit perire sæculum;

Iugum bicornè, flos & umbra Daphnidis,

Et omne Phocidos nemus,

Et ipse Phœbus, & nouena numina,

Et Hippocrena Pegasi

Peraruere, vix ifetere sæculo

Horatiana tempora;

Sub hæc virebat, inclytoque promicans

Pœsis alma vertice

Decus perenne germinabat, integros

Apollinis vicario

Lyræ tenente spiritus Horatio.

Sed hoc repente condito,

Suisque subter abdito rosariis;

Sub occidente laureâ,

Sepulcra vatis implicare cardnos,

Rubeta pullulascere,

Iacere nomen, interire gloriam

Biculminis palatij,

Et inter arma barbarumque militem

Situ pigro senescere,

Fidem rigere, lacrymare pectinem,

Chelyn silere cerneres.

Iære lustra, ferrei que temporis

Iære multa sæcula.

Pœta nullus, aut Pœta barbarus,

Quid inter ista ganniat?

At vnus, alter, aut subinde tertius

Horatiana barbata

Paratragœdiantè strinxerit manu,

Cauo fragore turgidus,

Inane nomen ad lyram; quid obstrepat?

Et hoc per astra circulo

Trecentiesque milliesque voluitur

Reuoluiturque Cynthius;

Suprema donec & polita vidimus,

Et erudita tempora;

Quibus redisse Pegaso suus vigor,

Suisque fontibus liquor,

Sororibusque ter tribus suis decor,

Suisque lauræ color,

Suisque

Suusque mille mille Variis calor,
 Perennitasque credita;
 Et eliquante iam stupore plumbeo
 Nihil morante ferrei
 Furore Martis, æneoque verberere,
 Dies notantur aurei.
 Per arma regnat, horridosque turbinos
 Salus amœna temperat;
 Per arma Belga, Batauos per impetus
 Amica ducit otia;
 Per arma Scaldis, aggeresque perfidos,
 Mosæque vapulans latus;
 Per arma Rhenus, heu! per arma decores
 Nouis probrosa cladibus;
 Cruentus Ister, impiumque sanguine
 Mosella vorticem trahens,
 Cruore mixta, tabidisque fluctibus
 Fluenta Pegasi vehunt,
 Et entheata mollius poetico
 Rigant calore pectora.
 Per arma Gallus, & per arma Celtiber,
 Per arma viuuit Italus,
 Et ingruentis hostici sub ictibus
 Canit vel ipsa prælia.
 Et est Maronis, est cliens Horatij;
 Habet Catullus affectas;
 Et erudita, casta, blanda, viuuida,
 Cedroque digna carmina,
 Apollinisque non pudenda barbitis,
 Eburneoque pectini,
 Et aureo super futura sæculo
 In omne sæculum serunt,
 Sed hæc nequisse, pro decore pristino
 Vetusta pugnat æquitas,
 Minore semper & minore diuidens
 Fluenta primariuulo.
 Nouusque nemo sic Poëta natus est,
 Vt illa prisca numina,
 Horatijque Principem lyram paræ
 Secutus expleat lyrâ;
 Sed impos artis, & canore dissonus
 Stylo vacillet impari.
 Quod vnus ille (stringe liuor impetum,
 Fremente dente ringere).
 Quod vnus ille (viuat æuicernitas;
 Io parate lauream,

212 AD SARBIEVII LYRAM

Parate ferta, myrteaque textile

Ligate liliū comā)

Quod ille SARBIEVVS vnus vnicus

Libro peregit vnico.

Hic omne quidquid est Poëta vel fuit,

Metro volante transfilit;

Horatioque, Pindaroque par (procul

Metu cadentis Icari)

Per ora currit, & per astra voluitur,

Superuolatque sidera;

Polonus ille certus aridam nouo

Replere fonte Castalin;

Et obsoleta nobilis Bimontij

Refabricare culmina;

Polonus ille per Borea frigora

Acinacesque Thracicos,

Beata Veris atque Pacis oria

Perennè Vatibus nouans,

Per efferata Martis are sæcula

Dies reducit aureos.

SIDRONII HOSCHII à Societate IESV

ad MATH. CASIM. SARBIEVIUM

ELEGIA.

Romanæ fidicen citharæ, qui sidera præpes
Visis, & ignauam FLACCÈ relinquis
humum:

Pace tuâ, quamuis nec certiùs alta Cleanthi,

Nec fuerit Samij lingua locuta senis;

Semita Diræxi non est tamen inuia cygni,

Iuit & hanc pennis repperit alter olor.

Nec minus est auræ, quâ se leuat æmulus ales,

Nec spatio nubes inferiore secat.

Parabit, & forsan cursum sublimiùs vrget;

Et quò non potuit PINDARVS, ille volat.

Nec malè ceratis ad sidera nititur alis,

Nec dabit æquoreis flabile nomen aquis.

Ætherias animas testor, Zephyrosque, Notosque,

Et quæcumque sacros detulit aura modos:

Si tua, SARBIEVI, sperasset carmina (quale

Non fieri meritò posse putauit opus)

Pindaricas laudes præsisset HORATIVS; & tu

Materies illi, primaque cura fores.

Felix, credibili maior quem concitat ardor;

Iudicium superas Vatis & Orbis idem.

NON

Non abit in peius semper vitiosior ætas,
 Nec quamuis semel est ferrea, semper erit.
 Se fugit hæc certè, priscumque recurrit in aurum,
 Illa est carminibus gloria parta tuis.
 Hæc ego vos, Musæ, vestroque in monte virentes
 Iam pridem lauros edidicisse reor.
 Hæc vbi cantantur, nec saxa, nec æquora surda,
 Nec sunt indomitæ turba timenda feræ.
 Vos eritis testes Getico sub sidere cautes,
 Quique Lycaonio Ponte sub axe iaces.
 At neque sola videt properare POLONIA rupes,
 Mirantésve tenet VISTVLA solus aquas:
 Et Rhodope, & scopulis veniunt plaudentibus
 Alpes,
 Nullaque non montes gens videt ire suos.
 Hæc Rhodanumque Padumque tenent, & carmina
 Rhenum
 Oblitos notas, vt prius, ire vias.
 Hæsit sæpè Tagus, fuluaque reclinis in vrbâ
 Dixit: Eunt auro purius illa meo.
 Sæpè aliquis nullâ vates hæc legit in vmbra,
 Et circum viridis protinus vmbra stetit.
 Cui licet, hæc gelidâ nemorum securus in vmbra;
 BELGA sed heu! lituos inter & arma sonat.
 Si sic in patriis cantasset montibus Orpheus,
 Cum siluis melius saxa secuta forent.
 Promptius Aoniam lapis ascendit in arcem,
 Euectus numeris, magne Poëta, tuis.
 O quantò Delphin perniciosus ille natasset
 Per mare, tam blandæ raptus amore lyræ!
 Hæc animum certè mihi sic demulcet, vt illum
 Auferat, & memorem non sinat esse sui.
 Sæpè fui, ceu vaticinans, aliena locutus,
 Et fuit abrepti carmen in ore tuum.
 Sæpè locuturus diuturna silentia feci,
 Aut tenuit medios lingua repente sonos.
 Mens abit, & subito tacitum mirantur amici;
 Me rapiunt numeri, cygne canore, tui.
 Siue iubes in Threïcium capere arma tyrannum,
 Pænè minax digitis sumitur hasta meis.
 Siue super nubes sublimis & æthera tendis,
 Sollicitat nostros protinus aura pedes.
 Siue per Ausonios spatiaris lauriger hortos,
 Me Zephyri & Floræ regna subire puto.
 Seu moerente canis testudine flebile carmen,
 Palleo, nec fletu lumina nostra careat.

Seu tristes hilari solaris pectine curas,

Defluit ex animo cura dolorque meo.

Sive pios castæ suspiras mentis amores,

Vrimur, ardentes sunt tua verba faces.

Denique me formas subito conuertit in omnes

Qualiscumque operis pagina lecta tui.

Hoc est & volucres cantu, flumiosque morari,

Hoc est aëriâ ducere saxa viâ.

Hoc est fulmineas auferre leonibus iras,

Hoc agnis rabidos conciliare lupos.

Pegafides Diuæ, vestro dare debita Vari

Quæ possint Clarium ferta decere Deum.

Quid precor? exiles lauro redimite poetas;

Vos mihi, si merui, necite ferta Dex.

Nam tua, SARBIEVI, cum filuz pleætra se-

quantur,

Ad crines properat laurea sponte tuos.

NICOLAI KMICII à Societate IESV
DITHYRAMBUS.

NAm me quis melior corripiat calor?

Iam tollor Ales trans liquidum æthera,

Ganisque præter nubibus hispidas.

Sublimis oras, irretorto

Splendide pernix oculo, reuolui

Immodicum gyra bilis orbis

Crytallum adspicio; nec piger impetus

Ardor in celsas vehit vsque sedes,

Abiungitque animum corporeæ moræ:

Molis, & pennas timidus resolui

Insolitâ subter leuat aurâ.

Vt volui placidi sedulus ætheris

Tranquillas vigilum Currus in ignibus

Siderum rotas agit!

Audimus? an nos ludit amantium

Ignium cantus? solidos ad orbis

Nam repercussio recinit iocosa

Rursus imago.

Audimus? resonant carmina non prius

Accepta æthereis choris.

At quò perpetuis aurea sedibus

Sidera migrant! nec labor, vltro

Sequitur rapidum temo Booten.

Iamque & Virgo venit vecta curulibus,

Quæ niucis flammam digitis exertat aristas,

Vberis

Vberis neque Impotens
 Nec parca glebæ, aut dulce nitentium
 Florum, quos Siculis fœta Fauoniis
 Hyblæ iugera nutriunt.
 Illam mellilegæ exlibet murmure
 Adstipant animæ, & suauibus attonant
 Circùm susurris, & loquace
 VRBANVM repetunt voce, per aureos
 Atlantis orbis, atque volumina
 Machinæ decemplicis.

En Herculei stella leonis
 Superbiore conuenit flammis iubæ
 Magnumque spirat Sarmatici decus
 PRINCIPIS, & profugam repulsi
 Cynthiam Thracis, viduasque exu
 Concani amissis phatetras sagittis.

Quis ille toruas fronte iacit minas
 Semifer, & veterem seruat sub pectore Achillem,
 Altaque quondam quos monitus dedit
 Secum reuoluit mentes; per improbum
 Ut mundum armigeram circumagat ratem
 Immunis, & fati dolosas
 Effugiat sine lite Syrtes.

At vos minorum lumina gentium
 Plebesque haud humilis beati
 Imperij, ardentes reuocate densarum
 Vndas stellarum: venit ecce
 Mauortis ignis, cuius ahenea
 Fumant ingenuis arma vaporibus,
 Et pulchra belli vultu in ignea
 Tempestas facie; vt iam capulo manus
 Respirat, pronaque ad Carmina porrigit aures,
 Turbidum lætatus, vt obsoletos
 Rubiginosi sordibus ortij
 Dardanos enses reuocari in orsus.
 Audit auitos.

Quis mirante Polo, quot properent faces,
 Pulchrosque stellarum tumulus,
 Dum trepidant, numero reponat
 Sequamur populos agglomerantium
 Ignium, non hæc sine destinatis
 Gaudiis fiunt. trahit & sequestras
 Latente motu lampades voluptas.
 Sæpè dum pectus taciti fatigant
 Cupidines, & conscij calores,
 Prodidit murex inopinus oris.

226 AD SARBIEVII LYRAM

Non solus orbis, Aligeti impetus
 Urget, cadentis sine obitus super,
 Seu prima ad cunabula Solis:
 At inclusus Amor sæpè decemplicem
 Intus agit molem circum versatque sequacem.

Eamus, astrorum alipedes choros,
 Vt curaque labuntur, securi,
 Ut mihi percussis, sali erunt pectora fibris!
 Quis hinc canoro barbita moratur
 Detinetque sidera?

Agnosco voces, nosco sonantium,
 SARBIEVII errores digitorum,
 Pectinis & laudabile murmur,
 Ut prona astrigeræ domus
 Plebs aure arripiunt sonos!
 Et nixa auidis sidera, flammis
 Confirmunt totas cantantis in ore medullas
 Ut ceruice sinistra
 Acclinis, melior Threïcij alicæ
 Carminis, æthereos lyre
 Committit ignes, seu quibus Arbiter
 Terræque Cælique ictus amabili
 Longum laborat in Charybdi:
 Siue ut Virgineot Amor
 Summâ parte animos nectaris imbuat,
 Non erubescendasque flammæ
 Castis versat in ossibus.

O vatem nimium D E O!
 O dulces strepitus, ô benè Cælitum
 Gaudia digne Olor occupare!
 Tibi seu citatus inter
 Languescit Zephyrus flexanimas fides,
 Seu bellicoso fortior æthere
 Immugit sonus, aut clangit in auribus
 Heroum, quoties aut adamantinum
 Mauortem memoras, aut resides nouorum
 In orsa bellorum resorbes;
 Respondent tacitis sidera nutibus,
 Incensoque magis vota cupidine
 Sese in carmina porrigunt.

En A P E S circum tibi B A R B E R I N A
 Tempora alludunt; tibi nectar omni
 Abditum Cælo properant: sed illæ
 Dulcius ore tuo lucrantur,
 Tenduntque cellas ut sitientibus,
 Mella sæculis noua,

Quæis & æternæ ambrosiæ Deorum,
 Et quæ minister Phryx puer æthere
 Miscet capaci blandus amyctide,
 Deterioris
 Damnata notæ Mafsica cedunt,
 Iudice Mundo.

Hæ celso quoties cardine defluxæ,
 Innuptæ volucres nota Palatia
 V R B A N I repetent, vt folitis suum
 Pontificem releuent fufurris:
 Latè dispositis ordinibus, super
 Aut mixtam nebulis comam
 Cupreffum, aut vitreo margine fontium,
 Per myrtos, per & aureas
 Rosas, & caltas liliumque densum,
 V R B A N O referent tuæ
 Quem citharæ addidicere cantum.
 Hic ille, fudo dum fremit aëre
 Mellita pubes, & repetit tuæ
 Nectar Thalæ, non Caleno
 Sobrius accipitur Lyxo
 Gratiùs, nullis ita feruet vuïs
 Candida Naxos alumna Bacchi,
 Quas B A R B E R I N V S duceret vuïdo
 Nectare S A R B I V I I priùs,
 Cedunt Eois intonatæ fluctibus
 Conchyliorum deliciæ breues;
 Cedunt & Afris quas alit in iugis
 Benigna tellus alites,
 Mullique ftultæ damna pecuniæ,
 Et fcarus fatuo pretiofus auro,
 Quoties mensis accinet illis
 Sarmata cygnus.

Audimus? (atræ ceditè liuidi
 Cocyti nebulæ, quas Notus inuidiæ
 Halante Ditis de palude
 Eductas, auidis obftruit auribus.)
 Audimus? vt iam pectine concita
 Illa terrarum Superùmque custos
 M A I E S T A S, folio Vatem dignatur ab alto:
 Subfequi noftras, ait, ô Poëta
 Non piger chordas, facilisque Cynthi
 Suffeciffe DEO, fers medius gradum
 Noftri que, Apollinis que.
 Seruabis ergo tu benè mutuis
 Fidum pectus amoribus, -

Pontificisq̄ue & Vatis amicus

Æterna teges tempora lauro.

Vix ominato vox ea murmure

Vulgata totis diditur Italis,

Quà tauriformis Rhenus & Albula,

Quà serus vndas Bætis in æquora

Ibera voluit, nec paterno

VISTVLÆ cessat geminare nomen

Fama Poëtæ.

Continuò ingentes animæ, decora alta, vel Tiaræ

Vel scepra paruo quos populo eximunt,

Venam benigni protinus ingeni,

Siue ille certis verba legibus liget,

Seu velit aureæ

Liberas linguæ referare ripas,

Attonito stupuere sensu.

O Vates, placidos fortiter occupa

Portus. ò quid agis? iam noua puberis

Vulgi fluctuat vnda:

Tu mentis ultra culmen & ingeni

Euectus, expertusque, raris

Auditum enarrabis ACVMEN.

Clamatur! auræ plausibus assonant,

Plaudit totis Roma Lyceis.

O quos tunc tibi TARQVINI

Sensus detactis ossibus eduxit anhelitu,

O quos ODDO tibi?

Quos tibi PETRUCCI, quos GODE-

FRIDE tibi?

Aut quisquis Lechicum pronus in Orphea,

Et morum facilis, diues & Ingeni?

Vicumque pubes Romula nobiles

Ardet per artes, SARBIEVIYM sonat,

Et sibi sæcula retrò,

Quæcumque magnis vatibus tuebant,

Seu sale lætas spargere mentes,

Seu Lesboa lubet tendere barbita, &

Voce ciere viros, & pulchris funera in armis

Dicere, in vno Dardana pubes

SARBIEVIO reuocata gaudet.

Quis me tunc Italo sub Ioue poneret?

Vt magnos fremitus inter, & auspices

Clamores, aliquis tuus

Monstrarem pariter manu,

Quo Duce fontes petij Cyrrhæ,

Et præcipitis iuga Parnassi.

Longè antecedentem secutus.

Daphnides lauri, quibus impeditus

Aurea Vates tempora tollit;

Thespij montes, & amica Musis

Vnda Pimplæ, volueris Bellerophontis

Vngulâ excussi latices volante,

Quorum non expalluit haustus

SARBI EVIVS, faciles colono

Fauete vestro; quosque velit iugis

Sistere Pieriis, pronos submitte colles,

Ite florentes animæque magnæ

Passibus lætis, Iuvenes, patentem

Irrumpite audaces Heliconis arcem,

Doctarumque hederas præmia frontium

Vittasque lauri auellite postibus,

Affurgente choro. Dearum.

Nunc tempus arcana Aonidum pede

Lustrare regna, atque irreuocabilem

Ætatis occasum, & facilem emori

Vitam, Pieridum sistere munere,

Et longum diffundere in æuum

Magni nominis Ortum.

At nos lentæ animæ, dum super ardua

Mentis pennigeræ vos rapit impetus,

Et tantas Aquilæ subitis alas.

Dantis se in spatia ætheris

Et liquidum per inane Cæli;

Seu molles Elegos littora ad hospita

Fingemus patrij fortè Borysthenis,

Arguo Iberam seu sale Bilbilim

Prouocabimus rudes:

Aut, si quando calor fortior incidet,

Simplici chordas quatiemus cæstro,

Vobis, dulcia pectora,

Seu manè Phœbus surget ab æquore,

Seu sera lassum Doris in humido

Componet ostro, ritè vocabimus

In vota cælum, ne benè præpetem

Abrumpat mora cursum:

Ne Ductor Ales vester in auias

Sublatus Auras, non sine conscio

Agmine, vel yitiis iniqui

Laboret astri, vel supino

Acère deiiciat caducas

Lentior alas.

GUILIELMI BOLMANNI à Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM
sacri aduersus Turcas belli hortatorem.

A Udijmus? quænam illa alto generosa canõre
Aut Martis longè sonuit chelys, aut tuba
Phœbi?

Audijmus? neque adhuc conspirat Gallia Ibero
Odrysiâs lacerate acies, atque impia Thracum
Agmina, & infandas ferro rescindere lunas?
Non arma arripiunt? non telorum ærea campis
Bistonis latè riguit seges? at mihi dudum
Byzanti circum turreis, & mœnia Budæ
Circum, cannarum grando horrida ferratarum,
Et clamosa gemant tormenta, tonantiaque æra.
Cur non Aufriadumque aquilas, villosque Phi-
lipporum

Auratos, Superi! mistimque micantia cerno
Lilia? me miserum! cur non Rhenoque Tagoque
Et Rhodano vecti vnanimes ventosa per alta,
Ostia Bistonij cœnosa irrumpimus Hebrî,
Inque caput fractis curuatum cornibus annem,
Trans Ænanique Istrumque Boristheneasque
procèllas,

Sarmaticas vltra ferimus pia signa paludes?
O decus antiquum Byzanti! ô mœnia! & ô tu
Arx alta, Ebas latè regina per vrbeis!
Infelix, quæ te crudeli compede vindictam
Eripere, atque Italæ rursus componere Romæ
Fortunata dies poterit? quæ dextra leuare
Seruitio? Vosque ô Solymæ, Iordaniaque arua!
Vos sacri collès, siluæque, habitataque Diuis
Mœnia, diuino tellus dignata cruore!
Sed si tanta piget momenta inquirere rerum;
Debemusne etiam foedæ ludibria genti?
Prò pudor! opprobrium telluris, & impia magni
Proluuiæ Orbis, Cælique & Numinis ira
Dicimur, obscœni que canes, damnataque turba,
Ipse ego per Scythicas acies, CASIMIRE,
per arma,

Ipse per obstanteis arcus, per sæua Gelonum
Spicula, per latos enseis, per scuta, virosque,
Viuidus, & pulchro leti inflammatus amore,
Parte aliquâ ante alios, quæis aspera prælia curæ
Deiûti Dixis tendens insigne eruentum

(Dextrâ)

(*Dextrâ insigne, hostem lævâ mortemque Tac-*
cessens)

Par cuneo irrumpam, par Pellææque phalangî,
 Flammiumque ballistæ, & fulminis acrior igneæ
 Eueniat tantùm cælo mihi spiritus almorum
 Suppeditet, nec Musa mihi SARBIEVIA desit
 Iniectura facies animis, & nobile robur.

Non mihi, si circum, quidquid videt Æous, Hæ-
 brusque
 Perluit, atque Hypanis, Strymonque & inhospita Nefsi

Flumina, Sithonias tendant inferre sarras;
 (*Quamuis torua micent oculi, fronsque areas,*
quamuis)

Ora super duplicifacies stet ferrea barbâ,
 Setarumque alæ ingentes, ricusque iubati;

Non si Barbarico cælum frenat omniumultu,
 Nec mihi si clamor terras & verberet astra

Ora genæve timor notet, aut præcordia rentet.
 Martius intereà cælo calor influat ossa,

Ingentesque in bella animos SARBIEVIVS addat,
 Et pauidum incuset Pontum, & Neptunia segni

Æquora seruitium minùs indignarier æstu;
 Quod vincit Cyclades, quod moeret Achaica

Tethys;
 Æthiopumque domos nigras, quæque oppida

Ganges
 Præfluit, & cunctis captiuum Bosphoron vndis;

Atque alia, Amosidæ, Solymæoque æmula Regit
 Tantum ardet, tantamque animo vim spirat ab alto.

Tu ne pone manu citharam, CASIMIRE, nec vlla
 Cura vetet maior grandeis conuellerè neruos,

Et sacra in diros accendere prælia Thracas.

IACOBI VVALLII à Societate IESU, Ode
 ad Lyram SARBIEVIANAM, & sapius.

ROPÆOS PRINCIPES ad recuperandum
 ORIENTIS IMPERIVM animantem.

QVæ Martiales barbato incitat
 In arma turmas? quos strepitus canit,

Bellique causas? quas coire
 Principum amicitias, & enses

Pingues amico sanguine barbara
 In terga verti iustus imperat?

P. 4

352 AD SARBIEVI LYRAM
An rursus Alcæi minaces

Classica personuere Musæ
Sceptriq̄ue & iræ Pitaræus, impotens
Vrbem insolenti seruitio præmit,
Sæuumq̄ue detrectat superbi

Ferrè iugum Mithylona regni?
Fallorne tristè Luna Othomânidum
Pallefcit umbrâ : cornua contrahit :
Plenumq̄ue desperauit orbem;

Omne iubar minuente Vate,
Sic noñilucis pallida cornibus
Phœbe laborat, ter, Magicis sacris,
Spargente succos, terq̄ue Marfas

Canidîâ recinente voces,
Præfagus horror, quem Lyra Thraci
Iaculsit astro, sanguineas aquas
Pro rore sub noctem cœgit

Æmoniis fluitare cultis.
Tantisne credet posteritas minis
Natos in vsum lætitiæ modos
Feruere, vt augusti malignâ

Regum apices violentur umbrâ?
Ite, ite, fortes, quò citharæ vocat
SARBIEVIANÆ clangor amabilis?
Ite, & triumphatis Idumes

Ad numeros volitate campis,
Non molle quiddam, non quod Ionicis
Aptum choreis, auribus accinunt:
Dôcent in aduersas phalangas

Ferre pedem benè temperatum
Ordo, Gradiui neruus, aheneas
Stringit cateruas. Ite canentibus
Plectris, Quirites : ordinatos

Fila regent numerosa gressus.
Lycurgus olim sic Lacedæmone
Pugnæ imminentis signa dedit lyrâ
Et miles obseruans modorum

Ibat ouans, placidoq̄ue veros
Mortis timores carmine temperans,
Promptus ruebat pro patriis focis
Per tela, confusasq̄ue strages,
Per cineres, per acuta belli.

Ite, ite : sancto puluere sordidos
Maiores coronis vestiet : hastenus
Niliq̄ue Iordanisq̄ue ripz
Palmiferis viuere siluis,

Vestros-

EPICHTHARISMA.

Vestrosque poscunt cædua vertices
 Palmata. Quin & barbata munere
 Vestros adornabunt labores
 Nobilibus potiore fertis.
 Accendit omnes Martia buccina
 Cantu : sed, eheu ! non nisi funera,
 Vocesque supremas cadentium
 Docta sono tenuare rauco.
 At illa, quæ vos increpuit, lyra
 Bene ominato signa receptui
 Datura, vulgabit decore
 Vulnus hians, obitasque mortes.
 Non solus olim lusit Olympicâ
 Digno palæstrâ carmine Pindarus :
 Est, qui Palæstinis subactis
 Sacra pari canat arma laude.
 Nec sola Dirce vidit Hymettis
 Thebana tingi labra liquoribus :
 Apum Quirinarum labores
 Obstupuit Tiberinus amnis,
 Et hospitalem Vistula nectare
 Madere ripam, quod sibi Romulâ
 Stipauit V R B A N V S Tiarâ,
 Mellifluos glomerante rores.
 O magne Vates, ô Heliconidum
 Mythes sororum, quem Deus incola
 Musæque, securum pericli,
 Pindariços docuere nisus,
 Pars quanta laudum, mella liquentibus
 Stillasse labris, pectoris aluco
 Diues refundis mellis agmen,
 Nectareaque ruens procellâ
 Sonora vincis flumina, quæ Notus
 Spumansque Nereus auxiliariibus
 Dum iuuat undis, versa secum
 Tecta trahunt, pecudesque sorbeat.
 Talis superbos colligis impetus,
 Altosque ripæ diruis obices
 Efrænis, & sædam Gelonis
 Perniciem meditatus aruis.
 I, perge, grandî mellifluos lyrâ
 Deuolue fluctus. Mox vbi publicas
 Implêris aures, Martis ardor
 Crescet equis, equitumque turmis,
 O quanta seruo restitues gregi
 Emenda totis pilea sarcinis !

Quot victor in hæcæ Latinas
 Argolico populo catenas loq. V
 Io, ter io! Si quid Apollineis
 Diuina quercus fatidicum sonat,
 Verosque præfagit triumphos
 Vaticinis lyra tacta Musis
 Dicentur olim Sarmaticæ fides
 Vicisse mistas cum lituis tubas:
 Credetur excantata Thracum
 Luna tuo trepidasse plectro

G V I L I E L M I H E S I I è Societate I E S V
 ad MATH. CASIM. SARBIEVII
 victricem Musam

E M B L E M A.

Philomela inter lyrae fides moritur.

— ANIMATA CANENTEM
 EXANIMAT. —

C Vm teneri Philomela comes placidissimam
 veris
 Dulcibus auroram sisteret illecebris
 Et modò lenta trahens veluti suspiria fieret,
 Sorberet fractas garrula mox lacrymas
 Fortè sub herbosâ recubans testudine Vates
 Dicitur innocuas increpuisse fides.
 Audit has vicina canens Philomela canentes,
 Cœpit & hæc primùm displicuisse sibi.
 Vt tamen auderet, cantu perstabat inani
 Cominus argutam sollicitare lyram,
 Iamque susurrantum sonitus imitatur aquarum,
 Mox velut prætâ prouocat arma tubâ:
 Deinde sepulchrales singultit Præfica leßos
 Carmine concisas adnumerante preces.
 Donec languida sensim & mortua suspirando
 Terruit attonitam lapsa repente lyram
 Namque fides inter iucunda pericula quærens
 Concidit, & visa est dicere, Cedo lyrae.
 Hætenus hæc fuerit, non est modò fabula; postquã
 Huc CASIMIRE tuos detulit aura modos.
 Detulit, & toto siluerunt carmina Pindo,
 Mœstum nescio quid visa subinde queri.
 Non equidem inuideo; nec si philomela supersit,
 Emeritæ cupiam bella mouere lyrae.

EPICITHARISMA. 235

Et tamen hęc aliquid tenui protrudimus aurę,
 Et tamen audebo dicere si qua via est,
 Si quis in hoc Phœbi tenuatur spiritus ore,
 Si qua vel extremis vox agit in labiis,
 Fundimus hęc; si fortè lyrâ moriamur in istâ,
 Dulce mihi fuerit te modulante mori.

Eiusdem in MATH. CASIM. SARBIEVII
 Lyræ nonos in cantus ab VRBANI VIII.
 Pont. Max. gentilitijs Apibus animatam

EMBLEMA.

In tensis Lyræ fidibus tres Apes,

APES VITAM DANT ANIMOSQ. LYRÆ.

DAulias Aonium moriens sortita sepulchrum,
 Liquerat in tensâ corpus inane lyrâ:
 Mellifer en geminis exercitus aduolat alis;
 Terna sed ante omnes accelerabat Apis,
 Si benè perspexi, maioraque murmura sensi,
 Rustica non fuit hæc turba, forensis erat:
 Nata sub VRBANO fuit hæc feliciter orbe,
 Et tamen externam comis amare lyram.
 Vix benè concussis volucrum trepidauerat alis,
 Et tenui impulsu mouerat aura fides,
 Jamque per incertos strepero cū murmure neruos
 Ad numerum positis ibat Apis pedibus;
 Ocyds insonuere fides, vocemque dedere,
 Carminaque ad lyricos accinuere modos.
 Res noua (per Musas) & numquã cognita dixi:
 Phœbeum, dixi, numen habetis apes?
 Vosque lyræ graciles, vos fila tenerrima nerui
 Viuitis, & viuam cogitis esse fidem?
 State, micate fides, apibusque sonate secundis,
 Exsuperate meos, sæcula parua, dies,
 Altera promerito donec Lyra credita celo
 Obscurum terris non sinat esse P O L V M.

IACOBI LIBENS à Societate IESV
 Parnassus biceps Poëtis binis HORATIO
 & SARBIEVIO.

Fortè leuem viridi captabam respice somnum,
 Quem facilem ventus lenis & vmbra dabant;
 Cùm mihi Apollineis visus confistere campis,
 Hęc vbi bina sacris fons iuga lambit aquis.
 Cylmiæ

Culmine sublimis cantabat HORATIVS vno;

Colle nec opposito qui resideret erat.

O ego! Calliope votum sed inutile risit:

Est meritis sedes celsior illa tuis.

Serpe humilis, tenuesque elegos inglorius imo

Pangere turbam inter sub pede montis ama.

Ille meus (læto respectans signat ocello

Lauricomum sero luxuriante caput:

Ibat ouans celfo, quisquis fuit ille, cothurno,

Iamque Venusino multa timendus erat.)

Ille meus superis Vates caput inseret astris;

Deque duobus apex qui vacat, huius apex.

Dixit. At ille celer superato colle parabat

Dulce locuturas sollicitare fides.

Et iam pleetra mouens vocat in certamen Honoris

Fila Venusinæ non superanda lyra.

Audieras; numeros neque spernere visus, H O

R A T I,

Nobiliore animas æmula pleetra sono.

Sic mediis certans philomela reciproca siluis

Ardet inexhaustum deproperare melos.

Laudis amor stimulat, & artis conscia virtus,

Quæque aderat pressis turba nouena labris.

Arbiter ipse animos Phœbus tacito ore ministrans

Alternum purâ combibit arte melos.

Hic tonat Aëtiacos numero maiore triumphos:

Ille per audacis signa B O H E M A Ducis.

Per FERNANDEAS acies, Aquilasque perennes

AVSTRIADVM, numero bellisonante volat.

Alter & alter agros, siluas canit alter & alter:

Hic citò mutatis blandus, & ille, modis,

Arte pari teneros canit alter & alter amores;

Arte pares ambo, non & amore pares.

Flamma duellantes animos vorat æmula; neuter,

Quo dici possit nomine Victor, habet.

Donec colle pari geminos, in honore locauit

Pro paribus meritis Phœbus vtrumque pari.

Quàm benè diuisi geminata cacumina montis!

Signarunt Vates scilicet illa duos.

Sic erat in fatiis, annos quandoque daturus

Par Vatum paribus nobile verticibus.

Olim hoc fatidicus præuiderat augur Apollo,

Hinc gemino montem duxit in astra iugo.

F I N I S.

FACULTAS,
R. P. NICOLAI LANCICII
PRÆPOSITI PROVINCIALIS
SOCIETATIS IESU
IN PROVINCIA LITHVANIÆ.

Cum Lyrica Libros quarto auctiora P. Mathia Casimiri Sarbieuski nostre Societatis, tres eiusdem Societatis Theologi, quibus id commissum fuit, recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, potestate ad id mihi factâ ab admodum R. P. N. Mutio Vitellesco Præposito nostro Generali facultatem concedo ut typis vulgentur.
Vltima XI, Iuly, M. DC. XXXI.

Nicolaus Lancicius.

APPROBATIO.

Hos Lyricorum Libros quatuor, atque Epodon & Epigrammatum Libros singulares, à R. P. Mathiâ Casimiro Sarbieuis artificiosè compositos, quia ad virtutis commendationem mirificè accommodatos video, prelo dignos censeo; unâ cum Eruditorum virorum ad Auttorem Poëmatibus.

Gaspar Estrix Plebanus &
librorum Censor Antwerp.

SVMMA PRIVILEGII CÆSAREI

SOCIETATI IESV CONCESSI.

Cum ex mandato Sacrae Cæsareæ Maiestatis omnibus & singulis Typographis, Bibliopoliis, atque alijs quibuscumque librariam negotiationem exercentibus seridè strictèq; inhibeatur, ne quis libros ullos à Societatis nostra Patribus hactenus editos, aut edendos in posterum, intra S. R. I. Regnorumq; & Dominiorum Sacra Cæsareæ Maiestatis hereditariorum fines, simili aliòve caractere aut formâ, siue in toto siue in parte excudere, vel recudere, vel aliò recudendos mittere, aut alibi etiam impressos inuehere, vendere, aut distrahere clam seu palam citrà supraddictorum Patrum consensum ac testimonium audeat vel presumat: ego Guilielmus de Wael, Societatis IESV per Prouinciam Flandro-Belgicam Prepositus Prouincialis, concedo Balihafavi Moreto facultatem excudendi R. P. Mathia Cæsiviri Sarbienti Societatis nostra Presbyteri Lyricorum Libros quatuor, e quibus tres priores varic nunc aucti & emendati sunt, quartus iam primùm accedit: eiusdemq; Epodon & Epigrammatum Libros: & variorum ad Auctorem poemata. In cuius rei fidem litteras manus meâ subscriptas, & sigillo officij mei munitas dedi, Ipris XI. Septemb. M. DC. XXXII.

Guilielmus de Wael.

SVM-

SVMMA PRIVILEGII
REGII.

PHILIPPI IV. Hispaniarum & Indiarum Regis Catholici ac Serenissimi Belgarum Principis Priuilegio cautum est, nequis *Mathie Casimiri Sarmbieuſij Lyricorum Libros quatuor, Epodon Librum unum, alterúmque Epigrammatum*, præter Balthasaris Moreti voluntatem vlllo modo intra septennium imprimat, aut alibi terrarum impressos in Germaniæ Inferioris ditiones importet, venalésve habeat. Qui secùs faxit, confiscatione librorum, & aliâ graui pœnâ mulctabitur, vti latiùs patet in literis datis Bruxellæ, xvi. Septembris, M. D C. XXXII.

Signat,

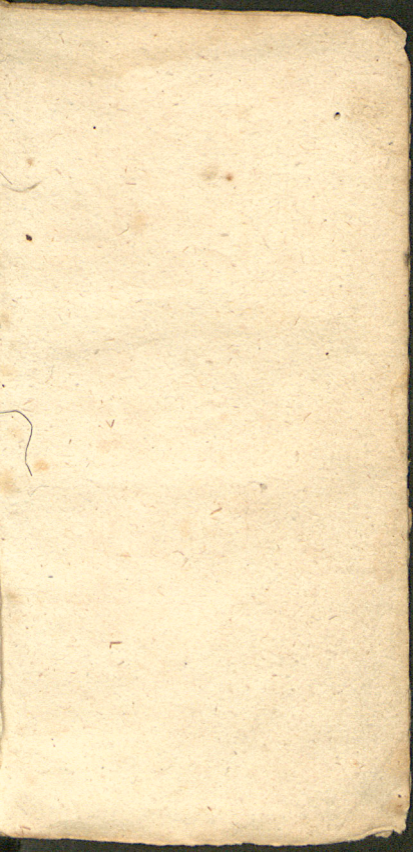
Sæenhuyſe.

SYMMATA PRIVILEGI
RE G I I

FRANCISCVS V. HISPANICVS &
INDICIVS REGIS CATHOLICVS SEOR-
NDVM BELGARVM PRINCIPIS PRIVILEGIO
CANTVM EST, NEQVE MACHIA CANTVM SA-
BENS, CANTVM LIBROS DE IURE, EPISCOPVS
LIBROS VNVS, ALIIVS QVE EPISCOPVS
TVM, PRAETER BELGARVM PRINCIPIS
TVM IHO MODO IURA SEPARAVIT IN
PRINCIPALIA, QVA ALIBI TERTIVM IMPRIVS IN
GERMANIA, INFERIORI QVA IURA
VARIANTE HABENT. QVA IURA IURA CON-
SISTANT LIBERTATE, QVA IURA
NE QVA IURA, VI IURA QVA IURA
IURA QVA BRUXELLIS, XVI. SEPTEMBRIS
M. D. C. XXXI.

Signat

Handwritten signature or text

L. u.

7 III 2

